PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ORAVSKÁ LESNÁ

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2026 - 2035

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná na roky 2026 - 2035
Územné vymedzenie :	Žilinský kraj, okres Námestovo, obec Oravská Lesná – ŠÚJ 509906
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	*2026 - 2035*
Verzia	*2.0.*
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Oravská Lesná	
Erb	Vlajka
	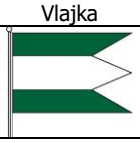
Základné údaje	
Kraj	Žilinský
Okres	Okres Námestovo
Región	Hornooravský
Poloha:	780 m n. m.
Nadmorská výška:	49°22′00″S 19°11′00″V
Rozloha	65,63 km² (6 563 ha)
Počet obyvateľov:	3 449 (31. 12. 2014)
Hustota obyvateľstva:	52,55 obyv./km²
Nacionále	
PSČ	029 57
ŠÚJ	509906
EČV	NO, AA, EL, **
Tel. predvoľba	+421-43
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Oravská Lesná
	Ústredie 291
	029 57 Oravská Lesná
Web:	www.oravskalesna.sk
E-mail:	starosta@oravskalesna.sk prednosta@oravskalesna.sk
Telefón:	043 / 559 31 22,27
Fax:	-

OBSAH

1 ÚVOD 5

ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA 13

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE 14

2.1. HISTÓRIA OBCE 14
2.2. PRÍRODNÉ POMERY 16
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA 23
2.4. DOPRAVA 30
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 32
2.6. OBYVATEĽSTVO 41
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ 51
2.8. BÝVANIE 54
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE 56
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE 58
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA 61
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO 68
2.13. ŠPORT 68
2.14. KULTÚRA 68
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA 70
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY 71
2.17. CESTOVNÝ RUCH 71
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE 73
2.19. SAMOSPRÁVA 78
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ 79
2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR 80

3 SWOT ANALÝZY 80

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ 82
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE 83
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA 84
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO 85
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 85
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO 86
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT 87
3.8 KULTÚRA 88
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH 89
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ 90
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE 90
3.12PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE ORAVSKÁ LESNÁ. 92

STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA 98

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE ORAVSKÁ LESNÁ 99

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE 102

PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA 110

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ 111
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE 111
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA 112
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO 113
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 114
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO 115
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT 115
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA 116
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH 117
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ 118
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE 118

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY 119

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ 119
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE 120
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA 121
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO 121
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 122
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO 123

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT 124
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA 125
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH 125
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ 126

REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA 128

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE ORAVSKÁ LESNÁ 129

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR 130
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN 132

8 AKČNÝ PLÁN 133

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ 133
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE 135
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA 136
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO 138
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 140
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO 141
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT 143
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA 145
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH 146
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ 147
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE 148

FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA 150

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU 151

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ 155
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE 156
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA 158
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO 159
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 160
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO 161
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT 163
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA 164
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH 165
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ 166
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE 167

10 ZÁVER. 169

11 POUŽITÁ LITERATÚRA 170

1 ÚVOD

Dokument „ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná s výhľadom do roku 2035 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Oravská Lesná, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná na roky 2026 - 2035
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OcZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou webovej stránky obce, stránky obce na sociálnej sieti FB, prostredníctvom zasadnutí OcZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2025 - 2026 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
	2025											
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												
	2026											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení n.p.), ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované

zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Oravská Lesná je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,** ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Viacročný rozpočet**
- **Územný plán obce O. Lesná 2010, ZaD 2015, 2018, 2024**
- **Územný plán VÚC Žilinského kraja**

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR") je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR") za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ") na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK").
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)

- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Koncepcia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Koncepcia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Koncepcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

Nadnárodnej úrovne

- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia
Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Oravská Lesná. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej

hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

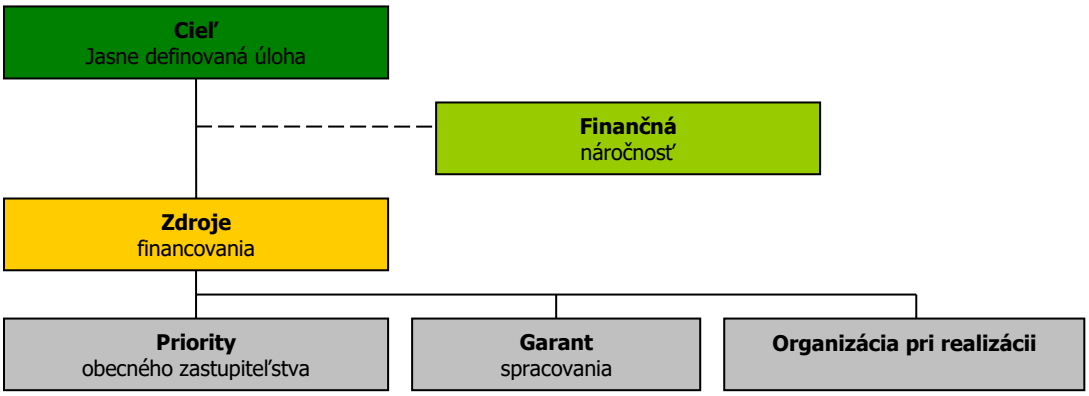

Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z.), sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúcich význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Žilinský samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EU. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácií realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícií nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná nasledovné strategické dokumenty:

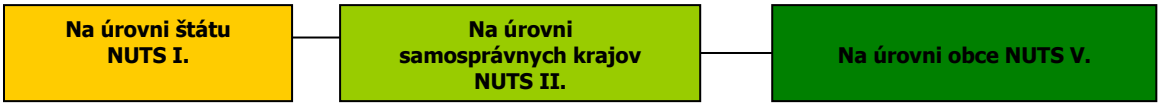

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná boli použité aj prognostické údaje. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Oravská Lesná má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD") - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR") je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR") za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ") na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK").

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca
Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom.

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ") povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozičným dokumentom EK.

Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027", ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológii s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest

	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
	Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
	Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
3. Prepojenejšia Európa	Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne

dôležitý vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien, cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom, až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 - 2027. Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú: Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca. Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ: 1. Inteligentnejšia Európa, 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa, 3. Prepojenejšia Európa, 4. Sociálnejšia Európa a 5. Európa bližšie k občanom.

rozmer – 2
PHRSR obce Oravská Lesná integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Oravská Lesná 2026 – 2035 nadväzuje na predchádzajúce PHRSR obce, viacročný rozpočet. PHRSR obce integruje strategické dokumenty EÚ spoločne s dokumentmi z národnej úrovne.

rozmer – 3
Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín, ako sú obyvatelia, rozpočtová organizácia v pôsobnosti obce, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starostka, komisie. V prípravnej fáze spracovania PHRSR sa integrovaný prístup využil prostredníctvom dotazníkového prieskumu, v rámci schvaľovacej fázy PHRSR bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4
Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

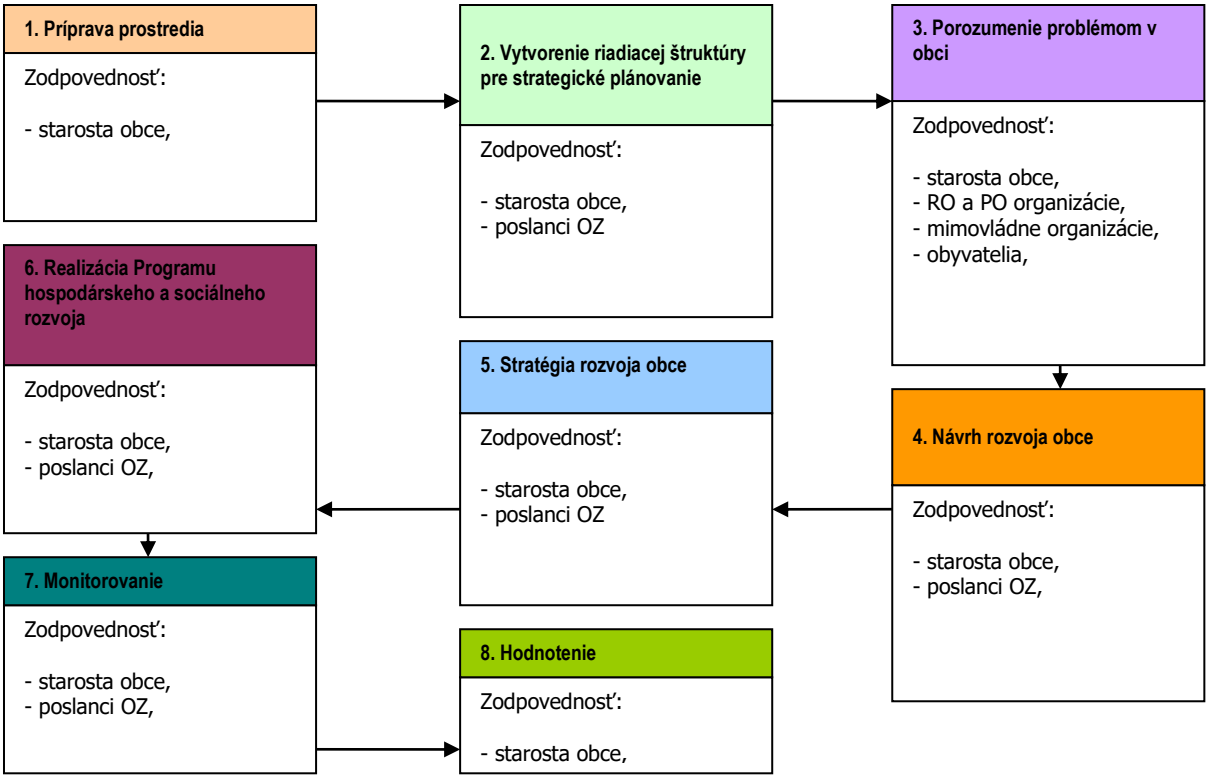

1	Vyvolanie dopytu v obci Oravská Lesná. Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie.
2	Zapojenie všetkých účastníkov procesu. Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.
4	hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určia pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.
5	Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom.
6	Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná
2026 - 2035

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Námestovo súčasťou Vyššieho územného celku Žilina.

Základná charakteristika obce Oravská Lesná (k 31.12.2024)	
Kód obce	509906
Názov okresu	Námestovo
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PSČ	029 57
Telefónne smerové číslo	+421-43
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1731
Nadmorská výška obce - mesta v m	780
Celková výmera územia obce [km^2]	65,63
Hustota obyvateľstva na km^2	52,55

Zdroj: ŠÚ SR

Obec sa nachádza na západnom okraji okresu Námestovo a teda i celej Oravy, na Lesnianskej planine, najzápadnejšej časti Podbeskydskej vrchoviny. Na severnom okraji zasahujú výbežky Oravských Beskýd, z južnej strany je to masív Oravskej Magury a na juhozápade aj výbežky Kysuckej vrchoviny. Severným okrajom obce preteká Juríkov potok, centrálnu časť odvodňuje Katrenčíkovský potok a južný okraj vymedzuje tok Bielej Oravy. Značná nadmorská výška (okolo 800 m n. m.) a poloha v chladnej oblasti radia Oravskú Lesnú medzi obce s najchladnejším počasím na Slovensku. Obcou prechádza cesta II. triedy z Krásna n/Kysucou do Lokce (28.2.2026, https://sk.wikipedia.org/wiki/Oravsk%C3%A1_Lesn%C3%A1).

2.1 HISTÓRIA OBCE

Návrh na založenie dediny predložil Juraj Erdödy ml. na porade panstva. Právne začala dedina existovať 23. Júla 1731, kedy na generálnej župnej kongregácii vo Veličnej vydali zakladaciu listinu dediny. Za právneho zakladateľa obce sa považuje gróf Juraj Erdödy ml., ale skutočným zakladateľom, ktorý začal zakladať novú obec bol Ján Mutnianský a je považovaný za prvého richtára. Dostala názov "Erdöd" na počesť svojho zakladateľa. Obyvatelia si ale tento názov prispôsobili a nazývali dedinu Erdútka. Toto pomenovanie obce trvalo až do konca roku 1945. Dňom 1. Januára 1946 sa obec premenovala na Oravskú Lesnú. Celková rozloha Oravskej Lesnej je asi 65 km2. Podľa veľkosti sa zaraďuje medzi najväčšie obce v bývalom dolnokubínskom okrese. Dedinu tvoria kopanice, vzdialené od Ústredia – stredu obce, až na niekoľko hodín chôdze. Oravská Lesná je zložená z viacerých osád, ktoré sú rozložené jednak okolo hlavnej cesty a jednak po okolitých kopcoch (18.2.2026, https://oravskalesna.sk/historia-obce/).

Tvorili ju osady:

Pribišská	táto osada tvorí začiatok dediny smerom od Zákamenného, je rozložená okolo hlavnej cesty.
Bučina	je rozložená po stranách a chrbte vrchu Kohútik. Západné svahy poskytujú výborné podmienky počas zimnej sezóny pre lyžiarske vleky.
Tanečník	je osada, cez ktorú prechádzala úzkokoľajová úvrať ová trať Zákamenné – Oščadnica. Trať bola vystavaná počas 1. Svetovej vojny. V súčasnosti sa už trať nepoužíva, ale slúži ako súčasť Skanzenu oravskej dediny vo Vychyľovke. Na Tanečníku sa nachádzajú už iba chaty.
Ústredie	je pomenované podľa stredu obce. V minulosti bolo Ústredie situované pri starom kostole v osade Lehotská. Ráz obce zmenil aj farár Ján Mnoheľ. Za jeho pôsobenia /1910-1916/ sa postavil nový kostol a škola, už nie na kopci, ale v doline. Tým sa do doliny presťahovalo celé dianie v dedine, ľudia si začali stavať svoje domy v blízkosti kostola. V roku 196O/61 sa otvorila Základná deväťročná škola – Ústredie, týmto činom sa obec rozšírila o dve osady:
Brišovka	je pomenovaná po prvých osadníkoch a nachádza sa v blízkosti Ústredia.
Flajšová	v tejto osade, presnejšie v Paráčskej Magure vyviera Biela Orava.

Historicky sa obec rozširovala a s tým je spojený aj neskorší vznik ďalších osád:

Jasenovská	je rozložená okolo hlavnej cesty smerom na Čadcu.
Demänová	je najodľahlejšia osada a v súčasnosti tvorí druhú chatovú oblasť v Oravskej Lesnej.

Roky I. Česko – Slovenského štátu
Hlavným predstaviteľom obce bol starosta. Vedenie obce pozostávalo ešte z Obecnej rady a Obecného zastupiteľstva a Obecných komisií. Obecná rada navrhovala obecnému zastupiteľstvu návrh a nariaďovala starostovi aby tento návrh predložil

na zasadaní obecného zastupiteľstva. Starosta sa s týmto návrhom oboznámil a požiadal notára aby ho prečítal na zasadaní. Obecná rada zasadala pod vedením starostu. Obecné zastupiteľstvo aj obecná rada si viedli svoje knihy zápisníc. Starosta obce bol zvyčajne aj predsedom finančnej komisie, v prípade že ním bol prézes urbariátu, starosta zastával funkciu podpredsedu. Samostatný notársky úrad v dedine vznikol až v roku 1938. Zloženie notárskeho úradu bolo nasledovné: starosta, zástupca starostu, notár, pokladník, päťčlenná finančná komisia a 25 členný obecný výbor. Notársky úrad bol zriadený výnosom Krajinského úradu v Bratislave zo dňa 16. septembra 1938. Prvým notárom sa stal Jozef Matkovčík. Notársky úrad zanikol v roku 1945. Správne vedenie prevzal 8. 4. 1945 MNV. Po nežnej revolúcii v roku 1989 správu obce prevzal úrad pod vedením starostu, prednostu a obecného zastupiteľstva, ktoré má 24 členov.

Obec Oravská Lesná počas prvej svetovej vojny
Svetová vojna neobišla ani Oravskú Lesnú a aj z tejto zastrčenej dedinky vtedajšieho Rakúsko – Uhorska museli chlapci narukovať. Samozrejme nedostatok zdravých, chlapských rúk bojujúcich vo vojne sa odrazil aj na kvalite života obyvateľstva. Nemal kto obrábať polia a nedostatok surovín spôsoboval nielen hlad, ale aj rôzne choroby a epidémie. Inak tomu nebolo ani v Oravskej Lesnej. V čase nedostatku ženy primiešavali do cesta piliny, plevy, či rozomletú kôru stromov. Takúto potravu žalúdok trávil veľmi ťažko čím boli podmienené žalúdočne choroby, spôsobiace mnohokrát aj smrť. Bol výrazný nedostatok soli, petroleja, vosku a iných komodít potrebných pre bežný život vtedajších ľudí. Počas vojny sedliaci zostávali doma, nemajetný a domkári museli narukovať, čím sa prehĺbili majetkové diferenciácie obyvateľstva. Sedliaci bohatli na biede chudobného obyvateľstva, čím sa zintenzívnila nenávisť hladujúcich. V novembri 1918 vyhladovaný obyvatelia Oravskej Lesnej násilne zabrali múku obchodníkovi Stiglitzovi. Počas vojny sa darilo aj miestnym a poľským pašerákom, ktorých najžiadanejšou komoditou u miestnych bol denaturovaný lieh. Pitie tohto "nápoja" prispelo taktiež k nervozite a nezhodám. V prvej svetovej vojne prišla obec Oravská Lesná o 20 chlapov a 15 sa vrátili ako doživotní invalidi.

Obdobie I. Česko – slovenskej Republiky
Obec Oravská Lesná sa stala súčasťou Česko – slovenskej republiky a toto obdobie sa nieslo v znamení očakávania na lepšie časy. Hospodárska situácia v obci sa však počas prvej československej republiky výrazne nezlepšila. Obec hospodárila zo sumou 1785 korún ročne, čo bol príjem z domovej dane. Počas leta sa takmer polovica obyvateľov vybrala na "vandrovku", zarobiť aspoň nejakú koruna na biedne živobytie. Obec nemala žiaden verejný majetok, avšak musela financovať prevádzku dvoch škôl. Po odrátaní výdavkov spojených s kúrením (Vzhľadom ku klimatickým pomerom sa v školách kúrilo 8 až 9 mesiacov.) sa nenašli prostriedky ani na najzákladnejšie učebné pomôcky. V Oravskej Lesnej hospodárilo 11 živnostenských podnikov. Pekáreň (E. Kraus), 2 krčmy (A. Rendlová, J.Vrábeľ), 2 obchody so zmiešaným tovarom (J. Brňák, Š. Vengrin), potravinový gazdovský spolok (vedúci J. Chromek) a 4 mlyny (J. Olbertová, Š. Tisoň, M. Murín, J. Murín). V roku 1919 sa skončila výstavba lesnej železničky, ktorú financoval Oravský komposesorát a slúžila na zvážanie dreva. V tom istom roku sa začala výstavba spojnice Oravskej lesnej železničky s Kysuckou časťou a táto slúžila od roku 1925. Stavba železnice obrala okolo sto furmanov o ich živnosť. Ako inde vo svete v tomto období vrcholilo aj v Lesnej vysťahovalectvo. Rodiny sa nedokázali vysporiadať s nepriaznivou životnou situáciou a riešili svoje ťažké položenie sťahovaním do Ameriky, Belgicka či Francúzska.

Oravská Lesná v období druhej svetovej vojny
26. augusta 1939 dostal notár v Oravskej Lesnej tajný telegram prikazujúci vychádzať Nemeckým vojakom vo všetkom v ústrety. Vojna proti Poľsku nebola hlavne v pohraničných oblastiach populárna, lebo mnohí mali na poľskej strane priateľov a koľkokrát aj rodinných príslušníkov. Vyhlásením brannej pohotovosti štátu 22. júna 1941 sa zvýšila cenzúra, boli potlačené základné práva občanov a zvýšili sa právomoci úradov, bezpečnostných zložiek vlády a jej orgánov. Po vypuknutí vojny sa zostrili protižidovské razie. Do roku 1942 postihol tento osud aj dve židovské rodiny v Oravskej Lesnej. 30. Marca 1942 boli rodiny Lebkovičová a Rendlová odtransportované do koncentračného tábora. Už nikdy sa nevrátili. Husté lesy v okolí Oravskej Lesnej a pohraničná oblasť boli jedinečným útočiskom pre utečencov a partizánov. Hnutie odporu rástlo nielen na ostatnom území Slovenska, ale aj v Oravskej Lesnej. V chotári Oravskej Lesnej sa od roku 1944 zdržiavali partizáni. Potravinami ich zásoboval obchodník Inocent Peroutka a po vypuknutí povstania bol menovaný za hlavného zásobovateľa tejto oblasti. 3. apríla 1945 ráno fašisti stiahli ťažké delá zo Zákamenného a pripravovali sa na obranu. V nastávajúcu noc prišiel do obce ťažký tank. Pred obedom sa v dolnej časti strieľalo. V noci Ustupujúci fašisti zapálili most smerom na Novoť. V posledných chvíľach Nemci ničili mosty, cesty, dovŕšili skazu rabovačkami. Počas oslobodzovacích bojov padli Mária Kojdiaková, Ján Ladňák a štyria sovietsky vojaci. 5. apríla 1945 vstúpili do Oravskej Lesnej vojaci Červenej armády. Rozradostení občania privítali očakávaných osloboditeľov. Starší z obce si dobré pamätajú, že ľudia na Pribišskej postavili sovietskym vojakom slávobránu. Oravskú Lesnú oslobodila 18. armáda 4. ukrajinského frontu, ktorej velil generálmajor Anton Josipovič Gastilovič.

Oravská Lesná po druhej svetovej vojne
Po oslobodení prevzal riadenie obce národný výbor. Najzávažnejším problémom Oravskej Lesnej bola infraštruktúra spájajúca dedinu s okolitými sídlami. Výstavba ciest sa tak stala prvoradým cieľom nového vedenia obce. Hneť po oslobodení sa započalo s výstavbou cesty do Zakamenného, ktorú sa podarilo dokončiť v roku 1948. O dva roky na to sa dokončila stavba spojnice s Čadcou. Príchod prvého autobusu na linke Námestovo – Oravská Lesná v máji 1952 sa stal veľkou udalosťou. Samozrejme bolo potrebné vybudovať spojnice aj v samotnej obci. Budovanie miestnych komunikácii do jednotlivých osád sa taktiež stalo prioritou tohto obdobia. V roku 1953 boli v obci zrušené všetky súkromné pohostinstvá. V prevádzke ostalo iba pohostinstvo Ľudového spotrebného družstva spojené so zmiešaným tovarom. V týchto rokoch sa započalo s výstavbou požiarnej zbrojnice, priestormi pre Miestny národný výbor, školu, štvorbytovku pre učiteľov a zdravotným strediskom. S prípravnými prácami na elektrifikácii obce sa začalo v roku 1958 a roku 1959 bol elektrický prúd zavedený v Ústredí, Pribišskej a Bučine. Kompletná elektrifikácia obce sa skončila začiatkom šesťdesiatych rokov. Zdravotnícka starostlivosť tejto časti Oravy patrila po mnohé roky medzi najzaostalejšiu, preto sa pozornosť venovala hlavne výstavbe zdravotného strediska. 26. júna 1964 bol daný do prevádzky obchodný dom Lesňanka s troma obchodmi a jedálňou. V akcii Z sa uskutočňovala výstavba materskej školy, šesťbytovej jednotky pre Pohraničné oddelenie VB, bytovky pre učiteľov a v letných mesiacoch roku 1966 s budovaním vodovodu pre základnú školu, materskú školu a zdravotné stredisko. V roku 1967 sa rozhodlo o zriadení prevádzky Tesla Orava Nižná v Oravskej Lesnej v budove bývalej školy. Po rekonštrukcii sa 23. septembra 1966 rozbehla prevádzka s 31 pracujúcimi ženami. Pracovné príležitosti hlavne pre ženy v tomto regióne boli veľmi mizivé, preto sa hľadali ďalšie možnosti ich rozšírenia. Najväčším projektom v rámci akcie Z bola výstavba klubového domu s celkovými nákladmi 13 519 000 korún. S výstavbou sa začalo v apríli 1974 a dokončená bola 30. augusta 1979.

Oravská Lesná po "nežnej revolúcii"
Revolučné obdobie zasiahlo aj dianie v Oravskej Lesnej. Do rady MNV boli prizvaný traja zástupcovia Verejnosti proti násiliu a 23. februára 1990 na mimoriadnom zasadaní MNV sa uskutočnila jeho rekonštrukcia. Dôveru získalo 20 poslancov, 5 požiadalo o uvoľnenie a ôsmim poslancom bola vyslovená nedôvera. V slobodných voľbách konaných 23. až 24. 11. 1990 bolo zvolených 24 poslancov a starostom obce sa stal Ján Podstavek ((18.2.2026, https://oravskalesna.sk/historia-obce/).

Vymedzenie územia

Obec Oravská Lesná je administratívne začlenená do okresu Námestovo a Žilinského samosprávneho kraja. V rámci okresu Námestovo sa obec Oravská Lesná nachádza v jeho západnej časti. Severná časť hranice katastra obce je totožná so štátnou hranicou s Poľskom a katastrom obce Zakamenné. Na východe susedí s obcou Lomná a južnú hranicu má s obcou Zázrivá. Na západe susedí s obcou Nová Bystrica z okresu Čadca. Od pólov ekonomického rozvoja širšieho regionálneho charakteru je vzdialená: 51 km od Žiliny, 245 km od Bratislavy, 119 km od B. Bystrice, 64 km od Ružomberka. Od pólov ekonomického rozvoja regionálneho charakteru je vzdialená: 35 km Čadca, 28 km Námestovo, 86 km Martin (ÚPO, 2010, s.7). Celková rozloha Oravskej Lesnej je asi 65 km2. Podľa veľkosti sa zaraďuje medzi najväčšie obce v bývalom Dolnokubínskom okrese. Dedinu tvoria kopanice, vzdialené od Ústredia – stredu obce, až na niekoľko hodín chôdze. Oravská Lesná je zložená z viacerých osád, ktoré sú rozložené jednak okolo hlavnej cesty a jednak po okolitých kopcoch. Miestne časti: Brišovka, Bučina, Demänová, Flajšová, Jasenovská, Kubínska, Lehotská, Mrzáčka, Tanečník, Pribišská a Oravská Lesná Ústredie (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Pribišská - táto osada tvorí začiatok dediny smerom od Zákamenného, je rozložená okolo hlavnej cesty. Bučina – je rozložená po stranách a chrbte vrchu Kohútik. Západné svahy poskytujú výborné podmienky počas zimnej sezóny pre lyžiarske vleky. Tanečník – je osada, cez ktorú prechádzala úzkokoľajová úvraťová trať Zákamenné – Oščadnica. Trať bola vystavaná počas 1. Svetovej vojny. V súčasnosti sa už trať nepoužíva,ale slúži ako súčasť Skanzenu oravskej dediny vo Vychyľovke. Na Tanečníku sa nachádzajú už iba chaty. Oravská Lesná - Ústredie – je pomenované podľa stredu obce. V minulosti bolo Ústredie situované pri starom kostole v osade Lehotská. Ráz obce zmenil aj farár Ján Mnoheľ. Za jeho pôsobenia /1910-1916/ sa postavil nový kostol a škola, už nie na kopci, ale v doline. Tým sa do doliny presťahovalo celé dianie v dedine, ľudia si začali stavať svoje domy v blízkosti kostola. V roku 1960/61 sa otvorila Základná deväťročná škola – Ústredie, týmto činom sa obec rozšírila o dve osady: Oravská Lesná - Brišovka - je pomenovaná po prvých osadníkoch a nachádza sa v blízkosti Ústredia. Flajšová – v tejto osade, presnejšie v Paráčskej Magure vyviera Biela Orava. Historicky sa obec rozširovala a s tým je spojený aj neskorší vznik ďalších osád: Jasenovská – je rozložená okolo hlavnej cesty smerom na Čadcu. Demänová – je najodľahlejšia osada a v súčasnosti tvorí druhú chatovú oblasť v Oravskej Lesnej. Kubinská, Lehotská, Ústredie a Mrzačka – ďalšie osady obce (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

V rámci geomorfologického členenia SR (Mazúr, Lukniš, 1986) patrí oblasť do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Stredné Beskydy. Oblasť tvoria celky Podbeskydská vrchovina na juhu, Oravská Magure na juhozápade, Kysucká vrchovina na západe, Podbeskydská brázda v centrálnej časti a Oravské Beskydy na severe. Juhovýchodná časť zasahuje do Podhôlno-magurskej geomorfologickej oblasti, celku Oravská kotlina. Geomorfologické pomery charakterizujú prechodné mierne vyzdvihnuté morfoštruktúry vrchovín a pahorkatín – zlomovo-vrásové štruktúry flyšových Karpát. Prevažná časť územia má reliéf kotlinových pahorkatín, v centrálnej časti je reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín, ktorý smerom na západ prechádza do nekrasovej planiny. Sever územia je morfologicky pestrejší, Oravské Beskydy majú hornatinový reliéf s prechodom do vysočinového podhôlneho až veľhorského hôlneho, glaciálno-hôlneho až glaciálneho reliéfu. Z hľadiska výškovej členitosti ide o veľmi rôznorodé a členité územie. Nadmorská výška kotliny sa pohybuje od 600 do 750 m. V najvyšších polohách územie dosahuje až 1725 m n. m. (Babia hora) a 1557 m n. m. (Pilsko). Z hľadiska súčasných morfologických procesov je územie značne nestabilné, prevažne so silnou náchylnosťou na zosúvanie, v kotline sa uvádza stredná náchylnosť. V rámci územia je evidovaný vysoký počet lokalít s výskytom svahových deformácií. Prevažná časť predstavuje potenciálne poruchy, časť sú stabilizované archívne aktivity a nachádza sa tu aj niekoľko plôch aktívnych zosuvov. Svahové poruchy sa viažu predovšetkým na svahy s výskytom mokrín a pramenísk na flyšovom podloží. Nestabilné plochy dosahujú rôznu veľkosť až po niekoľko hektárov aj km2. Najväčšia koncentrácia javov je v okolí **Oravskej Lesnej**, ďalej smerom na Novoť, Beňadovo a Oravské Veselé, medzi Hruštínom, Lomnou a Krušetnicou, v okolí Námestova, Zubrohlavy a Rabče. Výrazné plošné

geodynamické nestability sú zaznamenané aj na úpätí a svahoch, ale aj v hrebeňovej časti Oravských Beskýd. Potenciálna vodná erózia je stredná až silná, v Oravskej kotline slabá (PS-CHVÚHO, 2015).

Územie obce je zasadené do oblasti vonkajších Karpát. Na severe, severozápade až západe územie tvorí pásmo Slovenských Beskýd. Z juhu a juhozápadu uzatvára územie Oravská Magura masívom Paráčskej Magury s hlavným vrcholom Paráč (l 325 m n. m). Na východe je územie obce uzavreté Podbeskydskou vrchovinou s malými relatívnymi výškovými rozdielmi (20 až 25 m). Katastrálna hranica tvorí v oblasti Slovenských Beskýd dunajsko – viselskú rozvodnicu, ktorá je súčasťou hlavnej európskej rozvodnice čiernomorského a baltského úmoria (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Geologické pomery

V rámci regionálneho geologického členenia Slovenska (Vass, 1988) je podstatná časť súčasťou oblasti Flyšové pásmo, podoblasti Magurský flyš, zasahuje do jednotky Oravskomagurský flyš. Najvýchodnejšia časť územia je súčasťou oblasti Vnútrohorské panvy a kotliny, podoblasti Vnútorné kotliny a jednotky Oravská kotlina. Podložie flyšovej časti tvorí krieda a paleogén vonkajších Karpát, na juhu prevládajú pieskovce, menej ílovce; hrubý flyš, severnejšie sa striedajú ílovce, pieskovce s glaukonitom, slieňovce a pieskovce, ílovce; tenkovrstvený flyš, červené ílovce, lokálne na severovýchode aj drobové a arkózové muskovitické pieskovce, drobnozrnné zlepence. Neogénne podložie Oravskej kotliny vo východnej časti tvoria íly s lignitom, piesky, štrky. V nadloží prevažnej časti sú bližšie nerozlíšené predkvartérne sedimenty s nepravidelným kvartérnym pokryvom svahovín, lokálne deluviálne sedimenty hlinité, hlinito-pieščité, hlinito-kamenité, pieščito-kamenité až balvanovité svahoviny a sutiny. Kvartérne nadložie východnej časti tvoria prevažne glacifluviálne sedimenty, piesky, hrubé až balvanovité pieščité štrky a bloky v terasách a kuželoch, v okolí Oravskej priehrady aj fluviálne sedimenty pieskov a pieščitých štrkov v terasách bez pokryvu. Územím v centrálnej časti prechádzajú menšie zlomové línie, prevažne v smere juhozápad – severovýchod a krátke priečne zlomy (PS-CHVÚHO, 2015).

Pôdne pomery

V rámci územia prevládajú dva pôdne typy – kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre; zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín a kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodné pseudogleje modálne a kultizemné, lokálne gleje; zo zvetralín rôznych hornín. V kotlinovej časti sú zastúpené pseudogleje modálne kyslé až pseudogleje stagnoglejové, sprievodné pseudogleje organozemné a gleje; zo svahovín a proluviálnych sedimentov. Pre najvyššie polohy územia sú typické podzoly modálne a humusovo-železité, sprievodné podzoly organozemné, litozeme a rankre; z ľahších zvetralín kyslých hornín. V alúviách väčších tokov sa vyskytujú fluvizeme glejové, sprievodné gleje; z karbonátových a nekarbonátových aluviálnych sedimentov. V území prevládajú pôdy hlinitej a pieščito-hlinitej zrnitostnej triedy, bez skeletu, lokálne mierne kamenité. Pôdy sú prevažne strednej až vysokej retenčnej schopnosti a strednej priepustnosti, len v alúviu Bielej Oravy je schopnosť retencie malá, priepustnosť veľká. Pôdy majú vlhký režim (PS-CHVÚHO, 2015).

Pôdne druhy

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácii. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdnych druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdnych druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Kategorizácia pôdnych druhov

Kategória zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%) - hlinitopiesočnaté (10 - 20%)	6,4
pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%) - hlinité (30 - 45%)	73,2
pôdy ťažké	- ílovitohlinité (45 - 60%)	17,1
pôdy veľmi ťažké	- ílovité (60 - 75%) - íly (> 75%)	3,3

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Zastúpenie pôdnych druhov v okrese v %

	Kategória eróznej ohrozenosti				
	ľahké	stredne ťažké		ťažké	veľmi ťažké
	piesočnaté, hlinitopiesočnaté	piesočnatohlinité	hlinité	ílovitohlinité	ílovité, íly
Námestovo	3,34	56,96	35,10	4,16	0,44
Žilinský kraj	3,91	51,28	25,88	18,86	0,06

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdnych typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx, 10.2.2015):

Zastúpenie pôdnych typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrázy
Námestovo	3,72	-	-	-	0,01	-	83,35	1,23	4,03	0,26	1,16	-	-	3,99	-	2,25
ŽI kraj	8,29	1,51	-	1,21	-	1,44	61,48	0,48	8,41	10,52	0,26	-	0,05	1,25	-	5,1

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Námestovo	2,15	35,99	10,29	46,50	4,82	0,25	-	-	-	-	27,68
Žilinský kraj	5,09	27,62	19,18	25,69	15,99	4,26	1,74	0,44	-	-	29,88

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Oravská Lesná od roku 2014.

Výmera územia v ha.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celk. výmera úz. obce	6 562,8	6 562,8	6 562,8	6 562,8	6 562,8	6 562,8	6 562,8	6 562,8	6 562,8	6 562,8	6 562,8
Poľnohosp. pôda - spolu	2 054,8	2 054,4	2 053,3	2 045,8	2 045,6	2 044,6	2 042,0	2 040,7	2 005,5	2 003,4	1 948,6
- orná pôda	147,4	147,4	147,1	146,7	146,8	146,6	146,2	146,1	145,9	145,8	145,5
- záhrada	4,6	4,6	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	4,4
- trvalý trávny porast	1 902,8	1 902,5	1 901,7	1 894,6	1 894,4	1 893,6	1 891,3	1 890,1	1 855,2	1 853,2	1 798,7
Nepoľnoh. pôda - spolu	4 508,0	4 508,4	4 509,5	4 517,0	4 517,2	4 518,2	4 520,8	4 522,2	4 557,3	4 559,4	4 614,2
- lesný pozemok	4 255,3	4 253,7	4 253,7	4 253,7	4 253,6	4 253,6	4 253,5	4 253,0	4 286,6	4 286,6	4 338,9
- vodná plocha	57,1	57,0	57,2	57,1	56,3	56,3	56,3	56,3	56,3	56,3	56,3
- zast. plocha a nádv.	153,5	155,6	156,0	163,6	164,4	165,0	166,0	167,0	168,5	170,3	171,5
- ostatná plocha	42,1	42,0	42,5	42,7	42,9	43,3	45,0	45,9	46,0	46,2	47,5

Zdroj: 18.2.2026, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia zmenila významne. V roku 2024 boli poľnohospodárske pôdy zastúpené v rozlohe 1948,6 ha. Nepoľnohospodárska pôda bola zastúpená 4 614,2 ha. Lesné pozemky boli v rozlohe 4 338,9 ha. K najväčším zmenám došlo v prípade lesných

pozemkov a zastavaných plôch, ktorých výmera stúpla na 171,5 ha. K poklesu došlo v prípade trvalých trávnatých porasto, ktorých výmera klesla na 1798,7 ha.

Hydrologické pomery
Hydrologicky spadá obec do povodia rieky Váh a Biela Orava.

Hydrologické pomery záujmového územia
Územie spadá do hlavného povodia Váhu. Ide o stredohorskú oblasť so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku, akumuláciou v mesiacoch november – február, vysokou vodnatosťou v marci až máji, maximom v apríli a minimami v januári až februári a septembri až októbri. Územie odvodňujú pravostranné prítoky rieky Orava, ktorá tečie mimo riešeného územia ako pravostranný prítok Váhu. Orava vzniká sútokom Bielej a Čiernej Oravy. Kostru riečnej siete v rámci oblasti tvorí **Biela Orava**, ktorá tečie smerom zo západu na východ a zo severu priberá väčšie prítoky Magurský potok, **Juríkov potok**, Klinianka, Mútňanka, Kýčera, Veselianka, ktoré odvodňujú svahy Oravských Beskýd, pravostranne z juhu priberá Hruštínku. Priamo cez obec pretekajú aj vodné toky **Katrenčíkovský potok** a potok **Zimná voda**.

Biela Orava je jedna z dvoch zdrojníc rieky Oravy (druhou je Čierna Orava v Poľsku). Konvenčne je považovaná za horný tok Oravy, má dĺžku 37 km a prietok 6,7 m³/s v Lokci. Pramení v Oravskej Magure, v podcelku Paráč, pod vrchom Paráč (1 324,8 m n. m.) v nadmorskej výške približne 1 080 m n. m. Najprv tečie na severozápad, zľava priberá Brveník, pri horárni Flajšová sa stáča na sever, tečie okrajom Kysuckej vrchoviny a sprava priberá Novú rieku. Ďalej vteká do intravilánu obce Oravská Lesná (a zároveň aj do Podbeskydskej vrchoviny) a smeruje na severovýchod. Tu zľava najprv priberá Katrenčíkovský potok (770,9 m n. m.), za **Oravskou Lesnou** tečie veľkým oblúkom, priberá najprv z pravej strany Zimnú vodu a potom z ľavej strany Juríkov potok. Nasleduje zľava Požehovka a vteká na územie obce Zákamenné. Na území obce Zákamenné priberá ľavostrannú Zásihlianku. Ďalej preteká obcou Lomná, priberá Lomnicu sprava, cez Krušetnicu, kde z ľavej strany priberá Klinianku, neskôr Mútňanku (642,0 m n. m.) a pri obci Breza Kýčeru. Následne vytvára meander, veľkým oblúkom tečie popri Lokci a priberá významný prítok Hruštínka. Potom už tečie viac-menej severovýchodným smerom, okrajom Oravskej kotliny, kde priberá prítoky: Nevolajku pri Ťapešove sprava, Veselianku pri Oravskej Jasenici zľava a Adamku z pravej strany. Ústi do vodnej nádrže Orava južne od Námestova v nadmorskej výške 601 m n. m. (15.2.2026, https://sk.wikipedia.org/wiki/Biela_Orava_(rieka)).

Katrenčíkovský potok je ľavostranný prítok Bielej Oravy, meria 5,9 km a je tokom IV. rádu. Niekedy sa označuje aj ako Katrinčovka. Pramení v Kysuckej vrchovine na východnom svahu Mrvovej Kykule (1 040,2 m n. m.) v nadmorskej výške približne 940 m n. m. Od prameňa tečie najprv smerom na severovýchod cez Kysuckú vrchovinu, západne od Kubínskej sa esovito stáča a pokračuje východným smerom územím obce Oravská Lesná. Najprv preteká časťou Kubínska, zľava priberá prítok spod Korsule (963,0 m n. m.) a pokračuje cez časť Brišovka. Tu priberá ľavostranný prítok z oblasti osady Lehotská a koryto sa výraznejšie vlní. Napokon vteká do Podbeskydskej vrchoviny, tečie centrálnou časťou obce Oravská Lesná, podteká štátnu cestu č. 520 a priamo v obci sa vlieva do Bielej Oravy. Prítoky: Pravostranné: prítok zo západného svahu Krčmárovej (917,0 m n. m.), dva krátke prítoky z lokality Jasenovské grúniky, potok pretekajúci osadou Jasenovská, Ľavostranné: dva krátke prítoky z východných svahov Mrvovej Kykule, prítok prameniaci východne od kóty 1 031 m, prítok z juhozápadného svahu Korsule (963,0 m n. m.), prítok vznikajúci na východnom okraji Kubínskej, prítok z oblasti Lehotskej, dva prítoky z oblasti Bučiny. Do Bielej Oravy sa vlieva na území obce Oravská Lesná, priamo v jej centrálnej časti, v nadmorskej výške cca 772 m n. m. (15.2.2026, https://sk.wikipedia.org/wiki/Katren%C4%8D%C3%ADkovsk%C3%BD_potok).

Juríkov potok ľavostranný prítok Bielej Oravy, má dĺžku 8,4 km a je tokom IV. rádu. Pramení v Oravských Beskydách na južnom svahu Bednárovej (1 093,0 m n. m.) v nadmorskej výške cca 920 m n. m., v blízkosti slovensko-poľskej štátnej hranice, na katastrálnom území obce Zákamenné. Od prameňa tečie najprv na juhovýchod, po pribratí Krkoškovského potoka potom na juh. Medzi sútokom s Bukovinským a Demänovským potokom tečie prechodne opäť na juhovýchod, pri osade Tanečník sa potom sa stáča východným smerom, pričom vytvára štyri väčšie oblúky. Po pribratí ľavostranného prítoku spod Koválovho vrchu tečie k ústiu juhovýchodným smerom a tesne pred ústím do Bielej Oravy ešte podteká štátnu cestu č. 520. Prítoky: Pravostranné: Bukovinský potok, Demänovský potok, prítok prameniaci severne od kaplnky v osade Lehotská, prítok prameniaci na severozápadnom svahu Kohútika (945,8 m n. m.), dva prítoky zo severovýchodných svahov Kohútika, prítok vznikajúci severozápadne od kóty 872,8 m a prítok prameniaci severne od tejto kóty. Ľavostranné: krátky prítok z juhovýchodného svahu Bednárovej, Krkoškovský potok (864,8 m n. m.), dva krátke prítoky z juhozápadného úpätia Vysokej Magury (1 115,2 m n. m.), prítok z južného svahu Vysokej Magury, prítok z lokality Gondkuľa, Magurský potok (789,0 m n. m.), krátky prítok z južného svahu Juríkovej (928,4 m n. m.), Korytina, dva krátke prítoky z lokality Klutka, prítok z východného svahu Koválovho vrchu (960,6 m n. m.) a prítok z juhozápadného svahu Strakovho vrchu (978,0 m n. m.). Do Bielej Oravy sa vlieva na okraji obce Oravská Lesná (časť Pribišská), neďaleko horárne Ustrig, v nadmorskej výške približne 736 m n. m. (15.2.2026, https://sk.wikipedia.org/wiki/Jur%C3%ADkov_potok).

Klimatické pomery

Obec patrí do chladného klimatického pásma. Priemerná ročná teplota je 4,6 °C. Priemerné teploty 5 ° C a vyššie trvajú 180 dní v roku (21. IV.-17. X.), 10°C a vyššie len 120 dní (20. V.-16. IX.). V roku sa vyskytuje priemerne 46 jasných dní (najčastejšie v mesiacoch IX., VIII., X.), 155 dní zamračených (najčastejšie v mesiacoch XII., I, XI., II., III.) a 60 dní s hmlou (najčastejšie v mesiacoch XI., XII.).

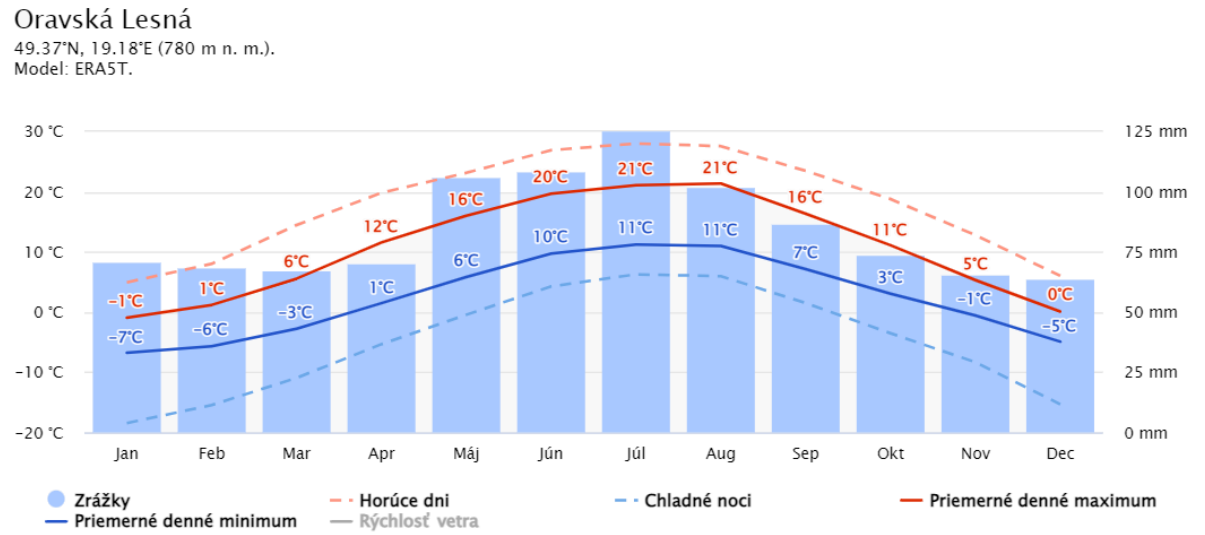

Obrázok: Priemerý úhr zrážok
Zdroj: https://www.meteoblue.com/sk/

Priemerné denné maximum (plná červená čiara) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre obec Oravská Lesná (Račice). A naopak, "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) zobrazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najhorúcejších dní a najstudenejších nocí v každom mesiaci za posledných 30 rokov.

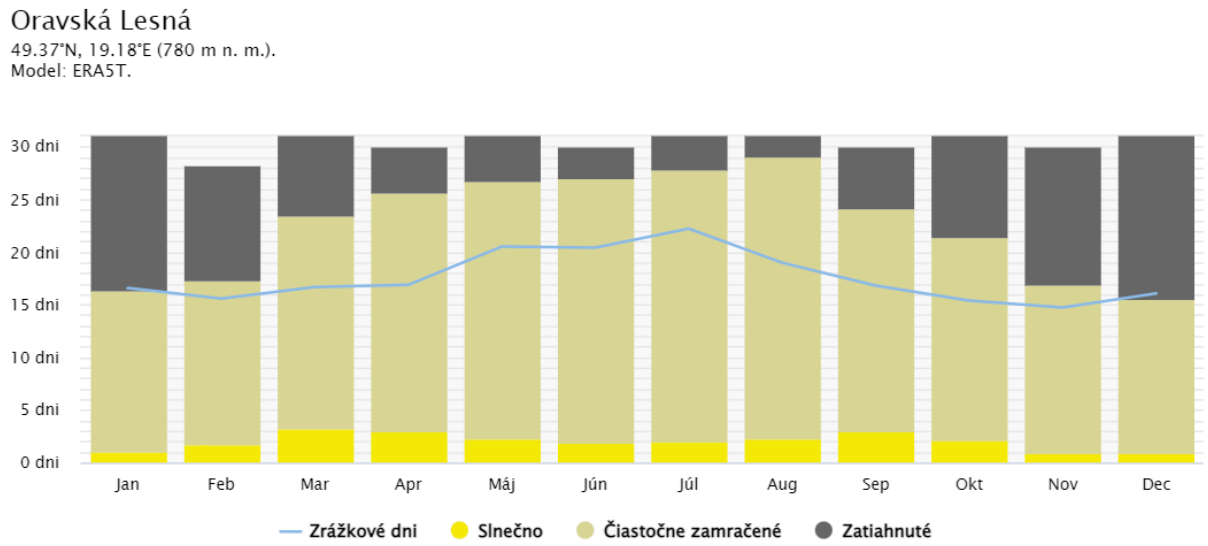

Obrázok: Slnečné, oblačné a daždivé dni v Plešivci
Zdroj: https://www.meteoblue.com/sk/

Oravská Lesná je najchladnejšou obcou na Slovensku. Samozrejme klimatické pomery charakterizujú aj zrážky. V oblasti Oravskej Lesnej ročne padne viac ako l 100 mm zrážok. Najviac v mesiacoch júl (140 mm), august (131 mm) a jún (121 mm). Snehová pokrývka sa vyskytuje už v septembri, no trvalá je od októbra do marca, až apríla s priemernou dobou trvania 119 dní.

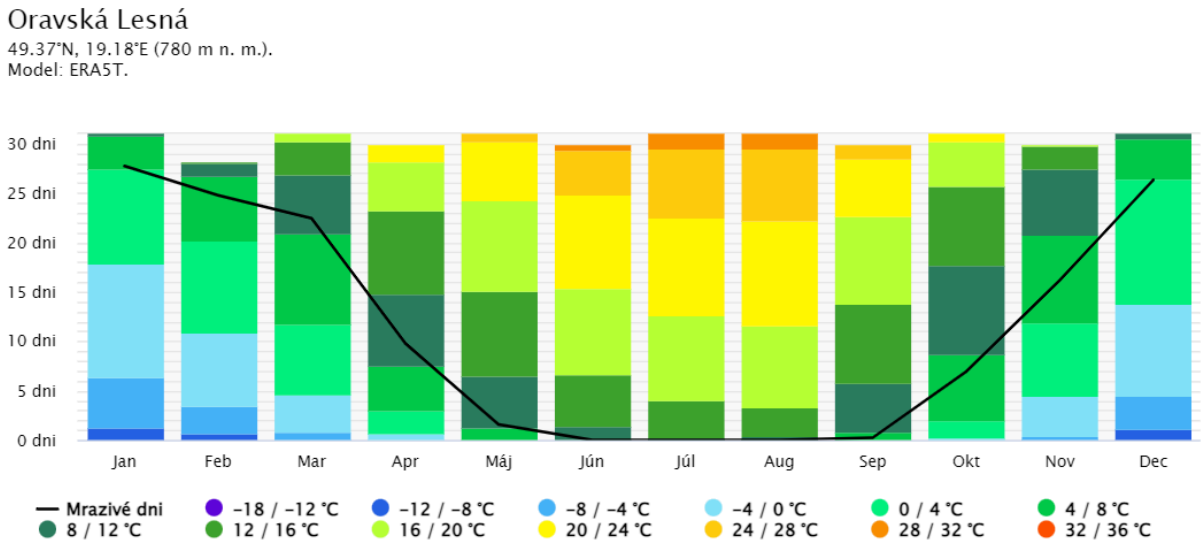

Obrázok: Najvyššie teploty
Zdroj: https://www.meteoblue.com/sk/

V decembri až apríli je hrubá 10 až 55 cm, pričom v roku je 109 dní so snehovou pokrývkou nad 10 cm, 89 dní s pokrývkou nad 20 cm a 39 dní so snehovou pokrývkou hrubou nad 50 cm. Najčastejšie vetry sú severné, severozápadné, pričom najsilnejšie sú severozápadné (priemerne 4,1 m/s). Klimatické pomery majú priamy vplyv na fenologické javy rastlinstva. Ide hlavne o obdobie rašenia, kvitnutia drevín, siatie, sadenie a zbieranie poľnohospodárskych plodín ktoré sú určujúcim faktorom pre poľnohospodárstvo, a teda i pre osídľovanie územia človekom (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

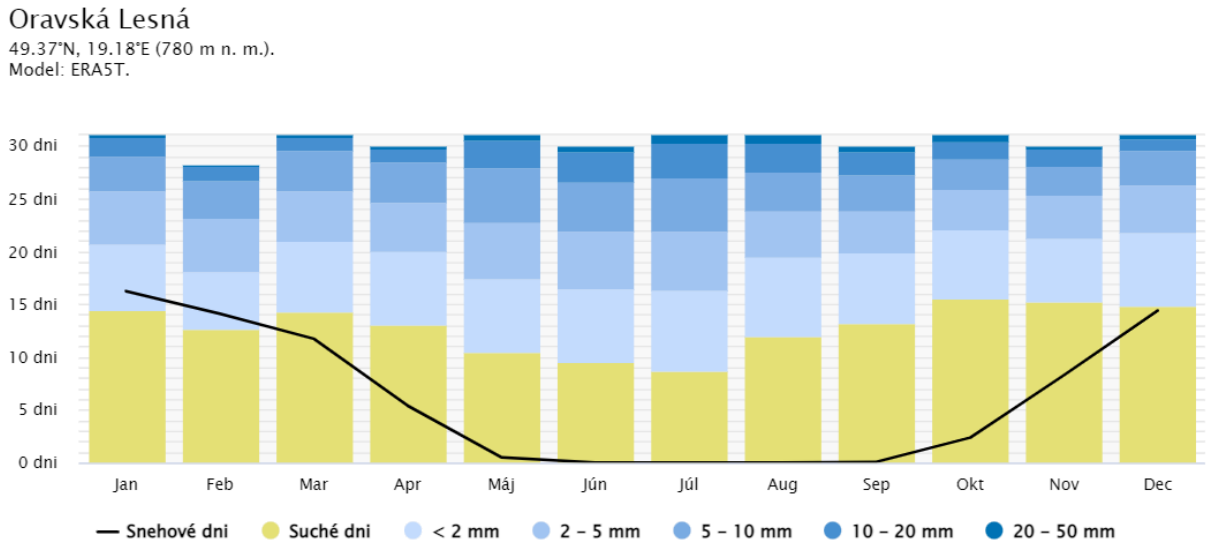

Obrázok: Úhrny zrážok
Zdroj: https://www.meteoblue.com/sk/

Diagram pre obec Oravská Lesná prezentuje nasledujúci graf dni v mesiaci, počas ktorých vietor dosahuje určitú rýchlosť.

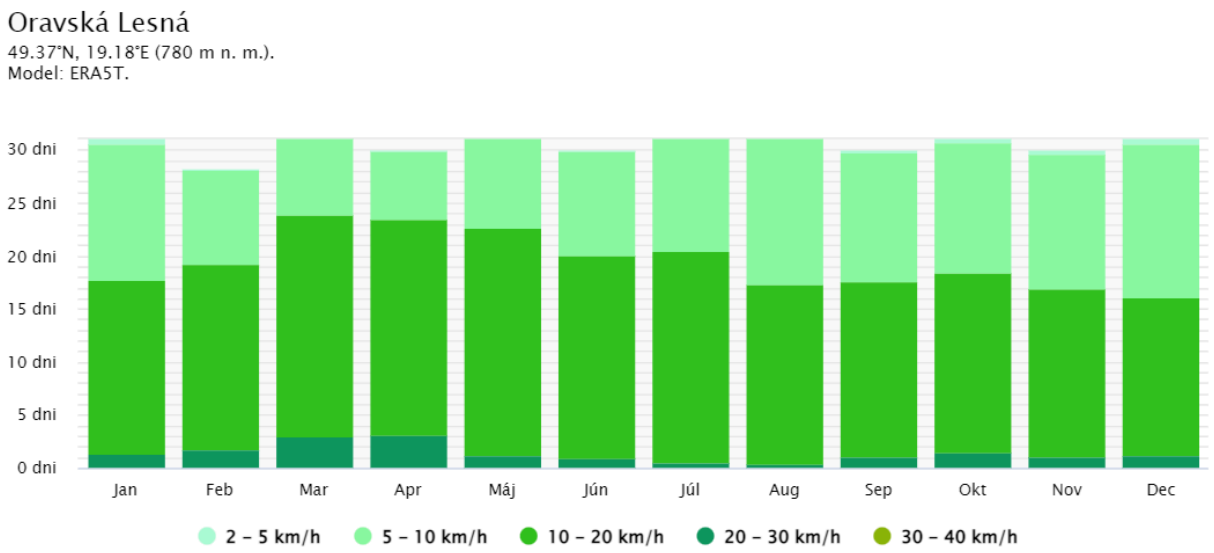

Obrázok: Rýchlosť vetra
Zdroj: https://www.meteoblue.com/sk/

Najviac veterných dní je v mesiacoch marec a apríl.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo
Podľa fytogeografického členenia spadá územie CHVÚ Horná Orava do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu západobeskydskej flóry (Beschidicum occidentale), okresu Západné Beskydy. Územie prestavuje pestrú mozaiku biotopov, ktoré tvoria stojaté a tečúce vody, rašelinné a slatinné biotopy, lúky a pasienky, komplexy lesov až po vysokohorské biotopy subalpínskeho a alpínskeho stupňa (PS-CHVÚHO, 2015).

Územie predstavuje pestrú mozaiku biotopov od vodnej plochy Oravskej vodnej nádrže a tečúcich vôd v povodí Bielej Oravy, cez rašeliniská (vrchoviská a slatiny), rozľahlé lúky a pasienky, komplexy smrekových lesov až po vysokohorské biotopy subalpínskeho a alpínskeho stupňa na Babej hore. Centrálna a východná časť územia je charakteristická striedaním lesov a poľnohospodárskej pôdy s vidieckym osídlením. Najväčšiu časť plochy tu pokrýval pôvodne smrek, jedľa, borovica a buk. Intenzívnou hospodárskou činnosťou sa však lesné plochy narušili a premenili na smrekové monokultúry. Zvyšky pôvodných lesných porastov sa na opisovanom území nachádzajú už len na malých plochách, na vyššie položených miestach alebo ako zákonom chránený porast. Z hľadiska členenia Slovenska na fytogeografické oblasti patrí opisované územie do oblasti západokarpatskej kveteny, do obvodu západobeskydskej flóry. Veľmi výraznou a prakticky veľmi dôležitou zo stránky vegetačnej je lesná hranica, ktorá určuje celkovú povahu vegetácie.

Vegetačné zastúpenie v lesnom spoločenstve
V lesnom spoločenstve má prevahu smrek, zastúpený zväčša ako monokultúra. Jedľa biela, vytvárajúca zväčša porasty s bukom a smrekom, je o niečo hojnejšie zastúpená len v oblasti Oravskej Magury, respektíve na bradlách Oravskej vrchoviny. Smrekovec opadavý, borovica, respektíve borovica sosna a borievka sibírska sa vyskytujú v oblasti Babej hory a Pilska. Na celom území od najnižších polôh až do horského pásma je rozšírená borievka obyčajná. V nižších polohách na teplejších vápencových pôdach bradlového pásma majú prevahu listnaté lesy. Prevláda tu buk, jelša lepkavá breza bradavičnatá a lieska obyčajná. Teplomilné druhy sa na opisovanom území uplatňujú iba vo veľmi malom množstve a dolinou Oravy vystupujú nanajvýš po Oravský Podzámok. V porovnaní s flyšovým pásmom je bradlové pásmo floristicky pestrejšie i bohatšie na druhy.

Vegetačné zastúpenie v podrastoch
Vo vlhkých hájoch a krovinách kvitne hlavne kyslička obyčajná a durman obyčajný. Vo vyšších polohách sú v podraste zastúpené rôzne druhy papradí a plavúňov, čučoriedka obyčajná, vres obyčajný, brusnica pravá, smlz chĺpkatý a iné. Z krovín v pásme lesa prevláda jarabina vtáčia,

ostružina malina. V podmáčanom smrekovom lese v podraste sú hojne zastúpené machy, smlz chĺpkatý, praslička lesná, škarda močiarna, nezábudka močiarna a ďalšie. V pásme kosodreviny dominuje kosodrevina a v podraste husté koberce tvorí čučoriedka obyčajná, brusnica pravá, psica tuhá, ktorá zaujala miesta po kedysi vypálenej, alebo vyklčovanej kosodrevine. V tomto pásme nachádzame niektoré vzácne druhy. Endemitom Babej hory je rožec alpínsky babohorský. Zo vzácnych druhov, ktoré sa tu vyskytujú, spomenieme vŕbu bylinnú, horec bodkovaný, rožec trojcnelkový, kostravu pestrú a sitinu trojzárezovú.

Živočíšstvo
Územie je súčasťou lesnej zóny palearktickej oblasti. Podľa členenia Slovenska na živočíšne regióny (Čepelák, 1980) je súčasťou vonkajšieho obvodu Západných Karpát, beskydský okrsok západný. Zo zoogeografického hľadiska môžeme vo faune hornej Oravy rozlíšiť tieto hlavné zložky: kozmopolitnú, holoarktickú, palearktickú, európsko-sibírsku, sibírsku, boreálnu, boreoalpínsku, sudeto-karpatskú a endemickú. Ekologické faktory (abiotické a biotické), určujú životné podmienky pre faunu. Vzhľadom na ich rozdielne pôsobenie sú rôzne i životné podmienky v rozličných biotopoch, čo je určujúcim faktorom formovania živočíšnych spoločenstiev. Uvádzame stručný prehľad suchozemských a vodných živočíšnych spoločenstiev územia (PS-CHVÚHO, 2015).

Vývojové zmeny zastúpenia živočíšnych druhov
Prírodné podmienky v priebehu geologických dôb (najmä zmena klimatických podmienok počas nich) a činnosť človeka spôsobili, že na opisovanom území došlo k zmene počtu, ako i množstva jednotlivých živočíšnych druhov. Vplyv klímy sa prejavil v jednotlivých geologických dobách - jej zmena (oteplenie, ochladenie) viedla k veľkej migrácii živočíchov. Túto závislosť bolo možné sledovať aj v minulom storočí, keď mimoriadne chladné a mrazivé zimy v niektorých rokoch (napr. 1871, 1875, 1885) spôsobili na opisovanom území výskyt niektorých severských druhov vtáctva. Vytvorenie vodnej nádrže Orava spôsobilo zmenu pôvodných lúčnych, rašelinových a močaristých biotopov a biotopov riek a sídlisk na biotop stojacej vody. Súčasne sa však zaznamenal výskyt niektorých nových druhov rýb a vtákov. Zaznamenalo sa i prvé zahniezdenie orliaka morského v roku 1960 pri vodnej nádrži Orava. Živočíšstvo opisovanej oblasti patrí do eurosibírskej podoblasti, do česko-slovenskej podprovincie karpatských pohorí (západokarpatský úsek) a do okresu Slovenských Beskýd, Oravskej Magury a Chočských vrchov. Rôzne tvary reliéfu a značné rozpätie nadmorskej výšky spôsobili, že na opisovanom území sa vyskytujú rôzne skupiny živočíchov.

Zastúpenie v podhorskom stupni
V podhorskom stupni sa vyskytujú druhy, ktoré tu hniezdia (napríklad škovránok poľný, zriedkavejšie jarabica poľná), ale aj druhy, ktoré tu nachádzajú potravu (napr. dravce jastrab obyčajný, myšiak hôrny, sokol - myšiar pustovka). Veľmi pestré a pomerne početné je druhové zloženie živočíchov v oblasti poľných remízok, v krovinatých zárastoch, pozdĺž tokov a v ich brehových porastoch, ako aj v močaristých a rašelinových biotopoch. V podhorskom pásme sú na opisovanom území lokalizované zväčša ľudské sídla, kde sa z vtákov vyskytuje hlavne lastovička obyčajná, belorítka obyčajná, vrabec obyčajný, sýkorka veľká, hrdlička záhradná a z cicavcov kuna skalná, tchor tmavý a ďalšie.

Zastúpenie v lesoch
Stupeň lesa je na opisovanom území pomerne bohaté na živočíšne druhy. Typickými druhmi tohto stupňa sú napr. lesná, poľovná zver, ďalej sýkorky, ďatle, drozdy, pinka obyčajná a pinka obyčajná severská, hýľ obyčajný, stehlík čížavý, králik zlatohlavý. Charakteristickými druhmi tohto vegetačného stupňa sú aj tetrov obyčajný a jariabok hôrny, ktoré však nachádzame aj na močaristých lúkach a vrchoviskách. Hlucháň obyčajný sa zdržuje aj na okraji lesa, v blízkosti lesných čistiniek.

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu nie je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú čiastočne napojení na verejný vodovod (16,84 %). Obec má čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu - 9,94 %. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - com 60 %, Orange 70 %, 4ka a O2 cca. 60 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	áno	áno
Káblová televízia	ano/nie	nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie	16,84 %	90 %
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	Zadná Nová rieka (Qmin=2,0 l.s-1, Qpriem = 3,0 l.s-1, Qmax = 5,0 l.s-1), Qmin=1,0 l.s-1, Qmin=3,0 l.s-1	
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	20,00 %	100,00 %
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	9,94 %	100,00 %
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	0,55 %	50,00 %
pripojenie na sieť internet	DSL	áno	áno
	EDGE/UMTS/G1/G2/G3/G4	áno	áno
	Wi-Fi	nie	nie
verejný internet	ano/nie	áno	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	nie	nie
internetová kaviareň	ano/nie	nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	70 %	90 %
pokrytie signálom T-com	%	60 %	90 %
pokrytie signálom O2, 4ka, ...	%	60 %	80 %
verejné studne	počet	nie	nie
pramene pitnej vody	počet/výdatnosť	Zadná Nová rieka (Qmin=2,0 l.s-1, Qpriem = 3,0 l.s-1, Qmax = 5,0 l.s-1), Qmin=1,0 l.s-1, Qmin=3,0 l.s-1	
vodojemy	počet/objem	(2x 250 m3) (min. hladina VDJ = 819,70 m n.m., max. hladina VDJ = 823,00 m n.m.)	
skládka TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	áno	áno
kompostovisko	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Oravská Lesná , 2026

Zásobovanie pitnou vodou

V obci Oravská Lesná je vybudovaný čiastočne zokruhovaný verejný vodovod. Obec má vybudovaný pitný vodovod od roku 1997, ktorý zachytáva 8 prameňov v lokalite Zadná Nová Rieka. Stav v zásobovaní pitnou vodou je na dobrej úrovni, so zreteľom na jeho neustále zlepšovanie. Zásobovanie pitnou vodou: počet napojených domácností na verejný vodovod - 2012 obyvateľov, z toho počet studní – 430 (ÚPO, 2010, s.19). Bolo vybudované vodovodné potrubie, ktoré tvorí I. etapu dokumentácie rozšírenia verejných vodovodov v obci. Tvorí II. tlakové pásmo. Zásobuje pitnou aj požiarnou vodou miestne časti Jasenovská a z časti Lehotská. Na ňu bude naväzovať II. etapa rozšírenia - výhľadovo bude zásobovať časti Kubínska, Lehotská a Tanečník. Ostatné miestne časti (Bučina, Demänová) sa v súčasnosti neuvažujú zásobovať z verejného vodovodu. Zdroje vody pre verejný vodovod tvoria zachytené pramene (pramene 1-6) v lokalite Zadná Nová rieka (Qmin=2,0 l.s-1, Qpriem = 3,0 l.s-1, Qmax = 5,0 l.s-1). Keďže ich výdatnosť bola pre celoročné zásobovanie obce vodou nedostatočná, zachytili sa ešte dva ďalšie pramene (pramene 6a, 6b) (Qmin=1,0 l.s-1). V prípade, že je nedostatočná výdatnosť prameňov pre potreby vodovodného systému, je možné odoberať povrchovú vodu z toku „Nová rieka" (Qmin=3,0 l.s-1) v intraviláne obce. Tu je vybudovaná spojovacia komora s filtrom na zmiešavanie resp. automatické dopĺňanie vody z potoka, pri poklese výdatnosti zachytených prameňov. Nakoľko je táto úpravňa technicky zastaralá, je potrebné ju rekonštruovať. Jestvujúce vodné zdroje sú už pri súčasnom vodovodnom systéme nedostatočné. Preto je nutné sledovať vyhovujúce vodné zdroje a následne ich zachytiť a využívať pre potreby obce. Z dlhodobého hľadiska bude možné napojenie obce Oravská Lesná na Oravský skupinový vodovod, ktorý kapacitne vyhovuje na zabezpečenie potreby vody pre obec. Z vodných zdrojov je voda distribuovaná zásobným potrubím DN 150 do vodojemu (2x 250 m3) (min. hladina VDJ = 819,70 m n.m., max. hladina VDJ = 823,00 m n.m.). Na prívodnom potrubí do vodojemu obce sú vybudované prerušovacie komory pre zníženie tlaku v ňom (veľký výškový rozdiel medzi prameňmi a vodojemom). Tento vodojem tvorí I. tlakové pásmo (TP) obce. Z neho je vybudované rozvodné potrubie do centrálnej časti obce. Tento vodovodný systém tvorí pôvodný rozvod v obci. Hlavné zásobné potrubie pre obec je DN 150, rozvodná vodovodná sieť DN 80 – 150. I. TP zásobuje pitnou a požiarnou vodou časti obce: Ústredie, Brišovka a Flajšová, v budúcnosti aj časti Mrzačka a Pribišská (III. etapa projektu rozšírenia verejných vodovodov). II. tlakové pásmo je tvorené výtlačným potrubím PE DN 80 – 1980 m z vodojemu (2x 250 m3) do vodojemu (2x 150

m3) (min. hladina VDJ = 925,00 m n.m., max. hladina VDJ = 928,70 m n.m.) a príslušnou čerpacou stanicou Qh,max=2 l.s-1). Z vodojemu je vedené gravitačne privádzacie potrubie dimenzie DN 150, dimenzia je vybudovaná až na koniec časti Jasenovská (výhľadové prepojenie pre časti Kubínska, Lehotská a Tanečník). V redukčnej šachte RŠ1 je v časti Jasenovská vysadená odbočka a vykonávaná redukcia tlaku vo vodovodnom systém pomocou redukčného ventilu (hydrostatická výška redukovaného tlaku – 868,50 m n.m.). Zo šachty pokračuje rozvádzacie potrubie do časti Jasenovská. Rozvodná vodovodná sieť je z PE DN 100 (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	183	16,84
v dome - vlastná	888	81,69
mimo domu - z verejnej siete	2	0,18
mimo domu - vlastná	1	0,09
bez prípojky	7	0,64
nezistený	6	0,55
Domy spolu	1087	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 442/2002 Z. z."). V zmysle §19 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 442/2002 Z. z. mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:

  a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,

  b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V súčasnosti sa v obci dobudováva verejná splašková kanalizácia s obecnou ČOV. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd – obec ma tri kanalizačné zberače. Čistička bola spustená do prevádzky v roku 1987, jedná sa o biologickomechanickú čističku tzv. kombiblok. Jedenkrát za mesiac sa odoberajú vzorky vyčistenej vody, ktoré musia spĺňať STN. Obec nemá vybudovanú modernú kanalizáciu, štúdia vybudovania kanalizácie bola vypracovaná, avšak z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov ešte stále nebola zrealizovaná. Zastaralý systém odkanalizovania obce (žumpy) predstavuje jeden z hlavných zdrojov permanentného znečisťovania povrchovýcha podzemných vôd na území. Celý kanalizačný systém je gravitačný. Gravitačné kanalizačné zberače sú zväčša z PVC a ŽB kanalizačných rúr (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

V súčasnosti je v obci vybudovaná verejná splašková kanalizácia len čiastočne – v centrálnej časti obce (miestne časti Ústredie a Brišovka). Je zaústená do čistiarne odpadových odpadových vôd ležiacej v časti Ústredie. Jestvujúca stoková sieť má 3 kanalizačné zberače: trasa A (dĺžka 1260 m, DN 300, 400, 600), trasa B (dĺžka 445 m, DN 300), trasa C (dĺžka 1027 m, DN 300, 400, 600) t.j. spolu 2732 m. Celý kanalizačný systém je gravitačný. Gravitačné kanalizačné zberače sú zväčša z PVC a ŽB kanalizačných rúr. Jestvujúca ČOV bola sprevádzkovaná v roku 1987. Ide o biologicko-mechanickú ČOV (kombiblok). Jej účinnosť je 94 %. Projektovaná kapacita ČOV je 11,9 l.s-1, t.j. 1028,16 m3.d-1 (6854 EO), čo je dostatočná kapacita pre súčasný aj navrhovaný stav uvažovanej zástavby. V miestnej časti Pribišská, Mrzačka sa uvažuje s gravitačným kanalizačným zberačom (DN 300-500) ukončeným v dolnej časti územia, kde budú splaškové vody akumulované do prečerpávacej stanice odpadových vôd (PČS OV) a následne čerpané do jestvujúcej gravitačnej časti kanalizácie s napojením do ČOV (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Až 88,32 % domov malo v roku 2021 vybudovaný septik, prípadne žumpu (960 domov). Na domácu ČOV je napojených 6 domov. Bez kanalizácie je 7 domov. V súčasnosti sa kanalizácia v obci buduje.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	960	88,32
prípojka na kanalizačnú sieť	108	9,94
domáca čistička odpadových vôd	6	0,55
bez kanalizácie	7	0,64
nezistený	6	0,55
Domy spolu	1087	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 442/2002 Z. z."). V zmysle §19 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 442/2002 Z. z. mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:

  a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,

  b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Elektrická rozvodná sieť

Zásobovanie záujmového územia obce Oravská Lesná je riešené po 22 k vedení číslo 220 vyvedené zo 110/22 kV uzla Námestovo. VN vedenie je prepojené cez VN linku č. 114 na 110/22 kV uzol Čadca. V obci pre bytovo komunálny odber je vybudovaných 14 trafostaníc v stĺpovom a stožiarovom prevedení o celkovom inštalovanom výkone 3170 kVA. Ostatní odberatelia /výroba, miestne prevádzky/ sú zásobovaní z ďalších štyroch trafostaníc o celkovom inštalovanom výkone 1460 kVA. Existujúce NN rozvody sú riešené vzdušnou sieťou. Okrajové časti obce Demänová a Tanečník sú napojené len na NN sieť, čím v uvedených osadách nie je zabezpečená kvalitná dodávka elektrickej energie (veľké úbytky napätia) (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
- od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
- od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
- od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
  - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
  - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
  - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:

  - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
  - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
  - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
  - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie plynom

V súčasnosti obce nie je zásobovaná zemným plynom.

Domový fond - zásobovanie plynom		
plynofikácia	počet	podiel (%)
áno	6	0,55
nie	1078	99,17
nezistené	3	0,28
Domy spolu	1087	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Zásobovanie teplom

V obci Oravská Lesná je realizované decentralizované zásobovanie teplom (DZT), z vlastných alebo združených zdrojov tepla. Vykurovanie v prevažnej miere je na pevne palivo (uhlie) a s dostupným miestnym palivom ako je drevný odpad z výroby, biomasa. Ako doplnkové palivo je použitý kvapalný plyn propán - bután. V bytovej zástavbe sú použité malo objemové plynové fľaše, u väčších spotrebiteľoch sú budované podzemné zásobníky plynu P-B (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Miestny rozhlas

Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové (prípadne na stožiaroch elektrického vedenia), do výšky 7.5 m nad zemou. Reproduktory prevažne 12 a 25 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB a individuálnymi satelitnými prijímačmi. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni.

Telekomunikácie

Najväčším poskytovateľom telekomunikačných služieb v SR je T - com (obchodná značka spoločnosti Slovak telecom, a.s., bývalé Slovenské telekomunikácie), ktoré prevádzkujú telekomunikačnú sieť pokrývajúcu celé územie SR. Oravská Lesná patrí do mestského telefónneho obvodu MTO Námestovo. V obci je v OcÚ umiestnená vzdialená účastnícka jednotka – RSU. RSU je koncentrátor účastníckych vedení, ktorý umožňuje určitému počtu účastníkov vo vzdialených lokalitách využívať vlastnosti materskej digitálnej ústredne. Ochranné pásmo telekomunikačného vedenia a zariadenia DOK a OOK, ktoré vedie aj katastrálnym územím Oravskej Lesnej je stanovené o šírke 2 m (1 m od osi vedenia na obe strany). Miestna telefónna sieť je vedená zemou a čiastočne vzduchom. Miestna telefónna sieť je budovaná ako jednostupňová – pomocou účastníckych rozvádzačov – ÚR. Momentálne je v celej obci

realizovaná optická sieť od Telekomu, ktorá je natiahnutá zemou a len v niektorých úsekoch vzduchom.

Mobilní operátori telekomunikačných systémov T-com, Orange, 4ka a O2 Telefonica Slovensko má stav pokrytia v danej oblasti jedine pre služby siete GSM/GPRS ešte prostredníctvom technológie prvej generácie (1G) s využívaním systémov AMPS, TACS a čiastočne druhej generácie (2G a 3G) v centrálnej časti obce. Rýchly internet, systém EDGE/Super Speed (2,5G), resp. nadstavba (3G, 4G a 5 G) (4G siete dosahujú priemernú rýchlosť sťahovania okolo 20 Mbps a rýchlosť nahrávania okolo 10 Mbps, 5G siete sľubujú až desaťnásobné zrýchlenie, s teoretickou maximálnou rýchlosťou sťahovania až 20 Gbps a rýchlosťou nahrávania až 10 Gbps.). Pripojenie cez optickú linku priamo ku účastníkom telekomunikačných služieb u všetkých mobilných operátorov je pre riešené územie v súčasnom období nedostupná. Dátové služby sú poskytované prostredníctvom Verejnej dátovej siete (VDS) T - com. Najbližší prípojný terminál dátových služieb je v Námestove. Nové trasy miestnych telekomunikačných káblov pre rozvojové lokality je potrebné viesť po oboch stranách obslužných komunikácií v koridoroch pre inžinierske siete v zmysle platných STN. Body napojenia pre telefónne prípojky novej bytovej výstavby a občianskej vybavenosti budú určené v podmienkach pri začatí územného koanania pre konkrétnu lokalitu. Telefónna ústredňa má kapacitu na rozšírenie počtu účastníkov v novej IBV, v novej občianskej vybavenosti a v novej výrobe.

Pošta – V obci sa nachádza prevádzka Slovenskej pošty.

Ochranné pásma

ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia sa musí postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti osvetlenia. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Pre zabezpečenie tejto požiadavky je nevyhnutné dodržať nasledovné zásady: pôdny kryt chrániť pred vodnou eróziou uplatnením protieróznych pôdoochranných a lesotechnických opatrení, zabezpečiť realizáciu povrchových protieróznych priekop zachytávajúcich prívalové vody, zabezpečiť koryto vodného toku proti zosunom pôdy, zvýšiť úroveň starostlivosti o odvádzanie dažďových vôd z územia obce, neupravené úseky vodných tokov riešiť s cieľom ochrany intravilánu pred veľkými vodami na Q100 a orné pôdy pre Q20, pretože náhodilé zaplavenie je ekologicko-produkčne žiadúce, pri výstavbe je potrebné zachovať ochranné pásma pozdĺž tokov 5 m od brehovej čiary, zriaďovanie ochranných pásiem je právne zabezpečené zákonom o vodách č. 364/2004 Z.z. (v znení č. 587/2004 Z. z., 230/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 532/2005 Z. z., 359/2007 Z. z., 514/2008 Z. z., 515/2008 Z. z., 384/2009 Z. z., 134/2010 Z. z., 556/2010 Z. z., 258/2011 Z. z., 408/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 321/2012 Z. z.(nepriamo), 180/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 409/2014 Z. z., 262/2015 Z. z., 303/2016 Z. z., 277/2017 Z. z., 51/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 305/2018 Z. z., 74/2020 Z. z., 516/2021 Z. z., 253/2022 Z. z., 517/2022 Z. z., 74/2023 Z. z., 272/2023 Z. z., 525/2023 Z. z., 277/2024 Z. z., 26/2025 Z. z., **263/2025 Z. z.**). Pri jednotlivých úpravách tokov sa navrhuje v rámci riešenia zachovať prírodný charakter koryta a brehových porastov so snahou zabezpečenia funkčnosti a skvalitnenia životného prostredia. Na toku je potrebné zabezpečiť pravidelné odstraňovanie nánosov, opravy poškodených brehov a ošetrovanie brehových porastov.

Katastrálne územie Oravská Lesná z hydrologického hľadiska spadá do povodia Bielej Oravy. V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005, ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov je zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky. Obcou preteká rieka Biela Orava. Na tejto rieke nie sú vybudované protipovodňové opatrenia.

V obci je vybudovaná samostatná dažďová kanalizácia. Obec má vybudované aj provizórne ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd a to otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia obce, i v samotnej obci sú zachytávané systémom týchto odvodňovacích rigolov a následne odvádzané do recipientu toku Biela Orava. Do k.ú. obce Oravská Lesná zasahuje zátopová čiara evidovanej vodnej nádrže Lomná, ktorej priehradný profil sa nachádza cca 1,8 km nad rovnomennou obcou, s celkovým objemom 47,0 mil. m3 a s kótou max hladiny 741,0 m n.m. Vodná nádrž bola zaradená do kategórie evidovaných vodohospodárskych diel, na ktoré neplatí stavebná uzávera. Jej účelom je zabezpečiť výhľadové požiadavky pitnej vody pre Oravsko – liptovskú vodárenskú sústavu (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarovať. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcom toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z.vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súbehy vedení s vodnými tokmi".

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarna ochrana

Stálu hasičskú službu zabezpečuje hasičský zbor v Námestove. V záujme ochrany majetku obyvateľov obce je prvoradé rešpektovať požiadavky protipožiarnej bezpečnosti vyplývajúce z platných predpisov na úseku ochrany pred požiarmi podľa § 4 písm. q/ zákona NR SR číslo 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a § 37 ods. l, písm. b/ vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky číslo 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov Požiarnu vodu zabezpečovať z existujúcich a navrhovaných hydrantov verejného vodovodu a odberom povrchovej vody z miestnych tokov. Na trasách navrhovaného verejného vodovodu budú osadené nadzemné resp. podzemné požiarne hydranty, rozmiestnenie podľa príslušnej STN. Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Zb.z. V obci je vybudovaná hasičská zbrojnica a funguje dobrovoľný hasičský zbor. Od roku 2015 mal DHZ Oravská Lesná 57 členov z toho 15 žien. Ďalej máme cca. 10 dievčat a 10 chlapcov v družstve mladých hasičov – PLAMEŇ.

Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby a Qmax. Odberné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových lokalitách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových lokalitách riešené zväčša ako priebežné. Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi (v znení č. 438/2002 Z. z., 215/2004 Z. z., 347/2004 Z. z., 562/2005 Z. z., 519/2007 Z. z., 445/2008 Z. z., 199/2009 Z. z., 400/2011 Z. z., 37/2014 Z. z., 129/2015 Z. z., 177/2018 Z. z., 73/2020 Z. z., **26/2025 Z. z.**), s vyhláškou č. 288/2000 Z. z. a s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb.

Cintoríny

Pochovávanie na území obce sa realizuje len na cintoríne. V obci Oravská Lesná sa územie akceptuje ako jeden pochovávací obvod. Nachádza sa tu 1 cintorín. V areáli cintorína v obci sa nachádza aj dom

smútku. Pri cintoríne je umiestnený VOK na zber odpadu z cintorína. V cintoríne sa odporúča realizovať rekonštrukcia a dostavba chodníkov. Obec neplánuje rozšírenie plochy cintorína, ale plánuje opravu a údržbu areálu a oplotenia cintorína.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo cintorína (pohrebiska) v zmysle Zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov – 50 m – v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy – šírka ochranného pásma pohrebiska 50 m sa nevyžaduje pre pohrebiská zriadené pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 470/2005 Z. z. t.j. pred 1.11.2005.

2.4. DOPRAVA

Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry v obci a jej okolí dochádza k vytváraniu vhodných podmienok na kvalitný život jej obyvateľov. Rovnako vzrastajú možnosti na príliv investícií, ktoré si nevyhnutne vyžadujú kvalitnú cestnú sieť. Z hľadiska enviromentálneho dochádza prvotne k negatívnym účinkom (napr. záber pôdy), druhotne však, po jej uvedení do prevádzky, prispieva k znižovaniu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. Kvalitnejšie technické parametre ciest prispievajú k plynulosti dopravy, tie isté úseky sú prekonávané za kratší čas, čím sa skracuje jazdná doba.

Hlavnou dopravnou kostrou sídla Oravská Lesná je komunikácia druhej triedy II/520, ktorá zabezpečuje obci aj prepojenie regiónov Kysúc a Oravy. Komunikácia II/520 sa napája na medzinárodnú cestnú sieť pomocou komunikácie I/59 Ružomberok – Trstená, ktorá prechádza na poľské územie pod označením E77. Pomocou komunikácie I/59 je zabezpečené prepojenie územia s budovanou diaľnicou D1, na ktorú sa daná komunikácia napája v Ružomberku. Spojenie s Dolným Kubínom zabezpečuje komunikácia II/521 cez obce Lokca, Babín, Hruštín a Oravský Podzámok. Z hľadiska rozvoja je táto komunikácia zaradená do kategórie S11,5/70 v úseku Oravský Pozdámok – Hruštín a S9,5/70 v úseku Hruštín – Lokca. Z cesty II/520 sa odpájajú cesty č. III/2281 a III/2282. Cesta III/2281 zabezpečuje dopravnú obsluhu miestnej časti Kubínska a následne sa na ňu napájajú obslužné komunikácie, zabezpečujúce dopravnú obsluhu miestnych častí Lehotská, Bučina a Demänová. Cesta III/2282 zabezpečuje dopravnú obsluhu miestnej časti Pribišská, dotykového územia umožňujúceho rekreáciu (turistika, lyžovanie) a pokračuje po miestnu časť Tanečník, kde končí. Riešeným územím obce Oravská Lesná neprechádza klasická železničná trať. Najbližšia železničná trať je trať prvej kategórie číslo 127 hranica ČR – Čadca – Žilina s dvomi priebežnými medzistaničnými koľajami a s trakciou elektrickou, ktorá prechádza k.ú. mesta Krásno nad Kysucou, kde sa nachádza aj železničná stanica. Spomínaná železničná trať bola zaradená do európskeho systému AGC (E40, trať prvej kategórie) a AGTC (C-E40), pričom je súčasťou multimodálného koridoru č.VI. V obci Oravská Lesná sa nenachádza letisko, najbližšie sa nachádza regionálne verejné letisko miestného významu vo Vavrečke (okres Námestovo). Regionálne verejné letisko pre medzinárodnú dopravu sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Štátne cesty

Obcou Oravská Lesná prechádza nadradená cestná sieť II/520 Krásno nad Kysucou - Oravská Lesná - Suchá Hora - hranica SR/Poľská republika a cesta III/2281 Oravská Lesná - Kubínska (pôvodne III/52023) v správe Žilinského samosprávneho kraja. Dňa 10. 11. 2008 otvorili novovybudovanú cestnú komunikáciu Nová Bystrica – Oravská Lesná. Realizované stavebné dielo v dĺžke 9,5 km významnou mierou skrátilo doterajšiu takmer 140 km obchádzku cez Dolný Kubín, Martin a Žilinu. Komunikácia prechádza v západno-východnom smere severnou časťou Žilinského kraja. V regionálnom ponímaní spája navzájom Horné Kysuce a Hornú Oravu - v ich ťažiskových priestoroch - pričom jej východné ukončenie je priamo naviazané na Malý tatranský okruh. Medzištátny rozmer tejto komunikácie spočíva v jej priamom a nepriamom previazaní na cestnú sieť susedných štátov (Poľskej a Českej republiky) (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Dopravnú kostru Oravskej Lesnej tvorí komunikácia II. triedy, ktorá v sídle tvorí miestnu zbernú komunikáciu funkčnej triedy B1, kategórie MZ 8,0/50. Podľa pasportu miestnych komunikácii je priemerná šírka vozovky 6,0 m. Nová dopravná situácia bola vyvolaná vybudovaním novej spojnice Orava – Kysuce II/520, resp. Poľsko – Slovensko, ktorá bola daná do prevádzky 10.11.2008. Záujmové územie vymedzené pre preložku cesty II/520 Nová Bystrica – Oravská Lesná sa nachádza

vo východnej časti CHKO Kysuce. Trasa vedie z údolia Vychylovky, po severnom svahu Prieval, poza Mrvovú Kykulu, cez Beskyd na oravskú stranu pohoria do Oravskej Lesnej. Dĺžka preložky je 10,07 km. V oblasti Mrvovej Kykuly sa vyskytuje rozsiahly zosun, ktorý je prekonaný na dĺžke 505 m – čiastočnou estakádou. Trasa bola navrhnutá tak, aby nenarušila najvzácnejšie lokality územia – Múzeum Kysuckej dediny a úvraťovú železničku, ani celkový ráz a vzhľad krajiny. Komunikácia bola navrhnutá v zmysle STN 736101 v kategórii C 8,5/50 v celkovej dĺžke 9,450 km. V oblúkoch menších ako R = 70m bola dohodnutá rýchlosť Vn= 40km/h. Šírkové usporiadanie vozovky je 2 x 3,5 m s vodiacimi pruhmi, 2 x 0,25 m so spevnenou krajnicou, 2 x 0,25 m a s nespevnenou krajnicou, 2 x 0,25m do voľnej šírky komunikácie (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Miestne komunikácie - Komunikácie obslužné tr. C2, C3 a D1
Doplnkovú cestnú sieť tvoria obslužné a prístupové komunikácie k jednotlivým domom. Obslužné komunikácie funkčnej triedy C3 majú priemernú šírku vozovky 4,0 m; prístupové komunikácie majú priemernú šírku 3,0 m. Na sieť obslužných komunikácii sa napájajú poľné a účelové cesty, ktoré ďalej umožňujú sprístupnenie extravilánu obce. Existujúce miestne komunikácie, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, riešiť ako jednopruhové, obojsmerné s výhybňami alebo len ako jednosmerné. Obslužné komunikácie so živičnou úpravou sú v malej miere miestami rozrušené rozkopávkami a prekopávkami z kladenia inžinierskych sietí, preto z hľadiska životnosti vozovky by bolo treba tieto komunikácie vyspraviť alebo zrekonštruovať. V riešení ÚPN - O navrhuje v rozvojových územiach systém obslužných komunikácií v príslušnej funkčnej triede a kategórii. Ide o navrhované miestne komunikácie funkčnej triedy C3. V stiesnených pomeroch a pri uvažovanej jednostrannej zástavbe sú komunikácie navrhované ako komunikácie obslužné, jednopruhové, obojsmerné s výhybňami a pri uvažovanej obojstrannej zástavbe a tam, kde to priestorové pomery umožnia sú komunikácie navrhované ako komunikácie obslužné, dvojpruhové, obojsmerné. Šírkové parametre navrhovaných komunikácie budú charakterizovať kategórie MOK 3,75/30 (komunikácia jednopruhová) a MOK 7,00/30 (komunikácia dvojpruhová) (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Hromadná doprava
Hromadná doprava v sídle je zabezpečená autobusovou dopravou. Zastávky hromadnej dopravy sú pri ceste II/520 a III/520022. Prepravu zabezpečuje SAD LIORBUS a.s., na trase Dolný Kubín – Oravská lesná – Žilina a späť a spoločnosť K.L.I.B.O.S., s.r.o. na trase Námestovo – Oravská Lesná – Žilina a späť. Z hľadiska dochádzkových vzdialeností sú existujúce autobusové zastávky v pešej dostupnosti cca 500 m, čo vyhovuje aj pre dostupnosť v rozvojovom území, takže v ÚPN-O sa neuvažuje s návrhom novej autobusovej zastávky (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Železničná doprava
V katastri obce sa nachádza raritná oravská lesná železnica, ktorá premáva max. 5x. v priebehu dňa alebo v závislosti od klimatických podmienok. Hodinovú jazdu tri a pol kilometrovým zrekonštruovaným úsekom medzi stanicou Tanečník a sedlom Beskyd a späť (bola daná do prevádzky 31.05.2008) s prevýšením 120 metrov a prestávkou s možnosťou využiť vyhliadkovú vežu na pozorovanie očarujúcej panorámy hôr si väčšina návštevníkov spestruje prechádzkou v okolitom lese. V stanici Tanečník je situované aj múzeum ťažby dreva a histórie OLŽ, nachádza sa tam aj staré depo. Vysoké prevýšenia prekonávali vlakové súpravy unikátnym tzv. úvraťovým systémom. Oravská lesná úvraťová železnička je svetovým unikátom a bola vyhlásená za Národnú kultúrnu pamiatku. Práve úvrate, ako sa nazýva spôsob prekonávania strmých kopcov vrchu Beskyd, jej dávajú technický punc jedinečnosti, ktorý nemal obdobu v celej Európe. V minulosti úzkokoľajná železnička slúžila na prepravu dreva a bola obchodnou spojnicou Oravy a Kysúc. V smere na západ pokračuje železnica ako kysucká lesná železnica v úseku Beskyd – Vychylovka, pričom prechádza múzeom kysuckej dediny. V súčasnosti slúži železnička ako obľúbená výletná trať pre turistov. Premáva po novo rekonštruovanej časti trate, v bezprostrednej blízkosti strediska ORAVA SNOW v Oravskej Lesnej (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Nemotoristická doprava
Pešia doprava v obci je riešená obojstrannými chodníkmi pozdĺž cesty II/520 v šírke 1,50 m a samostatnými pešími chodníkmi so šírkou 3,0 m. Chodníky popri hlavnej ceste sú navrhované obojstranné, kde je nedostatok priestoru, tak jednostranné. Samostatné pešie chodníky zabezpečujú

prepojenie sídla chodníkmi cez polia, čím sa skracujú dochádzakové vzdialenosti. V letnom období sa môžu využívať pre občasnú automobilovú dopravu (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Vo všetkých rozvojových lokalitách je potrebné vybudovať nové chodníky v súlade s STN. V nových lokalitách IBV je možné budovať chodníky jednostranne. Všetky chodníky a spevnené plochy vrátane ich križovania s trasami motorovej aj nemotorovej dopravy musia byť riešené tak, aby zabezpečovali bezpečný pohyb pre osoby so zníženou schopnosťou pohybu a orientácie. V zastavanom území tak ako to dovoľujú šírkové pomery v území, sú navrhované jednosmerné cestičky pre cyklistov pozdĺž existujúcich miestnych komunikácií smerujúcich zo stredu obce – obecný úrad, pokračujúc smerom k susedným obciam, prípadne cieľom v prírode, za obcou. Tam už po existujúcich poľných cestách pokračujú cyklotrasy ako obojsmerné.

Parkovanie
Odstavenie vozidiel pri RD je realizované na spevnených plochách v rámci pozemku, resp. prístrešku alebo garáže. Špecifickým problémom sú garáže pozdĺž cesty II/520, ktoré sú využívané hlavne v zimnom období, kedy je problém sa dostať k rodinným domom, pre nezjazdnosť miestnych komunikácii s veľkým pozdĺžnym sklonom. Jednotlivé alebo radové garáže by sa mali umiestňovať v obytných častiach sídiel, pričom príjazdové komunikácie ku garážam nesmú priamo ústiť na rýchlostné miestne komunikácie funkčnej triedy a novostavby zberných komunikácii. Odstavenie vozidiel v rozvojových územiach bude zabezpečené na vlastných pozemkoch RD. Parkovanie vozidiel pri objektoch občianskej vybavenosti (OV) je realizované na samostatných parkovacích plochách. Potrebné nápočty a situovanie parkovacích stojísk pre potreby navrhovaných objektov OV budú riešiť projektové dokumentácie pre konkrétne navrhované objekty. Nápočty je potrebné navrhovať v zmysle STN 73 6110 pre aktuálny výhľadový stupeň automobilizácie. Parkovanie pri horských dopravných zariadeniach (lyžiarske vleky a sedačkové lanovky) je riešené tak, že na parkovanie sa využívajú aj voľné dotykové plochy, ktoré nie sú so spevneným krytom a ich úprava spočíva len v odhrnutí napadaného snehu a dalo sa zaparkovať (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Cyklistická doprava.
Cyklistická doprava má v riešenom území potenciál plniť jednak funkciu lokálnej alternatívnej dopravy, ako aj z hľadiska rekreácie (cykloturistika, poznávacia turistika). Cyklistická doprava miestneho významu využíva jestvujúce miestne komunikácie obce Oravská Lesná. Katastrálnym územím obce prechádzajú značené cyklistické trasy s číslom: fialová trasa č. 006 (Oravská cyklomagistrála): Zborov nad Bystricou – Klubina – Stará, Bystrica – Nová Bystrica – Vychylovka – Oravská Lesná – Námestovo, fialová trasa č. 5439 : Beskyd – Tanečník – chata Kohútik – Ustrig; fialová trasa č. 2424 : Oravská Lesná – Flajšová – Hoľa – Havrania – Zázrivá – Terchová (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (v znení č. r1/c48/2003 Z. z., 525/2003 Z. z., 205/2004 Z. z., 364/2004 Z. z., 587/2004 Z. z., 15/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 24/2006 Z. z., 359/2007 Z. z., 454/2007 Z. z., 515/2008 Z. z., 117/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 408/2011 Z. z., 180/2013 Z. z., 207/2013 Z. z., 311/2013 Z. z., 506/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 198/2014 Z. z., 314/2014 Z. z., 324/2014 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 240/2017 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 310/2018 Z. z., 150/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 6/2022 Z. z., 377/2022 Z. z., 272/2023 Z. z., 127/2024 Z. z., 202/2024 Z. z., 350/2024 Z. z., 335/2024 Z. z., 26/2025 Z. z. 81/2025 Z. z., **143/2025 Z. z.**) legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Katastrálne územie obce Oravská Lesná tvorí z hľadiska prírodných hodnôt a ekologickej stability krajiny tri zhruba homogénne pásma. Prvým je pásmo trvalých trávnatých porastorv rozsiahle lesné spoločenstvá a pásmo obytnej zóny obce.

Obec v hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba napĺňať enviromentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Štruktúra krajiny

Hodnotené územie a jeho blízke okolie sa skladá z 18 prvkov, ktoré sú zoskupené podľa prevládajúcich aktivít do 5 skupín. Ide o nasledujúce prvky:

1. Dopravné a priemyselné plochy a vedenia
cesty I., II., III. triedy, miestne komunikácie
priemyselné areály a objekty služieb,
nadzemné a podzemné vedenia,
energovody a produktovody.
2. Urbanizované plochy
kompaktná sídelná zástavba,
vidiecke kompaktné a rozptýlené osídlenie,
3. Poľnohospodárske kultúry a orná pôda
veľkoplošné / maloplošné oráčiny,
trvalé trávnaté porasty (lúky a pasienky),
záhrady, sady.
4. Vegetačné štruktúrne prvky
nelesná stromová a krovinná vegetácia,
líniová brehová vegetácia a sprievodná vegetácia ciest,
trávne a ruderálne spoločenstvá,
remízky,
lesné porasty.
5. Vodné prvky
stále vodné toky s prirodzeným korytom,
stále vodné toky s upraveným korytom,

Lokality NATURA 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

smernica Rady Európskych spoločenstiev **č. 79/409/EHS** o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch - Birds Directive);
smernica Rady Európskych spoločenstiev **č. 92/43/EHS** o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch - Habitats Directive).

Sústavu NATURA 2000 tvoria teda 2 typy území:

osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;
osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

V obci je lokalita NATURA 2000.

V katastrálnom území obce Oravská Lesná platí II. stupeň osobitnej ochrany podľa § 13 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Chránená krajinná oblasť Horná Orava

Vyhlásená:	1979
Výmera:	58 738 ha
Geomorfologický celok:	Podbeskydská vrchovina, Podbeskydská brázda, Oravské Beskydy, Oravská kotlina, Oravská Magura Okresy: Dolný Kubín, Námestovo, Tvrdošín

Chránená krajinná oblasť Horná Orava v ktorej sa nachádza aj kataster obce Oravská Lesná sa nachádza v najsevernejšej časti Slovenska. Veľkú časť územia zaberajú flyšové pohoria tvorené flyšovými horninami, na území CHKO predovšetkým horninami tzv. magurského flyšu - pieskovce a ílovce, ktoré sa v ďalších geologických dobách intenzívne zvrásňovali spolu so staršími geologickými jednotkami. Takmer polovicu územia chránenej krajinnej oblasti zaberajú lesy. Značnú časť pokrývajú najmä lesy bukovo-jedľového vegetačného stupňa so silne zastúpenými smrekovými monokultúrami. Výnimku tvoria lesné komplexy Babej hory, Pilska a Paráča s pralesovitými porastami smreka s prímesou jarabiny. Stupeň kosodreviny je vyvinutý na Babej hore a Pilsku. Vo vrcholových častiach Babej hory je zreteľne vyvinutý aj alpínsky stupeň reprezentovaný alpínskymi lúkami. Ďalším výnimočným javom vo vegetácii CHKO je prítomnosť značnej pestrosti rašelinných fytocenóz s výskytom charakteristických vzácnych a ohrozených druhov rastlín, ako andromédka sivolistá, rojovník močiarny, ostroplod biely, rosička okrúhlolistá, plavúnec zaplavovaný, ostrica výbežkatá, vŕba čučoriedková. Na hodnotách prírody oblasti sa značnou mierou podieľa aj živočíšstvo. Z veľkých šeliem sa v nej vyskytujú medveď, vlk, vzácnejší je rys. Bežná je raticová zver - jelenia, srnčia i diviačia. Charakteristickými druhmi stupňa lesa sú tetrov, hlucháň, jariabok lesný. Z dravých vtákov tu hniezdi orol krikľavý, myšiak hôrny, početný je krkavec čierny. V ostatných desaťročiach svoj hniezdny areál v oblasti rozšíril bocian čierny. V posledných rokoch prenikol do územia los mokraďový. Faunistickou osobitosťou územia chránenej krajinnej oblasti je oravské priehradné jazero, poskytujúce vhodný biotop nielen pre ichtyofaunu, ale najmä pre avifaunu. Rašelinné a močaristé plochy sú biotopom viacerých druhov plazov a obojživelníkov (mlok vrchovský, mlok karpatský i mlok veľký). V oblasti majú svoje stanovištia aj viaceré vzácne a ohrozené druhy bezstavovcov, ako napríklad žltáčik čučoriedkový, lovčík pobrežný a i.

Zakázané činnosti v CHVÚ:
- – odstraňovanie a poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami ďatľa čierneho, ďatľa trojprstého, kuvika vrabčieho, sovy dlhochvostej a žlny sivej, ak tak určí štátny orgán ochrany prírody a krajiny,
- – budovanie, údržba a oprava lesnej dopravnej siete, vykonávanie lesníckych a lesníckotechnických meliorácií, náhodnej, mimoriadnej a úmyselnej ťažby, zalesňovanie, ochrana lesa, sústreďovanie dreva a jeho odvoz a vykonávanie ďalších zásahov do lesného porastu, ktoré vedú k poškodzovaniu vegetačného a pôdneho krytu
- \+ v blízkosti hniezda bociana čierneho, orla krikľavého, orla skalného, včelára lesného a sovy dlhochvostej, ak tak určí orgán ochrany prírody,
- – vykonávanie lesohospodárskej činnosti od 1. marca do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2 s výnimkou spracovania kalamity lesných porastov,
- – umiestnenie stavby s výnimkou lesnej cesty a zvážnice v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
- – realizovanie rekultivácie a meliorácie s výnimkou činností realizovaných v súvislosti
- \+ s obnovou trvalých trávnych porastov od 31. júla do 1. mája,
- – vchádzanie a státie s vodným skútrom, motorovým člnom alebo iným motorovým plavidlom a plávajúcim zariadením v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej
- \+ v prílohe č. 3 s výnimkou činností vykonávaných v súvislosti so zabezpečovaním správy, prevádzky a údržby Vodnej nádrže Orava,
- – vchádzanie a státie s plavidlom a plávajúcim zariadením v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 4 a v okruhu 50 metrov od brehov Vtáčieho ostrova
- \+ s výnimkou činností vykonávaných v súvislosti so zabezpečovaním správy, prevádzky a údržby Vodnej nádrže Orava,
- – mechanizované kosenie existujúcich trávnych porastov od 1. mája do 31. júla na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára spôsobom od okrajov do stredu,
- – kosenie a mulčovanie od 1. mája do 31. júla na hniezdnych lokalitách chriašteľa poľného a kalužiaka červenonohého, ak tak určí orgán ochrany prírody.

Manažmentové opatrenia
- – Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...)
- – Predlžovanie obnovnej doby
- – Špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrapkáč, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce)
- – Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky
- – Usmerňovanie návštevnosti územia
- – Ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín
- – Kombinovaná pastva (napr. oviec a dobytka so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)
- – Stráženie (napríklad. hniezd dravcov)
- – Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob)
- – Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdnych biotopov vtáctva
- – Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)
- – Opatrenia na udržanie primeraného vodného režimu (vysokej hladiny podzemnej vody)
- – Pravidelné pasenie pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha s častým prekladaním košiarov a vykášaním burín a nedopaskov
- – Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov
- – Obnova zdroja potravy (zarybňovanie)
- – Pestovanie chránených druhov ex situ a posilňovanie populácií druhu v území (dosievanie), resp. transfer druhov
- – Odstraňovanie inváznych druhov rastlín

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území
- – Vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažba trstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu okrem vykonávania týchto činnosti v koryte vodného toku jeho správcom

- Všetky poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale
- Malé vodné elektrárne
- Výstavba vodných nádrží pre zasnežovanie
- Budovanie a vyznačenie turistických chodníkov, náučných chodníkov, bežeckýchj trás, lyžiarskych trás alebo cyklotrás
- Všetky penzióny a chaty
- Výrub drevín brehových porastov (žiadateľ nie je správcom vodného toku), nad 50 m dĺžky
- Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov)
- Výrub stromov, nad 80 stromov
- Úpravne vody, miestna kanalizačná sieť a čistiarne odpadových vôd
- Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.)
- Zvýšenie ubytovacích kapacít v rekreačných zariadeniach
- Umiestnenie, výsadba a zloženie pôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, nad 0,5 ha
- Likvidácia drevín z dôvodu revitalizácie pasienkov, nad 1 ha
- Geol. práce s použitím technických geol. prác a geologických povrchových a podzemných diel (šachty, lomové steny...)
- Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky
- Výrub krov, nad 500 m2
- Zasnežovanie lyžiarskych tratí
- Ťažobné a geotermálne vrty
- Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí
- Ťažba ostatných nerastov
- Manipulácia s vodnou hladinou
- Jazda na snežných skútroch
- Skládky odpadu
- Výkon rybárskeho práva - lov rýb
- Rozširovanie inváznych druhov rastlín uvedených v prílohe č. 2 vyhlášky
- Lyžiarske vleky
- Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice
- Miestne rozvody elektriny (okrem domových prípojok)
- Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice
- Miestne rozvody plynu, vody alebo pary (okrem domových prípojok)
- Účelové komunikácie
- Zriadiť poľovnícke zariadenie - posed, soľník, krmelec, senník
- Výkon poľovného práva - lov zveri
- Jazda na vodných skútroch a motorových člnoch

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia
- Farmy na chov zvierat - zariadenie, v ktorom sa chová viac ako 100 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat) - do 1000 m
- Úpravne vody, miestna kanalizačná sieť a čistiarne odpavých vôd - do 1 000 m
- Skládky odpadu - do 500 m
- Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk - do 2 000 m
- Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery - do 100 m
- Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné - do 50 m
- Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica - do 50 m
- Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny I. a II. kategórii Zoznamu nepôvodných, inváznych a expanzívnych - bez limitu
- Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny I. a II. kategórii Zoznamu nepôvodných, inváznych a expanzívnych - bez limitu
- Ťažobné vrty na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím - do 500 m
- Ťažba ostatných nerastov - do 100 m
- Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica - do 1000 m
- Ťažba pieskov - do 100 m
- Úpravy tokov, priehrady, rybníkov a ochranných hrádzí - do 5 000 m
- Vypaľovanie stariny - do 500 m
- Zmeny obytných objektov na priemyselné - do 50 m

Názov	**Malá Fatra**
Kód územia	SKCHVU013
Kraj	Žilinský
Správca územia	NP Malá Fatra

Navrhované menežmentové opatrenia
Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob), Extenzívne prepásanie kozami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Obnova zdroja potravy (zarybňovanie), Stráženie (napríklad. hniezd dravcov), Pravidelné pasenie pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha s častým prekladaním košiarov a vykášaním burín a nedopaskov, Špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrapkáč, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce), Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia), Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdnych biotopov vtáctva, Predlžovanie obnovnej doby, Zvyšovanie rubnej doby, Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy, Opatrenia na udržanie primeraného vodného režimu (vysokej hladiny podzemnej vody), Revitalizácia tokov, obnova prívodných kanálov, mŕtvych ramien za účelom zavodnenia mokraďových biotopov, Ponechávanie

mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín, Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov, Usmerňovanie návštevnosti územia, Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území
Úpravne vody, miestna kanalizačná sieť a čistiarne odpadových vôd , Výkon poľovného práva - chov zveri, Výkon poľovného práva - lov zveri, Zasnežovanie lyžiarskych tratí, Lyžiarske zjazdové trate, Lyžiarske vleky, Osvetlenie bežeckých tratí, lyžiarskych tratí a športových areálov mimo uzavretých stavieb, Budovanie a vyznačenie turistických chodníkov, náučných chodníkov, bežeckýchj trás, lyžiarskych trás alebo cyklotrás, Veterné elektrárne, Vypaľovanie stariny, Umiestnenie vodného diela, Malé vodné elektrárne, Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí, Diaľnice, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Výstavba vodných nádrží pre zasnežovanie, Skládky odpadu, Všetky penzióny a chaty, Výrub krov, nad 500 m2, Výrub stromov, nad 80 stromov, Zvýšenie prepravnej kapacity dopravných zariadení (vleky, lanovky) o minimálne 20 %, Zvýšenie ubytovacích kapacít v rekreačných zariadeniach, Vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažba tŕstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu okrem vykonávania týchto činnosti v koryte vodného toku jeho správcom, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, Organizovanie spoločných poľovačiek, Kempingy, Výrub stromov na pasienkoch s plochou väčšou ako 5 ha (okrem náletu do 20 rokov veku, alebo obvodu do 20 cm), nad 1000 stromov, Likvidácia drevín z dôvodu revitalizácie pasienkov, nad 1 ha, Rodinné domy, Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice, Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovaná hudba mimo uzavretých stavieb
Bytové domy, Likvidácia remízok, nad 100 m2, Výrub drevín brehových porastov (žiadateľ nie je správcom vodného toku), nad 50 m dĺžky, Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest, Oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti minimálne o 20 %, ktoré by mohli ohroziť alebo životné prostredie, Umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, Cesty I. až III. triedy, Diaľkové rozvody elektriny, Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice
Miestne telekomunikačné siete a vedenia (okrem domových prípojok), Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, Zriadiť rybochovné zariadenie, Športové areály, Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy, Používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu na ploche 2 ha a viac, Pohyb mimo vyznačených chodníkov v alpínskom vegetačnom stupni, Pohyb mimo vyznačených chodníkov v lesnom vegetačnom stupni (okrem vlastníka), Účelové komunikácie, Výkon rybárskeho práva - lov rýb, Nekryté parkoviská a odstavné plochy, Let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia, Železničné, lanové a iné dráhy, Miestne rozvody plynu, vody alebo pary (okrem domových prípojok), vymedzenie lokalít a stálych trás pre skialpinizmus, vymedzenie lokalít a stálych trás skalolezectvo, Hotely a motely

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia
Ťažobné vrty na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím - do 500 m, Spaľovne odpadu - do 1 000 m vypaľovanie stariny - do 500 m, Banské stavby a ťažobné zariadenia - do 1 000 m, Úpravne vody, miestna kanalizačná sieť a čistiarne odpavých vôd - do 1 000 m, Umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela - do 1 000 m, Úpravy tokov, priehrady, rybníkov a ochranných hrádzí - do 5 000 m, Ťažba ostatných nerastov - do 100 m, Diaľnice - do 200 m, Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelom - do 50 m, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárskeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho al. iného priemyslu - do 1 000 m, Zriadiť rybochovné zariadenie - do 200 m, Povrchové veľkokapacitné vápencové a dolomitové lomy - do 500 m, Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk - do 2 000 m, Automobilové a motocyklové dráhy - do 200 m, Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovaná hudba mimo uzavretých - do 200 m, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery - do 100 m, Malé vodné elektrárne - do 1 000 m, Skládky odpadu - do 500 m (30.12.2015, http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=21&kod=SKCHVU013).

Názov : **Macangov Beskyd**
Kód územia : SKUEV0660
Kraj : ŽILINSKÝ KRAJ
Rozloha : 16,1 ha
Správca územia : CHKO Horná Orava
Katastrálne územia: Oravská Lesná

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany
6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany
kunka žltobruchá Bombina variegata, mlok karpatský Triturus montandoni (18.2.2026, http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0660).

Národná sústava chránených území – maloplošné chránené územia:
V južnej časti katastrálneho územia obce sa nachádza maloplošne chránené územie prírodná rezervácie (PR) Paráč s celkovou výmerou 45,27 ha s určeným piatym stupňom ochrany.

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné prvky regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES):

- biocentrum nadregionálneho významu Paráč – zachovalý zvyšok pôvodných smrečín s jarabinou na flyšovom podloží (totožné územie s PR Paráč)
- terestrický biokoridor nadregionálneho významu – hrebeňová časť Oravskej Magury
- hydricko terestrický biokoridor regionálneho významu rieka Biela Orava
- terestrický biokoridor regionálneho významu - ekotón rozhranie lesa a poľnohospodárskej pôdy

- hydricko terestrické biokoridory lokálneho významu pozdĺž miestnych tokov

Krajinno-ekologický plán (KEP)
Krajinno-ekoogický plán určuje optimálne priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia s prihliadnutím na krajinno-ekologickó, kultúrno-historické a sociálno-ekonomické podmienky k.ú. obce Oravská Lesná. V rámci k.ú. obce Oravská Lesná sú vymedzené nasledovné typy - krajinno-ekologické komplexy (KEK):

A. Hornatiny na kyslých horninách s prevahou ihličnatých lesov a ich mozaiky s trávnymi porastami a ornou pôdou. Chladná oblasť, mierne chladný okrsok, podklad: flyšoidné horniny s prevahou pieskovcov, miestami zlepencov a brekcií. Uvedený KEK zaberá severný cíp a najjužnejšiu časť k.ú obce. Podstatná časť lesných spoločenstiev v rámci k.ú. obce je poznačená hospodárskymi zásahmi človeka. Socioekonomické aktivity tu urýchlili erózne procesy a exhaláty priemyselných závodov ovplyvňujú zdravotný stav lesných porastov. Človek ovplyvnil tiež pôvodné drevinové zloženie porastov, v ktorých v súčasnosti dominuje smrek (ÚPO, 2010, s.41).
B. Polygénne pahorkatiny a nízke plošinné predhoria s prevahou ihličnatých lesov a ich mozaiky s trávnymi porastmi a ornou pôdou, vidiecka krajina so slabím stupňom osídlenia. Terén tvorí silne členitá pahorkatina až podvrchovina, patriaca do chladnej oblasti, mierne chladného okrsku. Podklad tvoria mocné pokryvy polygénnych delúvií (prevládajúce hliny). Uvedený KEK zaberá strednú a západnú časť k.ú. po Bielu Oravu.
C. Vrchoviny na kyslých horninách s prevahou ihličnatých lesov a ich mozaiky s trávnymi porastami a ornou pôdou. KEK patrí do chladnej oblasti, mierne chladného okrsku, podklad je tvorený flyšoidnými horninami s prevahou pieskovcov, miestami zlepencov a brekcií. Uvedený KEK zaberá južnú časť k.ú. Obce (ÚPO, 2010, s.41-42).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (205/2023 Z.z., 272/2023 Z.z., **46/2024 Z.z.**). Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č. 200/2022 Z. z. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. **Obec má** v súčasnosti schválený územný plán z roku 2010 so zmenali a doplnkami z roku 2015, 2018 a 2024.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení 146/2023 Z. z. (v znení 272/2023 Z. z., **26/2025 Z. z.**). Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Námestovo, ale aj v meste Žilina a Žilina.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:
- automobilová doprava na ceste II/520, III/2281, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v obci a meste Námestovo, Dolný Kubín, Žilina, ...

Región Oravy bol v minulosti známy viacerými veľkými priemyselnými podnikmi s významnou produkciou emisií. V súčasnosti sa počet veľkých emitentov zredukoval a z veľkých producentov zostali Oravské ferozliatinárske závody s dvoma prevádzkami – v Istebnom a v Širokej. Výrazne sa oproti minulosti znížila produkcia plynných aj tekutých polutantov. Stav v regióne je vcelku ustálený vyskytuje sa tu priemysel drevospracujúci, elektrotechnický, potravinársky, strojársky, nábytkársky. Vykurovacia základňa je kombinovaná – plynová, elektrická aj tuhé palivá.

K znečisteniu ovzdušia v Oravskej kotline negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Je to dané vysokou frekvenciou dopravy na trase Ružomberok – Námestovo – Poľská republika. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90 % celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom.

Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Produkcia v t na km2 podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Námestovo	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oxid siričitý	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oxid dusíka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oxid uhoľnatý	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Tuhé emisie SR	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,6*
Oxid siričitý SR	*1,2*	*1,3*	*1,3*	*1,1*	*1*	*0,9*	*1,3*	*0,5*	*0,5*	*0,4*	*0,3*
Oxid dusíka SR	*0,7*	*0,7*	*0,7*	*0,6*	*0,6*	*0,6*	*0,6*	*0,5*	*0,5*	*0,5*	*1,2*
Oxid uhoľnatý SR	*2,3*	*2,6*	*2,9*	*2,8*	*2,8*	*3,1*	*3,1*	*3,1*	*3,1*	*2,9*	*5,7*

Zdroj: http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (SO2), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Námestovo jeden z málo znečistených regiónov.

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Námestovo	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	47	30,9	31,2	28,4	24,2	21	25,4	17,7	19,7	15,9	9,8
Oxid siričitý	48,6	33,3	29,9	27	25,7	17,2	16	17,9	22	13,7	8,0
Oxid dusíka	27,6	28,2	25,3	24,9	22,9	20,6	21,7	22,2	22,9	20,8	19,6
Oxid uhoľnatý	89,6	98,3	79	77,3	75,6	72,3	70,1	74,8	78,9	62	64,6

Zdroj: http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/

Vplyvom nepriaznivej klimageografickej polohy sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. až III. triedy, zberných obecných komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste II/520 a III. triedy (III/2281).

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001 ((v znení č. 91/2016 Z. z., 313/2016 Z. z., 90/2017 Z. z., 90/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 106/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 208/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 302/2019 Z. z., 302/2019 Z. z., 364/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 218/2020 Z. z., 285/2020 Z. z., 9/2021 Z. z., 46/2021 Z. z., 128/2021 Z. z., 216/2021 Z. z., 372/2021 Z. z., 430/2021 Z. z., 518/2021 Z. z., 230/2022 Z. z., 146/2023 Z. z., 272/2023 Z. z., 335/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**). Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva". Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne kraj a pôvodca odpadu. Ciele a opatrenia POH SR a POH Žilinského kraja sa budú realizovať obcou. Keďže obec nespadala v minulosti pod povinnosť spracovať POH vzhľadom na jej veľkosť a objem produkovaného odpadu, nemá v súčasnosti spracovaný platný POH. **Nová legislatíva už túto povinnosť nevyžaduje.**

Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	317,85	332,14	345,46	398,06	433,65	449,9	460,56	481,97	456,91	454,61	467,32
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	66,23	62,41	80,38	131,28	173,85	195,82	211,77	251,52	234,66	237,83	246,49
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	248,16	265,15	264,76	266,75	259,8	254,05	245,68	226,93	217,25	212,07	213,98
% zhodnoc. kom. odpadu	20,84	18,79	23,27	32,98	40,09	43,52	45,98	52,19	51,36	52,31	52,75
% recyklácia	10,97	14,16	22,44	32,98	40,09	43,49	45,72	51,42	51,2	52,02	52,34
% miera skládkovania	74,81	79,81	76,64	67,01	59,91	56,47	53,34	47,08	47,54	46,65	45,79

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Obec Oravská Lesná má komplexne spracovaný a realizovaný spôsob likvidácie odpadov, vrátane zhodnocovania odpadov každého druhu a kategórie. Obec Oravská Lesná nakladá so vzniknutým odpadom v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve, predovšetkým podľa zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch (v znení č. 91/2016 Z. z., 313/2016 Z. z., 90/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 106/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 208/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 302/2019 Z. z., 364/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 218/2020 Z. z., 285/2020 Z. z., 9/2021 Z. z., 46/2021 Z. z., 128/2021 Z. z., 216/2021 Z. z., 372/2021 Z. z., 430/2021 Z. z., 518/2021 Z. z., 230/2022 Z. z., 146/2023 Z. z., 272/2023 Z. z., 335/2024 Z. z., 26/2025 Z. z., 188/2025 Z. z., **273/2025 Z. z.**) a podľa jeho vykonávacích vyhlášok. Jednotliví pôvodcovia odpadov z komunálneho odpadu separujú sklo, kovy, plasty, papier a tieto ukladajú do vriec, odkiaľ sú prostredníctvom opravnených organizacií odovzdávané na recykláciu. V budúcnosti realizovať separovaný zber jednotlivých zložiek z komunálneho odpadu. Vyseparovaný nebezpečný odpad je potrebné zhromažďovať oddelene od ostatných druhov odpadov v pevných, nepriepustných obaloch a v miestach zabezpečených proti poveternostným vplyvom. Ich prepravu a zneškodnenie zabezpečuje obec u oprávnenej firmy. Nadrozmerný odpad, vyradené zariadenia a elektrospotrebiče, akumulátory, sa v stanovených obdobiach obyvatelia zhromažďujú na vybranom mieste a následne odovzdávajú organizácii, ktorá má oprávnenie na nakladanie s takýmto odpadom. Uvedený odpad je ďalej materiálovo a energeticky zhodnocovaný. Odpady vzniknuté pri stavebnej činnosti charakteru prebytočnej zeminy, sute, zmesi betónu a pod. je ukladaný na skládku zeminy organizáciami, oprávnenými na takúto činnosť a stavebnými organizáciami podľa usmernenia obecného úradu.

Komunálny odpad a drobný stavebný odpad je možné na území Obce Oravská Lesná ukladať výlučne len na tento účel vyhradených miestach.

Radónové riziko

Podľa mapy Prognóza radónového rizika (Čížek, P., a kol., In: Atlas krajiny SR, 2002) sa riešené územie nachádza **v oblasti so stredným radónovým rizikom**. Postup stanovenia presnej objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu, priepustnosti základových pôd riešeného územia ako bude potrebné vykonať v ďalších stupňoch projektovej prípravy.

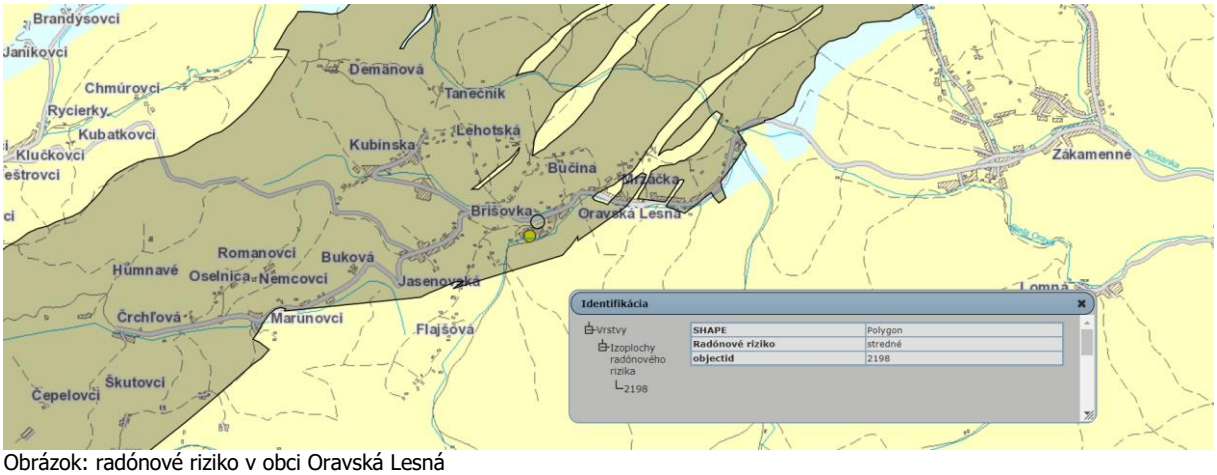

Obrázok: radónové riziko v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, https://apl.geology.sk/radio/

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón - 222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia - 226, ktorého rozpadom Rn - 222 vzniká. Z hĺbky sa radón dostáva rôznymi cestami (neotektonické netesné zlomy) priepustné horniny, otvorené zóny hornín a ď.) a dostáva sa v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných miestností. Pod pojmom radónové riziko z geologického prostredia možno rozumieť pravdepodobnosť výskytu zvýšenej úrovne objemovej aktivity Rn. U jestvujúcich stavieb je max. prípustná hodnota aktivity radónu stanovená medzinárodnou komisiou pre rádiologickú ochranu do 200 Bq / m3 200 Bq / m3 a u novostavieb 100 Bq / m3. Aktivita 222 Rn nad 50 Bq/l a sleduje prieskumom obecných vodovodov. V katastrálnom území obce prevláda stredné radónové riziko.

Svahové deformácie

V predmetnom území sú zaregistrované aktívne, potenciálne a menej stabilizované svahové deformácie. Územie je s mnohými zaregistrovanými svahovými deformáciami zaradené do rajónu nestabilných území, s možnosťou rozširovania existujúcich svahových pohybov. Územie je výrazne citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Bezprostredné okolie zaregistrovaných zosuvov je zaradené do rajónu výrazne nestabilných území s možnosťou vzniku svahových pohybov. Svahové deformácie v predmetnom území výrazne ovplyvňujú možnosti využitia územia pre stavebné účely. V území sú evidované 3 aktívne svahové posuny.

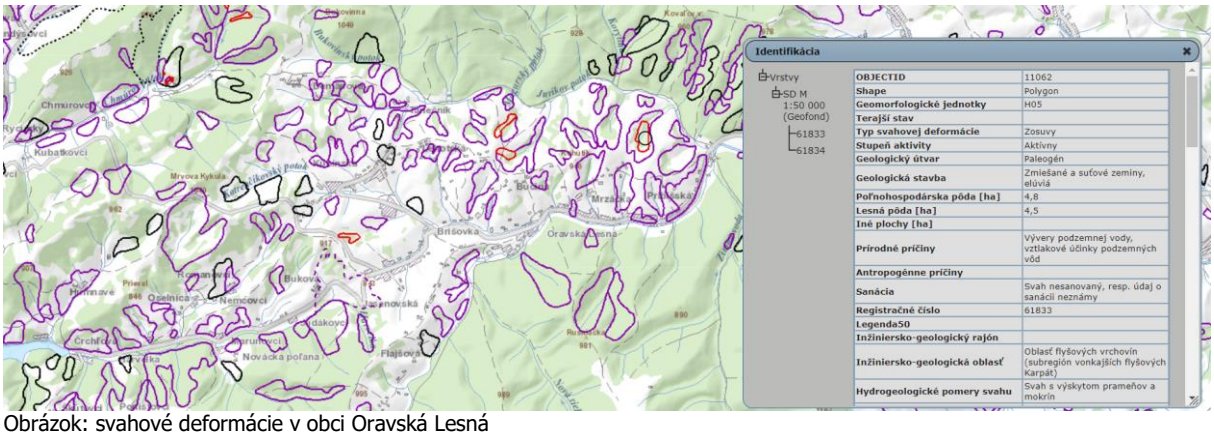

Obrázok: svahové deformácie v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/

Znečistenie horninového prostredia

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerné meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Kontaminácia pôd rizikovými látkami

Prejavuje sa narušením chemických vlastnosti pôdy a zvýšeným obsahom cudzorodých látok v pôde. Kontaminácia sa hodnotí na základe najvyšších prípustných (limitných hodnôt) koncentrácii rizikových látok v pôde. Vplyvom vypúšťaných emisií sa narušuje prirodzená bonita pôdy. Vplyvom exhalátov, najmä SO2 sa zvyšuje jej kyslosť, čo si vyžaduje zvýšené náklady na vápnenie. Exhaláty obsahujú aj mnoho iných toxických prvkov ako Pb, Cr, Zn, Mn, avšak najväčšie škody spôsobujú zlúčeniny As, ktoré v organizmoch vyvolávajú poruchy látkového metabolizmu a zmeny v nervovej sústave. Vplyvom imisií sa dostáva do pôdy. Akumulácia As v pôde závisí od fyzikálno-chemických vlastností pôdy, obsahu humusu, obsahu prípustných živín, pôdnej vlhkosti, pôdnej reakcie, klimatických a geomorfologických podmienok. Z ďalších rizikových prvkov môžu byť potenciálne zistené hodnoty Cd, Pb a Sr.

Chemická degradácia pôdy
Prejavuje sa narušením chemických vlastností pôdy, predovšetkým ide o zvýšený obsah cudzorodých látok v pôde spôsobujúcich jej kontamináciu. Intenzifikácia poľnohospodárskej výroby, najmä aplikácia chemických látok – pesticídov z priemyselných hnojív do pôdy negatívne pôsobia na povrchové a podzemné vody, ale aj na poľnohospodársku pôdu a následne cez potravinový reťazec na človeka. Časť látok prenášaná v podzemných vodách sa ukladá v pôdach najmä v zóne kapilárneho vzlínania. Niektoré stopové prvky, ktoré majú zvýšené koncentrácie v pôdach sa takto koncentrujú a niektoré sú dôsledkom aplikácie priemyselných hnojív. Kontaminácia sa hodnotí na základe najvyšších prípustných koncentrácii rizikových látok v pôde. Zvýšená koncentrácia rizikových látok v pôde riešeného územia sa v určitej miere predpokladá.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách (230/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 532/2005 Z. z., 359/2007 Z. z., 514/2008 Z. z., 515/2008 Z. z., 384/2009 Z. z., 134/2010 Z. z., 556/2010 Z. z., 258/2011 Z. z., 408/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 321/2012 Z. z., 180/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 409/2014 Z. z., 262/2015 Z. z., 303/2016 Z. z., 277/2017 Z. z., 51/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 305/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 74/2020 Z. z., 516/2021 Z. z., 516/2021 Z. z., 253/2022 Z. z., 517/2022 Z. z., 74/2023 Z. z., 525/2023 Z. z., 525/2023 Z. z., 272/2023 Z. z., 277/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**) a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Podzemné vody
Jedným z významných znečisťovateľov podzemných vôd v riešenom území je lesná, poľnohospodárska výroba a drevospracujúci priemysel. Dokumentuje to jednak chemické zloženie jeho podzemných vôd (ktoré vykazuje charakteristickú priestorovú zonálnosť) ako aj výsledky hydrometrických meraní tokov.

Povrchové vody
K najväčším znečisťovateľom vôd patria odpadové vody z domácností, priemyselnej a lesnej a poľnohospodárskej výroby a komunálne odpadové vody. Povrchové vody a vodné toky v riešenom území sú kontaminované ďalej predovšetkým splachmi humusu, pôdy (zeminy), hnojív, pesticídov vrátane vyvezených splaškov z polí a záhrad. Vďaka starostlivosti a kontrole zo strany obecného úradu sú prípady hádzania domového odpadu, kovového šrotu, obalov do vodných tokov skôr ojedinelé a periodicky sa odstraňujú. Značný rozsah chemického znečistenia predstavujú poľnohospodárske závody a nelegálne skládky odpadov, z ktorých sú často vylúhované aj toxické látky znečisťujúce povrchové i podzemné vody.

Erózia pôdy

Erózia pôdy je rozrušovanie (lat. erode = hrýzť) povrchu pevnín vodou, ľadom a vetrom. V závislosti od podmienok sa prejavuje jednotlivo alebo v určitej kombinácii. Znamená odnos pôdnej hmoty (denudácia), jej premiestňovanie do iných polôh (transport) a ukladanie (akumulácia) vo forme nánosu alebo prekryvu (Bedrna, 2002).

Zastúpenie kategórií ohrozenosti vodnou eróziou v okrese Námestovo (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Kategória eróznej ohrozenosti			
	žiadna až slabá erózia	stredná erózia	silná erózia	extrémna erózia
Námestovo okres	7,68	26,87	30,69	34,76
Žilinský kraj	**16,80**	**18,48**	**23,74**	**40,99**

Zdroj: 15.1.2026, http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/vod/vod.aspx

Priame **okolie ako aj kataster obce** predstavuje územie výrazne ohrozené eróziou.

2.6. OBYVATEĽSTVO

V obci žije viac ako 98,58 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 92,98 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Oravská Lesná v roku 2024.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Oravská Lesná (rok 2024)					
	spolu	ženy	0-14	65+	15-65
obec Oravská Lesná	3449	1717	716	439	2294

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024,

V roku 2024 žilo v obci celkovo 3449 obyvateľov. V tomto roku žilo v obci 1717 žien. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov - 2294. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Oravská Lesná podľa vierovyznania v roku 2021. Obec je podľa kritéria vierovyznania s jedným dominantným vierovyznaním - rímskokatolíckym (92,98 %). K Evanjelickému vierovyznaniu sa hlásili 8 obyvatelia. Pri 1,36 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 3,98 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania		
Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rímskokatolícka cirkev	3203	92,98
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	8	0,23
Gréckokatolícka cirkev	1	0,03
Reformovaná kresťanská cirkev	3	0,09
Pravoslávna cirkev	0	0
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	19	0,55
iné	27	0,78
bez vyznania	137	3,98
nezistené	47	1,36
Spolu	3445	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 98,58 %. Oficiálne žije v obci 9 obyvateľov českej národnosti. Oficiálne tu žije 33 obyvateľov nezistenej národnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania		
Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	3396	98,58
Maďarská	2	0,06
Ukrajinská	1	0,03
Česká	9	0,26
Poľská	3	0,09
Ostatné	1	0,03
Nezistené	33	0,96
Spolu	3445	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Námestovo je národnostná štruktúra podobná. Žije tu cca. 63315 obyvateľov slovenskej národnosti a 132 českej národnosti. Postupne klesá počet obyvateľov rómskej národnosti (2) a klesá počet obyvateľov nemeckej národnosti (4). Ostatné národnosti jú sledovanom období relatívne stabilné. Klesol počet obyvateľov poľskej národnosti (96).

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
ok. Námestovo	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Spolu	60954	61305	61746	62134	62448	62879	63268	63563	63935	64385	64651
Slovenská	59423	59769	60222	60628	60951	61387	61773	62268	62659	63089	63315
Maďarská	14	14	14	14	15	17	18	23	22	22	23
Rómska	7	7	7	7	7	7	7	2	2	2	2
Rusínska	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Ukrajinská	18	18	20	21	26	26	26	19	20	23	62
Česká	150	150	154	158	162	166	172	112	119	128	132

Nemecká	15	15	14	14	14	14	14	3	3	3	4
Poľská	125	131	146	152	153	163	168	95	93	94	96
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	1
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	5	5	7	9
Ruská	4	4	4	4	4	5	5	8	7	7	9
Moravská	8	8	8	8	8	8	8	3	4	5	4
Bulharská	1	17	18	18	18	18	18	1	1	1	1
Sliezska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grécka	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
Rumunská	2	2	3	6	7	7	7	5	7	9	12
Rakúska	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	1
Vietnamská	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Iná a nezistená	1180	1163	1129	1097	1076	1054	1045	1009	983	985	974

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Demografia

Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade obce Oravská Lesná bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov. Nárast bol relatívne výrazný (127. Vývoj bol za posledných 10 rokov stabilizovaný.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
o. Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
k 1.1.	3333	3322	3350	3395	3407	3421	3434	3445	3416	3420	3443
k 30.6.	3328	3336	3373	3401	3414	3428	3442	3431	3418	3432	3446
k 31.12	3322	3350	3395	3407	3421	3434	3450	3416	3420	3443	3449
muži	1657	1672	1694	1708	1720	1730	1740	1714	1709	1722	1732
ženy	1665	1678	1701	1699	1701	1704	1710	1702	1711	1721	1717
Index	-	1,008	1,013	1,004	1,004	1,004	1,005	0,990	1,001	1,007	1,002
Priemer Ix											1,004

Zdroj: ŠÚSR, 2014-2024, DataCubes

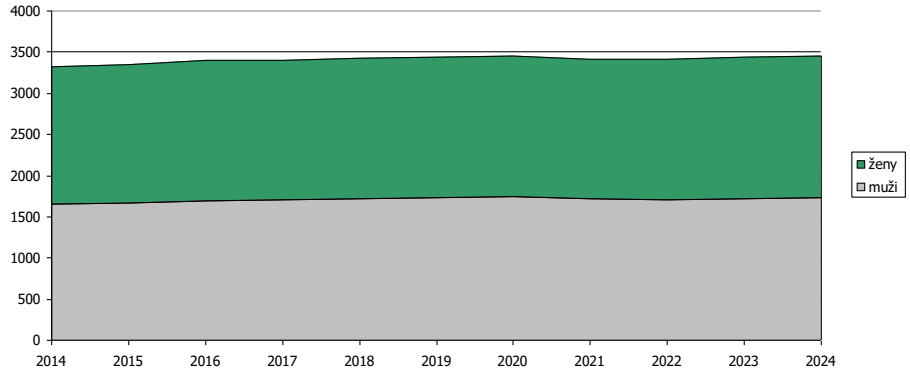

Obrázok: Vývoj počtu mužov a žien
Zdroj: ŠÚSR, 2014-2024, DataCubes

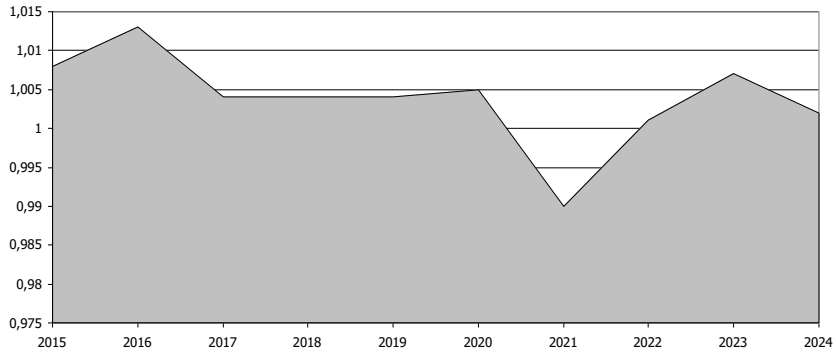

Obrázok: Vývoj rastového indexu v obci
Zdroj: ŠÚSR, 2014-2024, DataCubes

Počas sledovaného obdobia počet obyvateľov vzrástol o 127 (3,82 %). Priemerný index dosiahol hodnotu 1,004, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,35 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2016, kedy vzrástol počet obyvateľov o 45 osôb. K roku s najvyšším a jediným poklesom obyvateľstva patril rok 2021, kedy klesol počet obyvateľov o 34. V roku 2024 bol zaznamenaný nárast o 6 obyvateľov. K vysokému nárastu došlo v roku 2015 (28) a 2023 (23). V obci žije väčší počet mužov ako žien (1717).

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese Námestovo, ako aj prirodzený prírastok v obci Oravská Lesná.

Prirodzený prírastok											
O. Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. Námestovo HMPP	7,17	7,87	8,84	8,51	8,33	10,12	8,24	8,3	8,44	8,81	7,07
prirodzený prírastok	22	37	36	17	16	24	32	21	18	30	38
hrubá miera pr. prír.	6,61	11,09	10,67	5	4,69	7	9,3	6,12	5,27	8,74	11,03

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov vo všetkých rokoch sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2015 a 2024 a to 38 a 37 osôb.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Oravská Lesná. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2019 kedy hrubá miera dosiahla 16,96. Do roku 2024 klesol tento počet na 13,76. V súčasnosti je v obci nerovnomerný trend. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2015, 2020 a 2019 a to 60 a 56 osôb.

Počet živonarodených											
O. Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. NámestovoHM	13,93	14,76	15,62	15,34	14,88	16,96	15,78	16,17	15,76	14,71	13,76
narodení	46	60	53	45	43	56	56	49	43	55	54
živonarodení	46	60	53	45	43	56	56	49	43	55	54
hrubá miera živorod.	13,82	17,99	15,72	13,23	12,6	16,34	16,27	14,28	12,58	16,03	15,67

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. Potratovosť v obci je na nižšej priemernej úrovni, ako je priemer okresu. V obci sa počas sledovaného obdobia vyskytol najväčší počet potratov v rokoch 2015, 2017, 2019 a 2020 a to 8 v každom roku.

Počet potratov											
O. Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. Námestovo HM	2,37	2,19	2,34	2,26	2,66	3	2,65	2,68	2,23	2,01	2,26
potratovosť	5	8	6	8	5	8	8	5	6	6	6
hrubá miera potratovosti	1,5	2,4	1,78	2,35	1,46	2,33	2,32	1,46	1,76	1,75	1,74
index potratovosti	10,87	13,33	11,32	17,78	11,63	14,29	14,29	10,2	13,95	10,91	11,11
ukončené tehotenstvá	51	68	59	53	48	64	64	54	49	61	60
hrubá miera uk. tehot.	15,33	20,38	17,49	15,58	14,06	18,67	18,59	15,74	14,34	17,78	17,41

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s trendom stabilizácie v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 6,90 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021 (7,87).

V obci Oravská Lesná možno sledovať rastúci aj klesajúci trend. V roku 2014 bolo evidovaných 7,21 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2024 to bolo 4,64. V roku 2023 to bolo 7,29 zomretých na 1000 obyvateľov.

Počet zomretých											
O. Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. NámestovoHM	6,76	6,89	6,78	6,83	6,55	6,85	7,53	7,87	7,33	5,91	6,7
zomretí	24	23	17	28	27	32	24	28	25	25	16
hrubá miera úmrtnosti	7,21	6,89	5,04	8,23	7,91	9,34	6,97	8,16	7,31	7,29	4,64

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vysťahovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny aj pozitívny trend. Negatívny vývoj súvisí s väčšou vzdialenosťou obce Oravská Lesná od hlavných centier trhu práce. V roku 2023 presahoval počet vysťahovaných počet vysťahovaných a to celkovo o 7 osôb, v roku 2024 to bolo 32. Najvyššia negatívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2021 (50). Negatívnym obdobím boli roky 2014, 2020 a 2022.

Saldo sťahovania											
O. Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. NámestovoHM	-2,22	-2,13	-1,67	-2,24	-3,29	-3,24	-2,08	-2,57	-2,6	-1,79	-2,94
migračné saldo	-33	-9	9	-5	-2	-11	-16	-50	-14	-7	-32
hr. miera migr. salda	-9,92	-2,7	2,67	-1,47	-0,59	-3,21	-4,65	-14,58	-4,1	-2,04	-9,29

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Oravská Lesná. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia SR.

Migrácia obyvateľstva											
O. Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
prisťahovaní	23	19	36	33	26	22	22	13	24	30	26
vysťahovaní	56	28	27	38	28	33	38	63	38	37	58

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

V sledovanom období počet vysťahovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2014, 2021 a 2024 - celkovo až 56, 63 a 56 vysťahovaných. V roku 2017 počet vysťahovaných dosiahol hodnotu 38. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2016 a 2017, kedy sa do obce prisťahovalo celkovo 33 a 26 obyvateľov. V roku 2023 sa do obce prisťahovalo 30 osôb.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období zápornú hodnotu len v roku 2014 a 2021.

Celkový prírastok (- úbytok)											
O. Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. Námestovo HM	4,95	5,74	7,17	6,26	5,04	6,88	6,17	5,73	5,84	7,01	4,12
celkový prírastok	-11	28	45	12	14	13	16	-29	4	23	6
hrubá miera celk. pr.	-3,31	8,39	13,34	3,53	4,1	3,79	4,65	-8,45	1,17	6,7	1,74

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2021, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu - 29 obyvateľov. K najvyššiemu celkovému prírastku v obci počas sledovaného obdobia došlo v roku 2016 a to 45 - obyvateľov.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Oravská Lesná. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2014 pripadalo 4,81. Do roku 2024 bol ich počet na hodnote 5,51.

Počet sobášov											
O. Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. NámestovoHM	5,92	6,74	6,71	7,77	7,14	6,91	5,72	7,54	6,38	5,64	5,16
sobášnosť	16	18	31	23	22	23	21	28	19	19	19
hrubá miera sobášnosti	4,81	5,4	9,19	6,76	6,44	6,71	6,1	8,16	5,56	5,54	5,51

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia, ako v prípade okresu. Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v roku 2016 a 2021. V prípade rozvodovosti boli hodnoty pod úrovňou okresu. K najväčšiemu počtu rozvodov došlo v roku 2021 a to 6.

Počet rozvodov											
O. Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. NámestovoHM	0,89	0,82	0,72	0,94	0,83	1,1	0,76	0,84	0,77	0,9	0,71
rozvodovosť	1	5	2	3	3	5	0	6	4	1	2
hrubá miera roz.	0,3	1,5	0,59	0,88	0,88	1,46	0	1,75	1,17	0,29	0,58

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km^2. Hustota obyvateľstva v obci je pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k zmene hustoty obyvateľstva. V roku 2014 dosiahla hustota hodnotu 50,7 a v roku 2024 mala hodnotu 52,51. Nachádza sa pod úrovňou hustoty vidieka (61,86).

Hustota obyvateľov na km2 k 31.12. podľa územie a rok											
O. Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mestá	405,9	405,13	400,79	399,84	399,06	398,27	394,81	392,06	389,2	386,88	384,96
vidiek	59,61	59,87	60,03	60,34	60,66	60,98	61,23	61,31	61,57	61,86	62,09
SR	110,51	110,61	110,75	110,93	111,08	111,23	111,33	110,98	110,78	110,67	110,58
okr. Námestovo	88,06	88,54	89,11	89,71	90,22	90,76	91,35	91,8	92,33	92,92	93,44
O. Oravská Lesná	50,7	50,83	51,39	51,82	52,02	52,23	52,45	52,27	52,08	52,29	52,51

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Spolu	3322	3350	3395	3407	3421	3434	3450	3416	3420	3443	3449
0	48	60	53	43	43	58	56	45	42	57	53
1-4	195	199	192	198	202	194	189	188	193	189	187
5-9	242	235	251	243	244	240	252	236	237	240	238
10-14	245	250	255	253	241	247	238	240	235	239	238
15-19	263	262	257	268	261	247	254	256	250	236	243
20-24	304	293	282	266	264	270	270	262	268	259	244
25-29	260	262	279	294	285	284	285	268	258	252	256
30-34	227	230	230	219	233	245	245	250	250	247	245
35-39	253	239	239	237	244	223	222	206	197	212	222
40-44	250	250	253	251	250	250	235	239	238	239	215
45-49	204	221	223	240	244	252	250	252	247	247	245
50-54	189	186	202	207	197	203	219	216	233	240	247

55-59	146	157	158	158	180	187	183	198	199	187	195
60-64	171	164	154	153	144	135	152	155	155	176	182
65-69	114	123	147	156	163	163	153	140	145	135	129
70-74	86	93	79	87	92	101	107	131	135	144	150
75-79	54	52	67	69	72	78	79	62	63	65	76
80-84	34	38	38	36	34	33	34	46	51	55	56
85-89	27	27	26	21	20	15	21	19	15	11	17
90-94	9	8	9	6	6	8	5	5	7	10	7
95-99	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	3
100 -	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 45 až 54 rokov. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Oravská Lesná.

Veková štruktúra obyvateľstva

2014

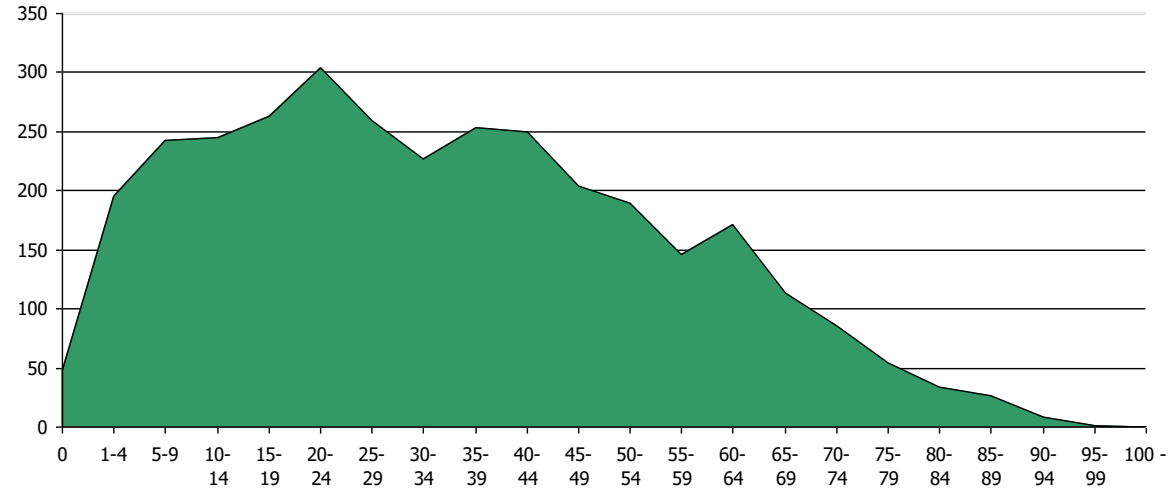

2024

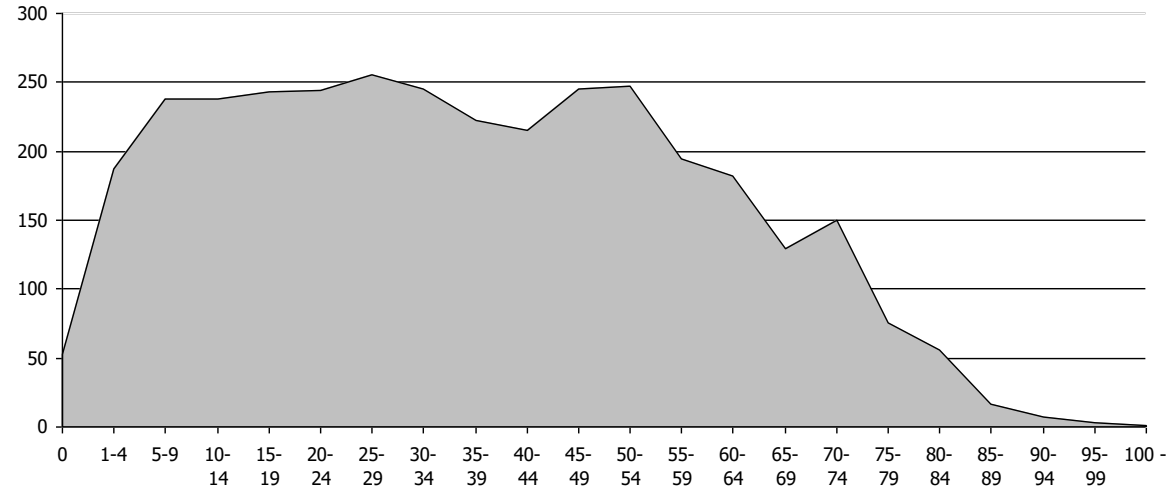

Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k miernemu nárastu počtu obyvateľov. Zmeny nastanú hlavne v štruktúre obyvatelov predproduktívnom, produktívnom a poproduktívnom veku. Do roku 2036 by mal celkový počet obyvateľov činiť 3593. Vekové skupiny by

mali mať rovnomerný vývoj. Intenzívnejší vývoj by mal pokračovať vo vekových skupinách od 50 do 59 rokov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Spolu	3483	3493	3504	3514	3524	3535	3545	3556	3568	3580	3593
0	51	51	50	50	50	50	50	50	50	50	50
1-4	186	185	184	183	182	181	180	179	178	177	176
5-9	239	238	238	237	237	236	236	236	235	235	234
10-14	233	232	230	228	227	225	224	222	221	219	218
15-19	238	236	233	231	229	226	224	222	219	217	215
20-24	241	236	232	227	223	219	214	210	206	201	197
25-29	260	258	257	255	254	252	251	249	247	246	244
30-34	257	260	262	265	267	270	273	275	278	281	283
35-39	197	192	188	184	179	175	171	167	162	158	154
40-44	223	221	218	215	212	210	207	204	201	199	196
45-49	265	269	272	276	280	283	287	291	295	298	302
50-54	253	259	265	271	277	282	288	294	300	306	311
55-59	213	219	224	229	234	239	245	250	255	260	265
60-64	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	177
65-69	147	148	149	149	150	151	151	152	153	153	154
70-74	160	167	175	182	189	196	204	211	218	225	232
75-79	76	77	79	80	81	83	84	85	87	88	89
80-84	56	59	61	63	65	67	69	72	74	76	78
85-89	10	9	8	6	5	4	2	1	1	2	3
90-94	7	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
95-99	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3
100-	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3

Prognózovaná veková štruktúra obyvateľstva

2026

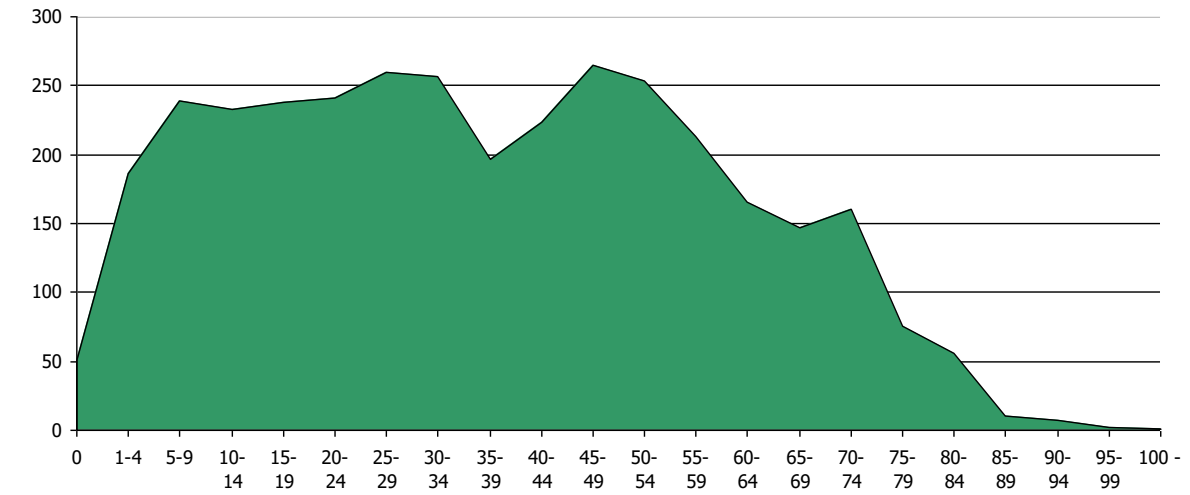

2036

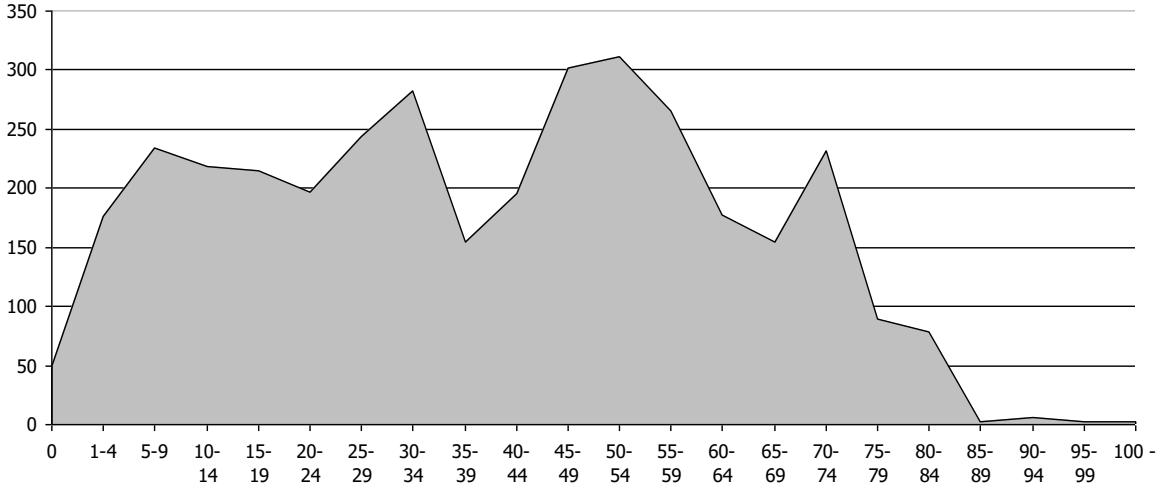

Ďalšie demografické charakteristiky

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 114. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles o 14 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal nárast o 27.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Predproduktívny vek	730	744	751	737	730	739	735	709	707	725	716
Produktívny vek	2267	2264	2277	2293	2302	2296	2315	2302	2295	2295	2294
Poproduktívny vek	325	342	367	377	389	399	400	405	418	423	439

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

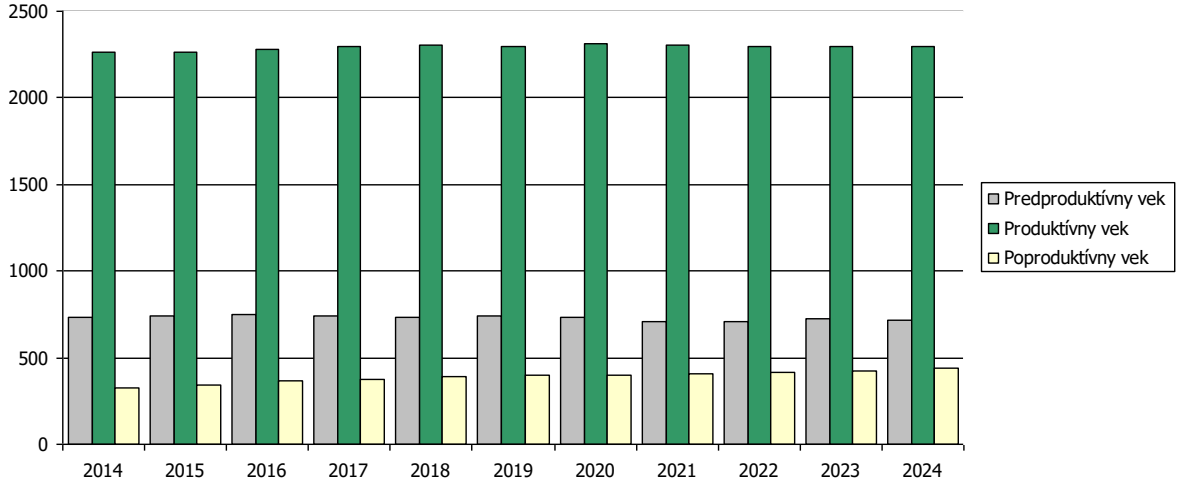

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách poproduktívneho a produktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2036.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2036

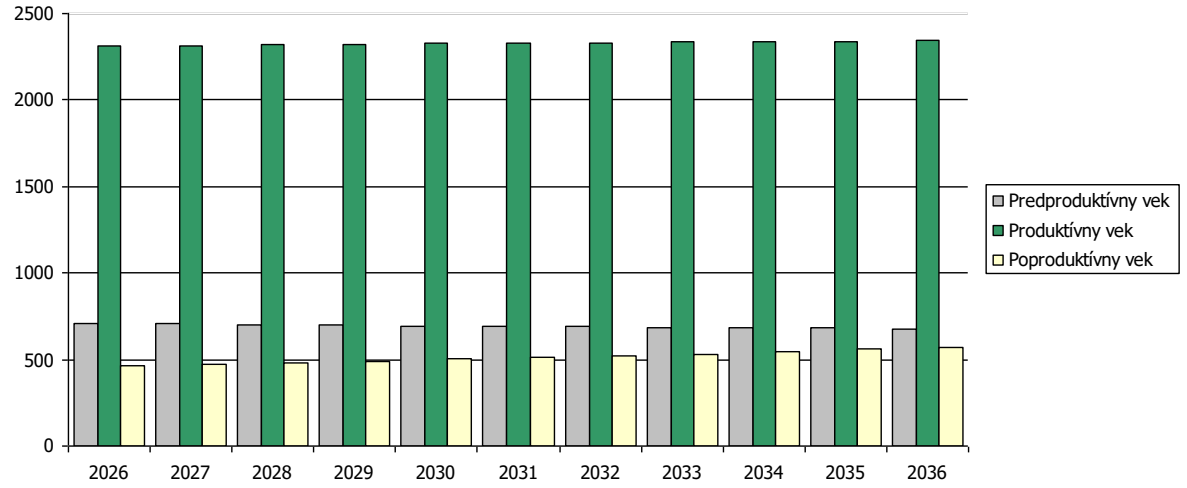

Do roku 2036 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine produktívneho ak poproduktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá nárast o 108 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2036

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Predproduktívny vek	708	705	702	699	696	693	690	687	685	682	679
Produktívny vek	2313	2316	2319	2322	2325	2328	2332	2335	2338	2341	2344
Poproduktívny vek	462	472	482	492	503	513	523	533	545	558	570

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 25 do 29 rokov a 50 až 54 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 55 do 64 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2014 až 2024 bol zaznamenaný v skupine 15 - 29 a 35 až 44 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2014 a 2024

Vek	2014	2024	rozdiel 2024 -2014
15-19	263	243	-20
20-24	304	244	-60
25-29	260	256	-4
30-34	227	245	18
35-39	253	222	-31
40-44	250	215	-35
45-49	204	245	41
50-54	189	247	58
55-59	146	195	49
60-64	171	182	11

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

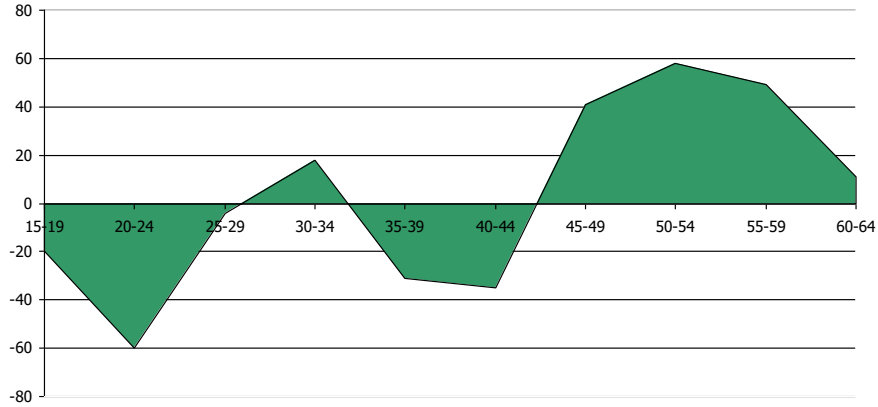

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Z ekonomického hľadiska daná štruktúra je vyhovujúca.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 98,58 %. Oficiálne žije v obci 9 obyvateľov českej národnosti. Oficiálne tu žije 33 obyvateľov nezistenej národnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania		
Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	3396	98,58
Maďarská	2	0,06
Ukrajinská	1	0,03
Česká	9	0,26
Poľská	3	0,09
Ostatné	1	0,03
Nezistené	33	0,96
Spolu	3445	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Námestovo je národnostná štruktúra podobná.

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so stredným odborným vzdelaním - s maturitou - 25,28 % a s učňovským vzdelaním - 19,97 %. Obyvatelia so základným vzdelaním boli zastúpení 23,6 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012		
dosiahnuté vzdelanie	počet	%
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	502	14,57
základné	813	23,6
stredné odborné učňovské (bez maturity)	688	19,97
úplné stredné (s maturitou)	871	25,28
vyššie odborné vzdelanie	118	3,43
vysokoškolské	408	11,84
bez školského vzdelania (15+ rokov)	5	0,15
nezistené	40	1,16
Spolu	3445	

Zdroj: statistics.sk, 10.2.2021

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2018 klesajúci trend. V roku 2020 ovplyvnila nezamestnanosť pandemická situácia a opatrenia vlády SR (91). V roku 2024 bolo v obci 75 nezamestaných.

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nezamestnaná spolu	179	107	83	62	45	68	91	88	68	74	75
Nezamestnaní ženy	88	70	52	32	29	45	57	57	43	40	40
% miera nezamest.	7,90	4,73	3,65	2,70	1,95	2,96	3,93	3,82	2,96	3,22	3,27

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Nezamestnanosť v obci mala za posledné 3 roky (od roku 2022) rovnomenrný vývoj. V roku 2014 bolo v obci Oravská Lesná 88 nezmestnaných žien.

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kraj Žilinský	10,91	8,86	6,92	4,7	4,04	3,96	6,53	5,32	4,63	3,99	3,95
Okres Námestovo	12,53	9,34	6,39	5,08	4,07	3,57	6,71	4,87	4	4,7	4,7
Muži	10,4	7,12	4,58	3,63	2,66	2,46	5,11	3,25	2,5	3,1	3,1
Ženy	15,73	12,76	9,14	7,28	6,19	5,26	9,09	7,17	6,16	7,0	7,0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2024 dosiahla úroveň 7 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2014 (10,4 %).

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných podľa veku priamo v obci. Najviac obyvateľov spadalo do vekovej skupiny od 50 - 54 rokov a od 55 do 59 rokov.

Nezamestnaní podľa veku v januári 2026

Oravská Lesná	UoZ spolu	v tom										
		do 20r.	20-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac	n/a
Spolu	88	2	6	4	12	11	8	9	15	13	8	0
Ženy	61	1	5	2	12	6	5	7	10	7	6	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2026

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti znevýhodnených skupín. V prípade absolventov dochádza k výraznému poklesu počtu - 132. Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov klesol počet z 1790 na 293 osôb.

Uchádzači o zamestnanie znevýhodnení

Okr. Námestovo	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A	238	164	121	92	79	67	127	78	60	67	69
B	474	324	244	162	137	143	201	150	124	139	132
C	6	5	8	2	4	1	1	3	2	1	2
D	1 790	1 100	675	496	338	223	415	488	314	293	293

A - Počet uchádzačov o zamestnanie so ZP
B - Počet uchádzačov o zamestnanie – absolventi
C - Počet uchádzačov o zamestnanie – mladiství
D - Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: DataCubes ŠÚ, 2014-2024

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných podľa vzdelania v obci. Najviac nezamestnaných bolo vo vzdelanostnej skupine - vyššie sekundárne vzdelanie.

Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED) január 2026

Oravská Lesná	UoZ spolu	v tom									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	n/a
Spolu	88	0	0	10	62	3	1	2	10	0	0
Ženy	61	0	0	8	40	3	1	1	8	0	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2026

ISCED (The International Standard Classification of Education) - Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania

0	predprimárne vzdelanie
1	primárne vzdelanie
2	nižšie sekundárne vzdelanie
3	vyššie sekundárne vzdelanie

4	post sekundárne neterciárne vzdelanie
5	terciárne vzdelanie (nie VŠ)
6	terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň)
7	terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň)
8	terciárne vzdelanie (VŠ 3.stupeň)

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2026

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Tri najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie do 3 mesiacov, od 4 do 6 mesiacov. Treťou najpočetnejšou skupinou je skupina od 7 do 9 mesiacov.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie v decembri 2025

Oravská Lesná	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
Spolu	88	24	25	11	7	8	4	1	0	0	1	7
Ženy	61	17	17	8	6	5	2	1	0	0	1	4

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2026

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Námestove, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemysel (36,9 %), vzdelávanie (22,6 %) a administratívne činnosti (11,6 %). Obchod tvoril 8,0 % a zdravotníctvo cca. 5,5 %. Silne zastúpená je verejná správa (4,6 %). Od roku 2014 sa podiel priemyslu na zamestnaní zvýšil. Najvýraznejší pokles nastal v prípade obchodu.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Poľnohospodárstvo,...	9,8	9,6	8,9	8,5	9,7	8,2	9,7	10,2	11,1	11,3	3,1
Priemysel spolu	22,0	22,1	23,1	34,9	30,3	32,3	36,3	36,7	37,9	34,3	36,9
Priemyselná výroba	21,3	20,9	21,7	33,1	29,0	30,5	34,8	36,1	36,6	33,1	35,6
Stavebníctvo	2,1	5,3	4,6	3,5	9,5	7,7	6,5	4,0	3,7	6,2	1,3
Veľkoobchod a malo...	17,2	15,6	15,6	13,8	11,1	10,4	8,9	7,3	8,1	8,6	8,0
Doprava a skladovanie	3,9	3,5	3,2	3,7	3,3	3,9	5,2	5,6	3,7	4,1	4,0
Ubytovacie a stravo...	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9	0,8	0,7	0,8	1,6	1,4	1,5
Informácie a komu...	2,2	2,1	2,1	2,2	1,8	1,8	1,5	1,8	1,7	1,2	0,1
Finančné a poisťova...	0,8	0,7	0,7	0,7	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Odborné, vedecké a	1,7	1,8	1,3	1,7	1,4	1,4	1,7	1,8	1,7	0,3	0,4
Administratívne a pod...	3,0	4,4	2,9	2,3	4,1	1,1	0,9	1,3	1,5	2,3	11,6

Verejná správa a obra...	7,0	7,1	3,6	3,7	3,8	4,8	4,3	3,6	4,3	4,8	4,6
Vzdelávanie	23,6	21,7	29,5	21,5	20,7	22,1	19,4	22,3	21,2	20,2	22,6
Zdravotníctvo a sociáln..	5,2	4,7	3,1	2,3	2,8	4,8	4,4	3,9	2,7	4,5	5,5
Umenie, zábava a rekreácia	0,4	0,5	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Obyvatelia sú prevažne zamestnaní v meste Námestovo, Žilina, zahraničí alebo hlavnom meste Bratislava. Pracovné príležitosti poskytuje aj obec v malých výrobných prevádzkach.

2.8. BÝVANIE

Prevládajúcou funkciou obce Oravská Lesná je bývanie. Pôvodná zástavba obce Oravská Lesná vznikala ako hromadná dedina. Obec sa sústreďuje na individuálnu výstavbu, čiže na výstavbu rodinných domov. Intenzita novej bytovej výstavby sa zvýšila začiatkom tohto desaťročia, v súčasnosti stagnuje. V budúcnosti je možné predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch v súvislosti so súčasným trendom sťahovania obyvateľov miest do okolitých vidieckych obcí. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od rozvojovej politiky obce (program hospodárskeho a sociálneho rozvoja), udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb, kvality dopravného spojenia a ďalších faktorov. Stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci. Vybavenie bytov patrí popri veku a veľkosti bytového fondu k hlavným charakteristikám celkovej kvality bytov. Technická vybavenosť bytov sa v poslednom období podstatne zlepšila. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet bytov v obci Oravská Lesná.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období 1961 až 1980 a 1981 - 2000. Najmenej bytov bolo vybudovaných do roku 1919 a 2016 a neskôr.

Domový fond podľa obdobia výstvaby		
obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	0	0
1919 - 1945	40	3,68
1946 - 1960	215	19,78
1961 - 1980	337	31
1981 - 2000	254	23,37
2001 - 2010	118	10,86
2011 - 2015	66	6,7
2016 a neskôr	51	4,69
nezistené	6	0,55
Domy spolu	1087	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 1034 (95,12 %), bytové domy a ostatné budovy - 12 a 22 (1,1 a 2,2 %) v roku 2021.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	1034	95,12
bytový dom	12	1,1
polyfunkčná budova	1	0,09
ostatné budovy na bývanie	22	2,2
neskolaudovaný rodinný dom	0	0
núdzový objekt neurčený na bývanie	5	0,46
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	2	0,18
ostatné	11	1,1

nezistený	0	0
Domy spolu	1087	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v obci Oravská Lesná najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 5 a následne so 2 obytnými miestnosťami. Okolo 22,3 % tvorli byty s 2 a 10,23 % byty 6 + obytnými miestnosťami. Byty s 1 obytnou miestnosťou boli zastúpené v počte 20.

Štruktúra bytového fondu		
počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	20	1,68
2 obytné miestnosti	266	22,3
3 obytné miestnosti	237	19,87
4 obytné miestnosti	150	12,57
5 obytných miestností	392	32,86
6 a viac obytných miestností	122	10,23
Nezistené	6	0,5
Byty spolu	1193	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 183 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Bez pripojenia na vodovod sa v obci byty nachádzali v počte 7.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	183	16.84
v dome - vlastná	888	81.69
mimo domu - z verejnej siete	2	0.18
mimo domu - vlastná	1	0,09
bez prípojky	7	0.64
nezistený	6	0.55
Domy spolu	1087	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

V obci nie je komplexne vybudovaná kanalizačná sieť (9,94 %). Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 960 domov (88,32 %). Bez kanalizácie bolo 7 bytov (0,64 %).

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	960	88,32
prípojka na kanalizačnú sieť	108	9,94
domáca čistička odpadových vôd	6	0,55
bez kanalizácie	7	0,64
nezistený	6	0,55
Domy spolu	1087	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska

vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2024 bol ich počet 478.

Fyzické osoby - podnikatelia											
o. Oravská Lesná	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Fyz. osoby – podnik.	449	473	475	488	509	500	505	519	500	501	489
Živnostníci	439	462	463	473	494	486	491	507	488	488	478

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Celkovo je v obci činných 147 právnických osôb (podľa ORSR 146 podnikateľských subjektov). Z celkového počtu bolo 138 ziskových a 9 neziskových subjektov.

Právnické osoby v obci											
o. Oravská Lesná	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Právnické osoby spolu	68	74	81	85	95	99	112	116	124	139	147
Práv. osoby ziskové	65	70	76	77	87	92	104	109	117	131	138
Práv. osoby neziskové	3	4	5	8	8	7	8	7	7	8	9

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Poľnohospodárska výroba

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Oravská Lesná, ktorá je začlenená do okresu Námestovo, kraj Žilinský. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 1948,6 ha, z čoho orná pôda zaberá 145,5 ha. Trvalé trávnaté porasty majú zastúpenie – 1798,7 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere veľmi mierne klesá, je prakticky stabilný. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 29,7 %.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Oravská Lesná											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
% z celkovej výmery	31,3	31,3	31,3	31,2	31,2	31,2	31,1	31,1	30,6	30,5	29,7
Poľn. pôda - spolu	2 054,8	2 054,4	2 053,3	2 045,8	2 045,6	2 044,6	2 042,0	2 040,7	2 005,5	2 003,4	1 948,6
- orná pôda	147,4	147,4	147,1	146,7	146,8	146,6	146,2	146,1	145,9	145,8	145,5
- záhrada	4,6	4,6	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	4,4
- trvalý trávny porast	1 902,8	1 902,5	1 901,7	1 894,6	1 894,4	1 893,6	1 891,3	1 890,1	1 855,2	1 853,2	1 798,7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky a viacročné krmoviny.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zrniny spolu	3,58	3,90	3,95	3,45	3,46	3,54	3,73	3,01	3,05	3,11	3,00
Obilniny	3,58	3,90	3,95	3,46	3,53	3,67	3,82	3,06	3,05	3,12	2,98

Olejniny	1,95	1,66	1,57	1,77	1,85	1,60	1,57	3,20	3,72	4,52	2,39
Zemiaky	11,12	8,38	7,83	7,75	6,63	10,74	6,11	7,54	6,84	8,31	8,76
Viacročné krmo.	5,30	3,47	4,76	3,64	4,00	3,60	4,31	4,04	4,76	4,70	4,55

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Živočíšna výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Námestovo. Z hľadiska živočíšnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hovädzieho dobytka a oviec.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat

Ok. Námestovo	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A	59,1	53,9	56,1	55,8	56,6	56,6	51,1	53,3	53,1	51,9	52,2
B	26,8	25,5	25,6	25,6	26,8	25,7	22,4	23,7	23,9	24	24,1
C	22,4	20,7	25	31	31,2	29,3	25	27,2	30,3	35,8	32
D	73,7	68,9	34,2	35,5	37,6	21,4	0,8	0,7	0,6	0,9	0,6
E	457,8	427,7	450,3	469	498,9	523,8	-	-	-	-	-
F	401,3	375,1	394,8	411,3	437,5	459,5	-	-	-	-	-

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

A - Hovädzí dobytok (na 100 ha poľ p.), B - Kravy (100 ha p. p.), C - Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy), D - Ošípané (na 100 ha or. pôdy), E - Hydina (na 100 ha or. pôdy), F - Sliepky (na 100 ha or. pôdy).

Poľnohospodárstvo je dôležitým hospodárskym odvetvím v riešenom území. Prírodné podmienky umožňujú výrobu poľnohospodárskej produkcie od obilnín cez okopaniny. Živočíšna výroba je zastúpená výrobou jatočného mäsa hovädzieho dobytka a ošípaných, mlieka, jatočnej hydiny a vajec, ovčiarstvom. Poľnohospodárstvo vytvára dobrú základňu pre rozvoj spracovateľského priemyslu i pre rozvoj iných druhov činnosti. Rozhodujúcim determinantom, ktorý ovplyvňuje využiteľnosť krajinnej štruktúry územia, ako aj celý výrobný proces poľnohospodárskej výroby, je poľnohospodárska pôda, jej pôdno-agronomické a agrotechnické vlastnosti a vklady spoločnosti na zachovanie a zvýšenie pôdnej úrodnosti.

Lesná výroba a ťažba dreva

Obec Oravská Lesná je bohatá na lesy. Lesy zaberajú takmer polovicu územia chránenej krajinnej oblasti Horná Orava. Jedná sa najmä lesy bukovo-jedľového vegetačného stupňa so silne zastúpenými smrekovými monokultúrami. Výnimku tvoria lesné komplexy Paráča s pralesovitými porastami smreka s prímesou jarabiny. Hospodárenie v lese sa riadi lesohospodárskym plánom (LHP), ktorý je platný od roku 2011 a bude platiť na 10 ročné obdobie nový LHP. Lesy patriace do katastra obce Oravská Lesná sú zaradené do dvoch lesných hospodárskych celkov: LHC Zakamenné a LHC Paráč (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Spracovaniu dreva sa venuje v obci niekoľko podnikateľských subjektov: Valignum s.r.o. – Píla, sušenie reziva, stavebná výroba. Drevodom ORAVA s.r.o. - Výroba drevených obytných domov a chát. Stolárstvo Vengrin – Vengrin Vladislav – výroba eurookien a dverí. Stolárstvo Marián Murín – Výroba nábytku. Stolárstvo Fedor – Výroba eurookien a dverí. WLP Anton Noga – výroba drevených obytných domov a záhradných chát. Stolárstvo Štefan Brňák – Výroba nábytkov. Stolárstvo Krivulčík sro - Výroba nábytkov. KBL s.r.o. – Pílenie dreva. (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Komerčné služby

Existujúce potravinové prevádzky: COOP Jednota potraviny, spotrebný tovar, textil - centrum obce, - Predajňa Tyrapol potraviny - centrum obce, Potraviny Húšťaková - centrum obce, Potraviny Partyspol potraviny, spotrebný tovar - situované v miestnej časti Brišovka. Existujúce nepotravinové prevádzky: Autodiely – náhradné diely na automobily, oleje, kvapaliny– centrum obce, ANTEX- predajňa textilu a obuvi - nachádza sa v budove starej MŠ, Beruška – suveníry, darčekové predmety – centrum obce, Kvetinárstvo – rezané a umelé kvety, darčekové predmety, MASO-UDENINY - v budove kultúrneho domu vchod od Jednoty, Oáza – denná tlač, náboženská literatúra, darčekové predmety centrum obce- Obchodná činnosť Paľák Ján - stavebný materiál, elektroinštalačný materiál...- centrum obce, Papier, Galantéria – centrum obce, areál školy, Poľnopotreby – rôzne druhy poľnohospodárskych potrieb, hnojív..– centrum obce, Predaj vzduchového, elektrického a ručného náradia – centrum obce, Rozličný tovar - textil, drogéria.– centrum obce – budova domu dôchodcov, Stavebniny MIX - rôzne

druhy stavebného materiálu – piesok, cement, vápno, lepidlá...- Areál družstva Oravská Lesná (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024). V obci sú poskytovaná nesledujúce komerčné služby: Autotechna, pneuservis – Viktor Briš, Brišovka 936, Kaderníctvo Ľubica– centrum obce, Kaderníctvo Katka – centrum obce, Pošta – centrum obce, Zelená lekáreň – centrum obce, Slovenská sporiteľňa (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Priemyselná výroba a sklady

V súčasnosti je v obci Oravská Lesná vybudovaných niekoľko priemyselných podnikov a malých firiem so zameraním na spracovanie dreva a elektrotechniku. Avex – firma na výrobu elektronických komponentov. CRT elektronic - firma na výrobu elektronických komponentov. Spoločnosť CRT electronic ponúka široký sortiment služieb v oblasti výroby elektroniky. Viac ako 37 rokov dodáva elektroniku pre rôzne priemyselné odvetvia. Rôznorodé zameranie zákazníkov prispelo ku všestrannosti technologických možností, ktorými v súčasnosti disponuje. Eastern - firma na výrobu elektronických komponentov. Valignum s.r.o. – Píla, sušenie reziva, stavebná výroba. Drevodom ORAVA s.r.o. - Výroba drevených obytných domov a chát. Stolárstvo Vengrin – Vengrin Vladislav – výroba eurookien a dverí. Stolárstvo Marián Murín – Výroba nábytku. Stolárstvo Fedor – Výroba eurookien a dverí. WLP Anton Noga – výroba drevených obytných domov a záhradných chát. Stolárstvo Štefan Brňák – Výroba nábytkov, Stolárstvo Krivulčík sro - Výroba nábytkov. KBL s.r.o. – Pílenie dreva (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území.

História vzdelávania

Prvá škola v Oravskej Lesnej bola otvorená v roku 1794, a to 60 rokov po vzniku dediny. Bola to cirkevná škola. Budova školy bola nízka drevenička postavená hneď pri fare. Tvorila ju len jedna miestnosť neveľkých rozmerov a mohli ju navštevovať len chlapci. Základ vyučovania na škole, podobne ako aj v ostatných školách Uhorska v 18. a 19. storočí tvorilo trívium a náboženstvo. Žiaci sa učili čítať, písať, počítať. Na písanie žiaci používali tabuľky a griflík. Jedinou školskou pomôckou boli šlabikáre. Dievčatá začali školu navštevovať až v roku 1833. Od roku 1903 sa začína povinné vyučovanie po maďarsky, slovenčina bola ako nepovinný predmet. Vyučovanie po maďarsky malo slabé výsledky. Z 215 žiakov vedelo čítať a písať len 33 po skončení školskej dochádzky. Škola stále trpela nedostatkom priestorov. V jednej triede sa striedalo 346 žiakov. Situácia sa zlepšila zriadením dolinných škôl. V Oravskej Lesnej vznikli dve v roku 1925. Jedna v osade Flajšová a druhá na Lehotskej. Tieto školy už boli štátne ľudové. Cirkevná škola fungovala v Ústredí. Deti boli rozdelené do škôl podľa osady, v ktorej bývali. Štátne ľudové školy boli dvojtriedne a vyučovalo sa na dve zmeny. Vyučovalo sa už po slovensky a deti chodili do školy každý deň okrem štvrtku a nedele. Počas vojny boli školy zatvorené. Po roku 1945 sa zaviedlo vyučovanie ruského jazyka. Vo vyučovacom procese sa nehodnotil iba prospech žiakov v jednotlivých predmetoch, ale aj ich usilovnosť, správanie a úprava písomných prác.

Hoci boli v obci tri školy, tieto pre veľký počet žiakov priestorovo nevyhovovali. Dňa 27. júna 1958 bola povolená stavba terajšej školskej budovy. Vyučovanie v priestoroch novej školskej budovy sa začalo školským rokom 1960/61. Po prvýkrát sa zriadil 9. ročník. Pre deviatakov končil školský rok už 15. júna. Pre všetkých žiakov platil takzvaný 11 - dňový vyučovací cyklus. To znamenalo, že každá druhá sobota bola voľná. Desať rokov po otvorení novej školy bol vyasfaltovaný školský dvor, dobudované športové ihriská za školskou budovou. Škridlová strešná krytina sa vymenila za plechovú. Viackrát sa škola zatvorila pre mimoriadne prázdniny, či už chrípkové alebo z dôvodu veľmi nepriaznivého počasia. Od školského roku 1982/83 bola zavedená osemročná školská dochádzka. Tiež sa zriadila školská družina pre deti 1. – 5. ročníka. Od 1. 9. 1989 bola daná do užívania prístavba školy, kde sa nachádzajú triedy 1. ročníka, školská družina, jedáleň a kabinety. Od 1. januára 1995 sme sa stali školou s právnou subjektivitou. To znamená, že škola sa stala samostatnou rozpočtovou organizáciou. V právnych vzťahoch vystupuje škola vo svojom mene. V školskom roku 1998/99 sa opäť zriadil deviaty ročník s počtom žiakov 15. Od ďalšieho školského roka bol deviaty ročník povinný pre všetkých žiakov Počnúc školským rokom 2004/2005 sa základná škola zlúčila s materskou školou - Základná škola s materskou školou Oravská Lesná (12.2.2026, https://zsoravskalesna.edupage.org/a/profil-skoly?eqa=dGV4dD10ZXh0L2Fib3V0JnN1YnBhZ2U9MSZza2dkeWVhcj0yMDI1).

Materská škola

Materská škola je samostatná účelová jednoposchodová budova. Prízemie tvoria 3 vstupy do MŠ. Každá trieda má samostatné priestory s príslušenstvom – trieda, spálňa, WC, umyvárne, šatne, sklady hračiek a pomôcok. samostatnú šatňu a sociálne zariadenie pre deti. Prevádzka začína denne v pracovné dni o 06:00 hod. a trvá do 16:00 hod.

V materskej škole sa výchovno-vzdelávací proces realizuje v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie, schváleným a vydaným Ministerstvom školstva SR. Na jeho základe bol vypracovaný školský vzdelávací program: „V tej našej dedinke, tak dobre je bývať" , ktorý je zameraný na rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho individualitu, citový postoj k človeku, svetu, ľudskej práci, rodine, prírode, vlastnému zdraviu, histórii, zvykom a tradíciám. Usporiadanie denných činností, pravidelne sa opakujúcich je súčasťou denného poriadku, ktorý je dostatočne pružný, reaguje na potreby a záujmy detí v jednotlivých triedach. Poskytuje priestor na pokojný, bezpečný a zmysluplný aktívny pobyt každého dieťaťa v materskej škole. Súčasťou denného poriadku sú: hry a hrové činnosti, zdravotné cvičenia, vzdelávacia aktivita, pobyt vonku a činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, odpočinok). V roku 2018/2019 prebiehala celková rekonštrukcia materskej školy.

Materská škola má 7 tried v ktorých vyučuje 12 učiteliek. V roku 2024 bolo evidovaných v materskej škole 136 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2014 do roku 2024.

Materská škola											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	110	109	105	106	105	145	146	138	143	140	136
MŠ - štátne - triedy	5	5	5	5	5	7	7	7	7	7	7
MŠ - štátne - učitelia	8	8	8	8	8	12	13	12	12	12	12

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

V školskom roku 2018/2019 prebehla komplexná rekonštrukcia a rozšírenie materskej školy. Stavebné práce boli začaté v júni 2018. Od septembra 2019 je MŠ v plnej prevádzke s rozšírenou kapacitou . (kapacita 148 detí v 7 triedach). V roku 2019 bola realizovaná kompletná oprava strechy s výmenou strešnej krytiny a s opravou fasády na starej budove školy. Materská škola je zrekonštruovaná moderná budova so všetkým potrebným vybavením. Moderne vybavené herne a spálne s novým nábytkom, hernými a učebnými kútikmi, množstvom didaktickej, učebnej aj elektronickej techniky veľmi pomáha pri výchovnovzdelávacom procese. Deťom sa tak ponúka množstvo tvorivých nápadov pri hrách a aktivitách. Je situovaná v malebnom prostredí prírody, kde môžu deti priamo pozorovať krásy prírody.V okolí je vybudovaná záhradka, ktorú tvoria rozličné vyvýšené záhony s okrasnými aj úžitkovými rastlinami, lavičky, zberná nádoba na dažďovú vodu. Starostlivosťou o rastliny tak škola vedie deti k environmentálnemu zmýšľaniu a konaniu. Okrem tried v ktorých prebieha edukácia majú deti k dispozícií aj technický kútik, kde sa realizujú aktivity na zlepšenie ich manuálnej zručnosti, rozvíja sa ich zvedavosť, technické myslenie a osvojujú si prvotné vedomosti o vede a technickom svete (15.2.2026, https://zsoravskalesna.edupage.org/a/skolske-a-pedagogicke-dokumenty).

Základná škola

Poslaním základnej školy je kvalitné vzdelávanie, ktoré je zdrojom budúceho rozvoja, prosperity a konkurencieschopnosti. Kolektív pracovníkov ZŠ s MŠ v Oravskej Lesnej reaguje na nové požiadavky a do výchovno – vzdelávacieho procesu vnáša prvky, ktoré zabezpečujú skvalitnenie vzdelávania v duchu tvorivosti a samostatnosti so zreteľom na schopnosti žiakov, rozširujú, upevňujú vedomosti a zručností žiakov a podporujú efektívne trávenie voľného času, formujú u žiakov ich postoje, vedú ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Učiteľ je poradca, ktorý uplatňuje individuálny prístup v práci žiakov, založený na spolupráci a vzájomnom rešpekte. Škola je otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti. Škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácii k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosociálnom správaní, etike, sebaregulácií ako vyjadrení schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Základná škola má 19 tried v ktorých vyučuje 32 učiteľov. V roku 2024 bolo evidovaných v základnej škole 419 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v základnej škole od roku 2014 do roku 2024.

Základná škola											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	447	449	449	437	437	433	419	419	420	431	419

ZŠ - štátne - triedy	19	20	20	20	20	19	19	19	19	19	19
ZŠ - štátne - učitelia	28	33	33	31	29	27	29	29	30	31	32

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

ZŠ s MŠ v Oravskej Lesnej sa nachádza v ústredí obce a navštevuje ju 419 žiakov. Zriaďovateľom základnej školy je OcÚ Oravská Lesná a starosta obce. Od 1.1.1995 je škola právnym subjektom a od 1.7.2004 došlo k spojeniu s materskou školou. Nakoľko obec je dlhá okolo 10 kilometrov, žiaci musia zo vzdialenejších častí dochádzať autobusom. O kvalitný vyučovací proces sa stará 34 pedagogických zamestnancov. V 1. - 9. ročníku sa žiaci na jednotlivých predmetoch vyučujú podľa ŠkVP (školského vzdelávacieho programu). Na škole pracujú záujmové krúžky. V dvoch oddeleniach školského klubu trávi popoludnie 61 žiakov. Na škole pracuje už od roku 1982 Detský folklórny súbor Magurka, ku ktorému pribudli v roku 2003 dva DFS, pre najmladších žiakov Malá Magurka a pre starších žiakov Flajšovanček a úspešne reprezentuje našu školu doma aj v zahraničí.

Základná škola je od 1.9.1993 zapojená do projektu Zdravá škola, kde hlavným cieľom je výchova k zdravému spôsobu života, k ochrane životného prostredia a k prevencii vzniku závislosti. Rozvoj environmentálnej výchovy sa zabezpečuje prostredníctvom projektov Modré z neba, Chodník poznania, Ekotrieda a Čo prezrádza zeleň. Prostredie ekotriedy je východiskovým stanovišťom k lesníckému náučnému chodníku. Podľa záujmu vopred ohlaseným návstevám umožňujeme vstup do areálu Ekotriedy. Od roku 2001 sme zapojení v projekte Infovek. Má vytvorenú www stránku, ponúkame prístup na internet podľa záujmu širokej verejnosti. Od roku 2008 je škola zapojená v projekte "Efektívne stratégie učenia sa v 1. a 5. ročníku", ktorého cieľom je inovácia vyučovacieho procesu s prihliadnutím na schopnosti a nadanie žiakov. Tento projekt je spolufinancovaný z ESF.

Víziou školy do budúcna je vytváranie priaznivej atmosféry na výchovu a vzdelávanie, vedúcej k maximálnym výkonom s prihliadnutím na schopnosti a nadanie žiakov, aby školu opúšťal jazykovo zdatný a počítačovo gramotný dobrý človek (15.2.2026, https://zsoravskalesna.edupage.org/a/profil-skoly).

Vyučovanie prebieha v 60 ročnej budove, ktorá počas celého polstoročia prebieha rôznymi rekonštrukciami, opravami a údržbami a v prístavbe školy, ktorá bola prvýkrát daná do prevádzky v školskom roku 1989/1990. V prístavbe školy sa na prízemí nachádza kuchyňa s jedálňou a na prvom poschodí triedy prvého a druhého ročníka, odborné učebne a trieda Školského klubu detí. Materská škola sa nachádza v samostatnej budove. Na konci školského roku 2017/2018 sa otvorila novo postavená telocvičňa s prístavbou v ktorej sú sociálne zariadenia a na poschodí sa nachádzajú 2 oddelenia ŠKD. Telocvičňa je s pôvodnými budovami spojená vykurovanou chodbou, takže žiaci v prezuvkách prejdú do telocvične, čím sa veľmi zlepšili podmienky na vyučovanie telesnej a športovej výchovy a činnosť záujmových útvarov. V školskom roku 2018/2019 prebiehala komplexná rekonštrukcia budovy materskej školy, kde je umiestnených 7 tried materskej školy. V celom objekte základnej školy je spolu 32 učební. Počet kmeňových tried je 19 (z toho 15 sa nachádza v hlavnej budove školy a 4 triedy sú umiestnené v prístavbe). V škole je spolu 9 odborných učební. Všetky triedy sú vybavené interaktívnym projektorom a počítačom s prístupom na internet. Dve triedy sú využívané ako jazykové triedy na vyučovanie cudzích jazykov, jedna z nich je zariadená ako jazykové laboratórium s interaktívnou tabuľou. Ďalšie dve odborné učebne sú učebne informatiky, z toho jedna je vybavená interaktívnou tabuľou. Ďalšími učebňami je fyzikálno-chemická učebňa vybavená pracovnými stolmi na laboratórne práce v týchto predmetoch a multifunkčná trieda. Obidve sú vybavené interaktívnou technikou. Na vyučovanie technickej výchovy slúži školská dielňa a odborná učebňa na vyučovanie súčasti technickej výchovy - ekonomika domácnosti slúži učebňa s kuchynkou. Bývala keramická dielňa je zrušená vzhľadom na jej minimálne využívanie a neefektívne využitie priestorov a v nej sa vytvorila tretia počítačová učebňa s interaktívnym projektorom. Telesná športová výchova sa vyučuje vonku alebo v novopostavenej telocvični. Súčasťou školy je riaditeľňa, kancelária zástupcov riaditeľa školy, zborovňa , kancelária výchovného poradcu, špeciálneho pedagóga, miestnosť pre pedagogické asistentky. Časť pracovne administratívnej pracovníčky slúži učiteľom ako šatňa. V škole sa nachádza aj pracovňa účtovníčky, šatne pre upratovačky a pracovňa školníka - autorizovaného bezpečnostného technika. Kabinetné zbierky sú uložené v samostatných miestnostiach alebo v samostatných vstavaných skriniach v triedach a na chodbách. Súčasťou školy je aj školský areál, ktorý tvorí školský dvor s asfaltovým povrchom, multifunkčné ihrisko s umelou trávou a Eko trieda. V areáli Eko triedy sa nachádza školský pozemok, krytá trieda na vyučovanie, veľký počet rastlín a drevín a zbierka tradičných historických regionálnych strojov, zariadení a náradia. Vzhľadom na to, že budova školy má 60 rokov je potrebná neustála oprava a údržba. Ide o strechu, vstupný areál, vykurovací systém, podlahy a podobne. Kabinetné zbierky sú postupne doplňované zakúpením z rozpočtu školy, prípadne z realizácie projektov. V období 2013-2024 s pomocou zriaďovateľa školy z mimorozpočtových zdrojov boli v škole vykonané rôzne opravy, údržby a rekonštrukcie. Jedna z nich bola kompletná rekonštrukcia kotolne (v r. 2013), kde boli staré pece na uhlie vymenené za pece na drevené pelety a súčasne boli vymenené všetky rozvody tepla a radiátory v budove ZŠ, v prístavbe a v budove MŠ (15.2.2026, https://zsoravskalesna.edupage.org/a/skolske-a-pedagogicke-dokumenty).

Základná škola má k dispozícii školskú jedáleň s kapacitou 360 miest pri stoloch. V roku 2024 bolo evidovaných 485 stravníkov.

Školská jedáleň

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ŠJ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ŠJ miesta pri stoloch	125	125	125	150	150	360	360	360	360	360	360
ZŠ - stravníci	259	283	293	289	365	366	371	307	339	521	485

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR v Námestove , opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Sociálne služby zabezpečuje aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo. Úrad práce poskytuje finančné prostriedky na kompenzáciu a na preklenutie zdravotných ťažkostí.

Občania Oravskej Lesnej žiadajú hlavne o tieto sociálne služby, pretože sú finančne kompenzované štátom (rôzne príspevky na kompenzáciu miery funkčných porúch - opatrovanie, asistenčné služby, príspevky na hygienu, na prepravu a pod.). V rámci týchto sociálnych služieb vydáva obec Oravská Lesná potvrdenie, že občanovi nie je poskytovaná žiadna sociálna služba prostredníctvom obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku sociálnych služieb v okrese a následne v obci Oravská Lesná.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Námestovo	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet zariadení	14	14	15	12	13	7	8	8	8	8	8
P.m. k 31.12 spolu	359	354	362	374	372	330	330	332	332	332	332
P.m. v zar. pre seniorov	88	90	91	89	89	89	87	87	87	87	87
P.m. v d. soc. služ. pre PDO	239	233	239	253	251	229	231	233	233	233	233

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Opatrovateľská služba §41 zákona 448/2008

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou. Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Názov	**Obec Oravská Lesná**
Adresa sídla	Oravská Lesná 291, 02957 Oravská Lesná
IČO	00314722
Právna forma	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Typ poskytovateľa	obec/mesto

Sociálna služba

ID sociálnej služby	8289231
Druh sociálnej služby	opatrovateľská služba
Forma poskytovania	terénna
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom

Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe §41 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.

Miesto poskytovania	Oravská Lesná
Kapacita	-
Poskytovaná od	01.01.2003
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	28.07.2009

Domov sociálnych služieb úprava v zákone o sociálnych službách: § 38

pre koho je sociálna služba určená: osoba odkázaná na pomoc inej osoby, ktorej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa integrovaného posudku (alebo najmenej v stupni V - na základe rozhodnutia vyššieho územného celku vydaného pre tento druh sociálnej služby pred septembrom 2025) alebo nevidiaca alebo prakticky nevidiaca osoba, ktorej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa integrovaného posudku (alebo najmenej v stupni III - na základe rozhodnutia vyššieho územného celku vydaného pre tento druh sociálnej služby pred septembrom 2025), poskytuje sa do dovŕšenia dôchodkového veku (poskytuje sa naďalej, ak osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v tomto zariadení)

možné formy sociálnej služby: ambulantná, pobytová - týždenná, (celoročná iba plnoletým osobám, ak ide o miesta v zariadení, na ktorých sa táto sociálna služba poskytovala pred rokom 2014); najviac pre 40 prijímateľov, ak nejde o zariadenie zriadené pre rokom 2015

činnosti poskytované v rámci sociálnej služby: pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, ošetrovateľská starostlivosť, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, rozvoj pracovných zručností, pomoc pri pracovnom uplatnení, záujmová činnosť, utváranie podmienok na vzdelávanie a výchova (ak sa poskytuje sociálna služba deťom)

ako získať sociálnu službu: integrovaný posudok vydaný úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorom je táto sociálna služba navrhnutá (alebo rozhodnutie o odkázanosti na túto sociálnu službu vydané vyšším územným celkom pred septembrom 2025), ak nejde o bezodkladné poskytnutie sociálnej služby a požiadanie na vyššom územnom celku o zabezpečenie tejto sociálnej služby u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby alebo oslovenie konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby (bez garancie finančnej podpory poskytovania služby z rozpočtu vyššieho územného celku)

financovanie sociálnej služby: rozpočet poskytovateľa, finančný príspevok na prevádzku poskytovaný neverejnému poskytovateľovi - vyšší územný celok, finančný príspevok z rozpočtu MPSVR SR (pre zariadenia zriadené obcou alebo neverejným poskytovateľom), úhrada od prijímateľa sociálnej služby, zdroje z verejného zdravotného poistenia, ak sa poskytuje ošetrovateľská starostlivosť, iné zdroje

úhrada prijímateľa za sociálnu službu: úhrada stanovená poskytovateľom sociálnej služby, s garanciou zostatku príjmu po zaplatení úhrady (ak je služba podporovaná z verejných zdrojov) vo výške, 25% sumy životného minima pri celoročnej pobytovej forme (75% sumy ŽM ak sa neposkytuje stravovanie), 60% sumy životného minima pri týždennej pobytovej forme (85% sumy ŽM ak sa neposkytuje stravovanie), sumy životného minima pri ambulantnej forme (1,65 násobok sumy ŽM ak sa neposkytuje stravovanie)

Názov	**Centrum sociálnych služieb Zákamenné**
Adresa sídla	Ulica Vyšný koniec 559/55, 02956 Zákamenné
IČO	00632848
Právna forma	Príspevková organizácia
Typ poskytovateľa	zriadený alebo založený vyšším územným celkom

Sociálna služba

ID sociálnej služby	2265810
Druh sociálnej služby	domov sociálnych služieb
Forma poskytovania	pobytová - ročná
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Veková kategória	Dospelí

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe §38 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - § 38

Miesto poskytovania	Oravská Lesná 296, 02957 Oravská Lesná
Kapacita	18
Voľné miesta	2
Čakatelia	2
Poskytovaná od	01.07.2002
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	08.07.2009

Zariadenie pre seniorov úprava v zákone o sociálnych službách: § 35

pre koho je sociálna služba určená: osoba v dôchodkovom veku odkázaná na pomoc inej osoby najmenej v stupni III podľa integrovaného posudku (alebo najmenej v stupni IV - na základe rozhodnutia obce vydaného pre tento druh sociálnej služby pred septembrom 2025), osoba v dôchodkovom veku, ktorá poskytovanie tejto sociálnej služby potrebuje z iných vážnych dôvodov vopred určených a zverejnených obcou (ide napríklad o ohrozenie stratou bývania, alebo ohrozenie správaním iných fyzických osôb)

možné formy sociálnej služby: pobytová - ročná alebo týždenná (najviac pre 40 prijímateľov, ak nejde o zariadenie zriadené pre rokom 2015),

činnosti poskytované v rámci sociálnej služby: pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, záujmová činnosť, ošetrovateľská starostlivosť

ako získať sociálnu službu: integrovaný posudok vydaný úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorom je táto sociálna služba navrhnutá (alebo rozhodnutie o odkázanosti na túto sociálnu službu vydané obcou pred septembrom 2025), ak nejde o bezodkladné poskytnutie sociálnej služby alebo rozhodnutie obce o potrebe poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov z iných vážnych dôvodov a požiadanie obce o zabezpečenie tejto sociálnej služby u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby alebo oslovenie konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby (bez garancie finančnej podpory poskytovania služby z rozpočtu obce)

financovanie sociálnej služby: rozpočet poskytovateľa, finančný príspevok na prevádzku poskytovaný neverejnému poskytovateľovi - obec, finančný príspevok z rozpočtu MPSVR SR (pre zariadenia zriadené obcou alebo neverejným poskytovateľom), úhrada od prijímateľa sociálnej služby, zdroje z verejného zdravotného poistenia, ak sa poskytuje ošetrovateľská starostlivosť, iné zdroje, úhrada prijímateľa za sociálnu službu: úhrada stanovená poskytovateľom sociálnej služby, s garanciou zostatku príjmu po zaplatení úhrady (ak je služba podporovaná z verejných zdrojov) vo výške, 25% sumy životného minima pri celoročnej pobytovej forme (75% sumy ŽM ak sa neposkytuje stravovanie), 60% sumy životného minima pri týždennej pobytovej forme (85% sumy ŽM ak sa neposkytuje stravovanie), suma životného minima pri ambulantnej forme (1,65 násobok sumy ŽM ak sa neposkytuje stravovanie)

Názov	**Centrum sociálnych služieb Zákamenné**
Adresa sídla	Ulica Vyšný koniec 559/55, 02956 Zákamenné
IČO	00632848
Právna forma	Príspevková organizácia
Typ poskytovateľa	zriadený alebo založený vyšším územným celkom

Sociálna služba

ID sociálnej služby	7485863
Druh sociálnej služby	zariadenie pre seniorov
Forma poskytovania	pobytová - ročná
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom FO v dôchodkovom veku
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe §35 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - § 35

Miesto poskytovania	Oravská Lesná 296, 02957 Oravská Lesná
Kapacita	1
Voľné miesta	1
Čakatelia	0
Poskytovaná od	01.04.1996
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	08.07.2009

Špecializované zariadenie úprava v zákone o sociálnych službách: § 39

pre koho je sociálna služba určená: osoba odkázaná na pomoc inej osoby, ktorej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa integrovaného posudku (alebo najmenej v stupni V - na základe rozhodnutia vyššieho územného celku vydaného pre tento druh sociálnej služby pred septembrom 2025) a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa

možné formy sociálnej služby: ambulantná, pobytová - týždenná, celoročná; najviac pre 40 prijímateľov, ak nejde o zariadenie zriadené pre rokom 2015

činnosti poskytované v rámci sociálnej služby: pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, ošetrovateľská starostlivosť, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, rozvoj pracovných zručností, pomoc pri pracovnom uplatnení, záujmová činnosť, utváranie podmienok na vzdelávanie a výchova (ak sa poskytuje sociálna služba deťom)

ako získať sociálnu službu: integrovaný posudok vydaný úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorom je táto sociálna služba navrhnutá (alebo rozhodnutie o odkázanosti na túto sociálnu službu vydané vyšším územným celkom pred septembrom

2025), ak nejde o bezodkladné poskytnutie sociálnej služby a požiadanie na vyššom územnom celku o zabezpečenie tejto sociálnej služby u konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby alebo oslovenie konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby (bez garancie finančnej podpory poskytovania služby z rozpočtu vyššieho územného celku)

financovanie sociálnej služby: rozpočet poskytovateľa, finančný príspevok na prevádzku poskytovaný neverejnému poskytovateľovi - vyšší územný celok, finančný príspevok z rozpočtu MPSVR SR (pre zariadenia zriadené obcou alebo neverejným poskytovateľom), úhrada od prijímateľa sociálnej služby, zdroje z verejného zdravotného poistenia, ak sa poskytuje ošetrovateľská starostlivosť, iné zdroje

úhrada prijímateľa za sociálnu službu: úhrada stanovená poskytovateľom sociálnej služby, s garanciou zostatku príjmu po zaplatení úhrady (ak je služba podporovaná z verejných zdrojov) vo výške, 25% sumy životného minima pri celoročnej pobytovej forme (75% sumy ŽM ak sa neposkytuje stravovanie), 60% sumy životného minima pri týždennej pobytovej forme (85% sumy ŽM ak sa neposkytuje stravovanie), sumy životného minima pri ambulantnej forme (1,65 násobok sumy ŽM ak sa neposkytuje stravovanie)

Názov	**Centrum sociálnych služieb Zákamenné**
Adresa sídla	Ulica Vyšný koniec 559/55, 02956 Zákamenné
IČO	00632848
Právna forma	Príspevková organizácia
Typ poskytovateľa	zriadený alebo založený vyšším územným celkom

Sociálna služba

ID sociálnej služby	4122014
Druh sociálnej služby	špecializované zariadenie
Forma poskytovania	pobytová - ročná
Cieľová skupina	FO s nepriaznivým zdravotným stavom - duševné poruchy a poruchy správania FO s nepriaznivým zdravotným stavom - chronické ochorenie FO s nepriaznivým zdravotným stavom - mentálne postihnutie FO s nepriaznivým zdravotným stavom - telesné postihnutie FO s nepriaznivým zdravotným stavom - zmyslové postihnutie
Veková kategória	Dospelí

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe §39 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzická osoba, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa

Miesto poskytovania	Oravská Lesná 296, 02957 Oravská Lesná
Kapacita	39
Voľné miesta	7
Čakatelia	9
Poskytovaná od	07.01.2014
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	07.01.2014

Jedáleň úprava v zákone o sociálnych službách: § 58

pre koho je sociálna služba určená: osoba, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, osoba, ktorá dovŕšila dôchodkový vek

možné formy sociálnej služby: terénna, ambulantná,

činnosti poskytované v rámci sociálnej služby: stravovanie, aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti

ako získať sociálnu službu: oslovenie konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby

financovanie sociálnej služby: rozpočet poskytovateľa, možná finančná podpora neverejného poskytovateľa zo zdrojov samosprávy - obec/vyšší územný celok, úhrada od prijímateľa sociálnej služby, iné zdroje, úhrada prijímateľa za sociálnu službu: úhrada stanovená poskytovateľom sociálnej služby

Názov	**Centrum sociálnych služieb Zákamenné**
Adresa sídla	Ulica Vyšný koniec 559/55, 02956 Zákamenné
IČO	00632848
Právna forma	Príspevková organizácia
Typ poskytovateľa	zriadený alebo založený vyšším územným celkom

Sociálna služba

ID sociálnej služby	4584039
Druh sociálnej služby	jedáleň

Forma poskytovania	ambulantná
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom FO v dôchodkovom veku FO v krízovej sociálnej situácii
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe §58 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - § 58

Miesto poskytovania	Oravská Lesná 296, 02957 Oravská Lesná
Kapacita	15
Poskytovaná od	13.07.2012
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	13.07.2012

Názov	**Centrum sociálnych služieb Zákamenné**
Adresa sídla	Ulica Vyšný koniec 559/55, 02956 Zákamenné
IČO	00632848
Právna forma	Príspevková organizácia
Typ poskytovateľa	zriadený alebo založený vyšším územným celkom

Sociálna služba

ID sociálnej služby	6923865
Druh sociálnej služby	jedáleň
Forma poskytovania	terénna
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom FO v dôchodkovom veku FO v krízovej sociálnej situácii
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe §58 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - § 58

Miesto poskytovania	Oravská Lesná
Kapacita	-
Poskytovaná od	13.07.2012
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	13.07.2012

Denné centrum úprava v zákone o sociálnych službách: § 56

pre koho je sociálna služba určená: osoba, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodič s dieťaťom alebo starý rodič s vnukom alebo vnučkou

možné formy sociálnej služby: ambulantná

činnosti poskytované v rámci sociálnej služby: sociálne poradenstvo, záujmová činnosť,

ako získať sociálnu službu: oslovenie konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby

financovanie sociálnej služby: rozpočet poskytovateľa, možná finančná podpora neverejného poskytovateľa zo zdrojov samosprávy - obec/vyšší územný celok, iné zdroje, úhrada prijímateľa za sociálnu službu: úhrada stanovená poskytovateľom sociálnej služby s prihliadnutím na charakter sociálnej služby, cieľovú skupinu a rozsah poskytovaných činností (sociálne poradenstvo sa poskytuje bezplatne)

Názov	**Obec Oravská Lesná**
Adresa sídla	Oravská Lesná 291, 02957 Oravská Lesná
IČO	00314722
Právna forma	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Typ poskytovateľa	obec/mesto

Sociálna služba

ID sociálnej služby	8494570
Druh sociálnej služby	denné centrum
Forma poskytovania	ambulantná
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
FO v dôchodkovom veku	Rodina s maloletým dieťaťom
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe §56 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - cieľová skupina - fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek

Miesto poskytovania	Oravská Lesná 308, 02957 Oravská Lesná
Kapacita	15
Poskytovaná od	14.01.2022
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	14.01.2022

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa úprava v zákone o sociálnych službách: § 32b

pre koho je sociálna služba určená: rodina/rodič/náhradný rodič s maloletým dieťaťom, v čase jeho prípravy na trh práce alebo štúdia počas zamestnania, ak je v zariadení voľné miesto, môže byť do zariadenia prijaté dieťa rodiča aj z iných dôvodov napr. poskytovanie starostlivosti o mladšie dieťa

možné formy sociálnej služby: ambulantná

činnosti poskytované v rámci sociálnej služby: bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie, výchova, Starostlivosť možno poskytovať dieťaťu do konca augusta po dovŕšení troch rokov.

ako získať sociálnu službu: oslovenie konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby

financovanie sociálnej služby: rozpočet poskytovateľa, možná finančná podpora neverejného poskytovateľa zo zdrojov samosprávy - obec/vyšší územný celok, úhrada od prijímateľa sociálnej služby, iné zdroje, úhrada prijímateľa za sociálnu službu: úhrada stanovená poskytovateľom sociálnej služby

Názov	**Obec Oravská Lesná**
Adresa sídla	Oravská Lesná 291, 02957 Oravská Lesná
IČO	00314722
Právna forma	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Typ poskytovateľa	obec/mesto

Sociálna služba

ID sociálnej služby	5797718
Druh sociálnej služby	zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
Forma poskytovania	ambulantná
Cieľová skupina	Rodina s maloletým dieťaťom
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe deti vo veku od 1 do 3 rokov veku dieťaťa

Miesto poskytovania	Oravská Lesná 1465, 02957 Oravská Lesná
Kapacita	20
Poskytovaná od	28.08.2024
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	28.08.2024
Dátum výmazu z registra	-

Klub seniorov
Klub seniorov je v Oravskej Lesnej založený od roku 2012. Okrem pravidelných STREDAjších stretnutí v priestoroch kultúrneho domu na II. poschodí (vchod zozadu od Poľnopotrieb) sa členovia klubu stretávajú pri rôznych kultúrnych podujatiach v obci ale aj mimo obce. Nechýbajú ani návštevy detského domova či domovou dôchodcov ale tiež aj relax v kúpeľných mestách. Členom Senior klubu sa môže stať každý, kto dosiahol dôchodkového veku alebo je invalidným dôchodcom.

Aktivity Klubu seniorov : Kúpeľné pobyty pre dôchodcov (2 x do roka), návšteva kúpaliska Oravice (4 x do roka), zájazdy poznávacie a pútnické (2 x do roka), starí rodičia deťom" – výchovno-vzdelávacie podujatie pre deti zo ZŠ (4 x do roka), opekanie s vozíčkarmi z Domova sociálnych služieb v Oravskej Lesnej (1x ročne), návšteva domova dôchodcov s programom (2x ročne), organizácia Plesu Seniorov, Fašiangového posedenia, a spolupráca pri organizácii Dožinkovej zábavy, brigády v spolupráci so Štátnymi lesmi v Zákamennom, spolupráca s obcou Oravská Lesná (stavanie mája, kladenie venca k pomníku padlých hrdinov, rozsvietenie adventného venca, vianočné trhy) (15.2.2026, https://oravskalesna.sk/klub-seniorov/).

Detské centrum SEDMOKRÁSKA
V júni.2012 bolo v obci otvorené detské centrum SEDMOKRÁSKA. Toto centrum slúži najmä pre matky, ktoré sú doma na materskej dovolenke a ktoré nemajú deti v materskej škôlke. Dôvodov na jeho založenie bolo hneď viacero. Mnohé matky nemali kam s deťmi ísť, iné zasa nemali v rodine deti primerané veku ich dieťaťa. Tiež chceli zmeniť stereotyp všedných dní, vymeniť si navzájom rady, naučiť svoje deti podeliť sa, spoločne sa hrať a najmä venovať sa deťom. Centrum SEDMOKRÁSKA je otvorené každý utorok od 9:00 – 12:00 hod v priestoroch KD na I.poschodí (15.2.2026, https://oravskalesna.sk).

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústredí na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content _id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, http://www.shr.sk/pages/ casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálno technickej vybavenosti.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným so základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

V obci Oravská Lesná sú vybudované tieto zariadenia: v obci sa nachádza zdravotné stredisko s pracoviskami obvodného praktického lekára, stomatológa, detského lekára a lekáreň (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Z potrieb bývajúcich obyvateľov ako aj z predpokladaného nárastu počtu obyvateľov obce vyplynula potreba rozvoja základných a špecializovaných zdravotníckych služieb doplnením: gynekologickej ambulancie a cievnej ambulancie. Vzhľadom na transformáciu zdravotníctva a vznik privátnych ambulančných zariadení a služieb s nízkymi plošnými a priestorovými nárokmi, sa pre účely zdravotníctva môže využiť aj existujúci stavebný fond, pričom doporučujeme umiestnenie takýchto zariadení v ťažiskových polohách obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu a štruktúry zdravotníckych zariadení v obci.

2.13. ŠPORT

Obec a jej okolie poskytuje široké možnosti športového, rekreačné a kultúrneho využívania nielen pre vlastných obyvateľov. Priamo v obci je pomerne dostatočne vybudovaná športová infraštruktúra.

V obci sa nachádza telocvičňa využívaná pre základnú školu, športový areál, futbalové ihrisko, krytý zimný štadión a priestory pre lyžiarske športy v areály SKI Oravská Lesná. Športové aktivity v obci sú dobre organizované (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024). V obci je činný športový klub: TJ Oravská lesná. Je to občianske združenie, ktorého poslaním je podpora a rozvoj športových aktivít v Oravskej Lesnej a širokom okolí. Víziou je postarať sa o športové aktivity detí a športovcov. Od roku 1994 sa klubu podarilo pomocou bezplatnej práce a sponzorským príspevkom od obcí, spoločnosti, občanov, ako aj darov vybudovať budovy a športoviská v hodnote 1 000 000 €.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyši a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovinsko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov deti najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/ prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich			
	ženy	muži	priemer
15-24	52	45	49
25-39	36	43	40
40-54	39	39	39
55-69	38	36	37
70+	18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

Kultúrny dom

V obci je dostatočne budovaná kultúrna infraštruktúra. V obci sa nachádza viacúčelová sála. Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obecný úrad v spolupráci s obecným zastupiteľstvom Oravská Lesná, Materskou a Základnou školou Oravská Lesná. Obec každoročne organizuje veľký počet menších, prípadne väčších kultúrnych podujatí.

Verejná knižnica

Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Obecná knižnica sa nachádza v samostatných priestoroch. Jej hlavnou úlohou je: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. Knižný fond tvorí viac ako 11290 knižných jednotiek, ktoré sú rozdelené na: odbornú literatúru pre dospelých, krásnu literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti, krásnu literatúru pre deti. Pri Obecnej knižnici je zriadená čitáreň, v ktorej si čitatelia počas výpožičných hodín knižnice môžu čítať knihy a časopisy a diskutovať o nich s ostatnými čitateľmi.

Verejná knižnica											
obec Oravská Lesná	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	10 011	10 011	10 224	10 620	10 865	11 179	11 072	10 966	10 975	11 062	11 290

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Obecná knižnica v Oravskej Lesnej, ktorá je umiestnená priamo v budove obecného úradu vo svojej koncepcii vychádza zo strategických úloh slovenského knihovníctva. Jej hlavnou úlohou je zabezpečiť široký výber kníh pre svojich návštevníkov. Knižnica sa v roku 2024 zapojila do projektu Fondu na podporu umenia pod názvom „Akvizícia knižného fondu", prostredníctvom ktorého získala finančné prostriedky v hodnote 1 800 eur. Obce Oravská Lesná sa podieľa na spolufinancovaní projektu, čo predstavuje 10% z pridelenej finančnej hodnoty. Projekt pod názvom „Vráťme deti k čítaniu" bol zameraný na doplnenie už zastaraného knižného fondu o novú pútavú literatúru pre deti. Cieľom projektu je podporiť hlavne u mladej generácie záujem o zážitkové čítanie. Vtiahnuť začínajúcich čitateľov do rozprávky, do krásy príbehu, je dôležité pre rozvoj ich predstavivosti, aby sa naučili pri knihe pociťovať neopakovateľné zážitky (15.2.2026, https://oravskalesna.sk/obecna-kniznica/).

Národné kultúrne pamiatky

Na riešenom území sa nachádzajú nasledovné NKP:
Železnica lesná (Kysucko-Oravská lesná úvraťová železnica) evid. č. ÚZPF: 11638/1
Socha na pilieri (Panna Mária s dieťaťom) evid. č. ÚZPF: 247/1-3
Kostol (sv. Anny) evid. č. ÚZPF: 246/1

Kultúrne spolky

Folklórny súbor Fľajšovan
Folklórny súbor Fľajšovan vznikol v roku 1991. Na podnet mladých nadšencov ho z predchádzajúcej folklórnej skupiny Fľajšovanka založil spevák a heligónkar p. Viktor Chudoba, ktorý sa stal jeho umeleckým vedúcim. Vzniku folklórneho súboru predchádzala folklórna a spevácka skupina Fľajšovanka pod vedením s. Agneši Srogoňovej a neskôr aj p. Viktora Chudobu. Súčasťou tohto súboru je aj ľudová hudba bratov Chudobovcov. V obci pracuje od roku 1984 popri Základnej škole aj detský folklórny súbor Magurka. Dlhodobou vedúcou súboru bola pani Anna Rechtoríková a súčasným vedúcim súboru je p. Viktor Chudoba.

Folklórna skupina Fľajšovanček
Mládežnícky folklórny súbor vznikol v roku 2002 ako medzičlánok dospelého súboru Fľajšovan. Je v ňom združených okolo 40 dievčat a chlapcov. Od svojho založenia necháva radosť v srdciach malých i veľkých divákov. Pravidelne účinkuje na viacerých domácich i zahraničných podujatiach a na javisku je veľmi obľúbený. Členovia z folklórnej skupiny Fľajšovanček pokračujú vo svojom účinkovaní vo folklórnom súbore Fľajšovan.

Folklórna skupina Tanečník
Folklórna skupina Tanečník vznikla v roku 2008, toho času má 16 členov. Zúčastnila sa na rôznych folklórnych slávnostiach – v Dolnom Kubíne, Novej Bystrici – Vychylovke, Pod Kráľovou hoľou. Skupina sa taktiež zúčastnila na speváckej a tanečnej súťaži. Často sa tiež so svojim programom spestrujú oravské svadby, tzv. „ odčepčením".

Ľudová hudba bratov Chudobovcov
Ľudová hudba bratov Chudobovcov sprevádza FS Fľajšovan a Fľajšovanček, ale taktiež vystupuje samostatne na rôznych kultúrnych či spoločenských podujatiach ako sú plesy, oslavy a ľudové zábavy.

Detský folklórny súbor Magurka
Detský folklórny súbor Malá a Veľká Magurka v obci pracuje od roku 1984 popri Základnej škole. Dlhodobou vedúcou súboru bola pani Anna Rechtoríková. S deťmi spracovala množstvo tradičných pásiem. Detský súbor účinkoval v Poľsku, Česku, Chorvátsku a Nemecku. Súčasným vedúcim súboru je p. Viktor Chudoba (15.2.2026, https://oravskalesna.sk/folklor/).

Tradície a remeslá

Výroba syrových korbáčikov – výroba tradičných korbáčikov je pomerne rozšírená v celej obci
Pečenie vianočných oblátok a trubičiek – tradícia, ktorá rozvoniava z viacerých domov, najmä v adventnom období
Rezbárstvo
Detský nábytok
Pletené výrobky z papiera
Výroba prírodných mydiel, bižutéria z živice buy modvigil, maľba na hodváb, plstené výrobky
Výroba šperkov a bižutérie, drotárstvo, maľovanie obrazov
Výroba pečených čajov, výroba dekorácií z látky
Výroba vianočných dekorácií
Vypiľovanie z dreva s maľbou (15.2.2026, https://oravskalesna.sk/).

Štatistiky
Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobo vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobo stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobo zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, http://www.nocka.sk/uploads/fd/ c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf).

Trendy
Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:
- stimulovať lepšie „previazanie" súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov"
- zefektívniť systém dlhodobejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov" kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
- rozšíriť systém permanentiek
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie" detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, http://www.nocka.sk/uploads/fd/ c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

V katastri obce Oravská Lesná je niekoľko už realizovaných chát a vidieckych chalúp pôvodne slúžiacich ako rodinné domy. Charakter chatovej zástavby, jej hustotu, rozlohu zastavania a predpokladanú intenzitu využitia je vhodné prispôsobiť tradičnému spôsoby výstavby. Dostatočný rozptyl zástavby bude minimalizovať negatívne dopady na krajinu a prírodu. Pre stanovenie skutkového stavu lôžkových kapacít, ktoré sú v rámci chatovej rekreácie ÚPO použil odhad lôžok podľa priemernej veľkosti víkendového domu a chaty a predpokladaného počtu lôžok na rekreačný objekt. Zo štatistických údajov vyplýva, že cca 192 objektov – pôvodne rodinných domov sa využíva na rekreačné účely. Na jeden rekreačný objekt môžu pripadať 4 lôžka, čo na celé územie územie predstavuje 768 lôžok v oblasti viazaného CR. Sezóna využitia chatovej rekreácie bude hlavne v letných mesiacoch. Priemerná doba využívania je cca 60-80dní v roku. Táto forma rekreácie výrazne

neovplyvní návštevnosť aglomerácie rekreačných útvarov Oravská Lesná (AGL. RÚ). Dôležitejšie z hľadiska rozvoja rekreácie sa javia lôžkové kapacity využívné v oblasti voľného CR, ktoré prinášajú kapitálový vklad do sektoru cestovného ruchu a môžu byť hybnou silou rozvoja ďalších služieb, zamestnanosti, budovania infraštruktúry a celkovej prosperity obce. Prehľa ubytovacích kapacít: Hotel Tyrapol 100, Chata Kohútik 45, Škola v Prírode 50, Hotel Severka 60, Chata Oravská Lesná 30, Chata pri sedačke 10, Chata na samote 8, Apartmany pri sedacke 14, Ubytovacie a stravovacie zariadenie 50, Chata Jozefa Strempeka 12, Chata u Juraja 10, Chata Adol 14, Chata u Jána 12, Agroturistické ubytovanie Demänová 12, Chata Tanečník 12, Chata u Fera 8, Chata u Pištoľa 12, Chata Vrábeľ 12, Chata Brčák 8, Chata Ladislav 16, Chata Mlyn 20, Ubytovanie na súkromí Brčák 10, Chata Tichoň 18, Chata Pohoda 21, Chata Majka 8, Chata "Pod Lipou" 8, Chata Pri sedacke 2 10, Chata Nikol 12, Chata Biela 7, Víkendové domy určené na rekreáciu 768 (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Hotel Tyrapol***
Hotel ponúka ubytovanie v dvoj a troj – lôžkových izbách so samostatnými sociálnymi zariadeniami. K dispozícii sú 2 apartmány, rokovacie salóniky. Celková kapacita je 58 lôžok. Hotel sa nachádza v centre obce Oravská Lesná v blízkosti kostola, postaveného v secesnom štýle z roku 1914. Pri Hoteli je parkovisko, pošta a obchod z rozličným tovarom (15.2.2026, http://www.tyrapol.sk/hotel/ubytovanie).

Penzión Kohútik – ORAVA SNOW
Penzión Kohútik sa nachádza v obci Oravská Lesná v lyžiarskom stredisku Orava Snow, v turisticky atraktívnej oblasti, ktorá poskytuje široké možnosti rekreácie, wellness, lyžovačky, turistiky a športu. Znovuotvoril sa v decembri 2011 po kompletnej rekonštrukcii niekdajšej Chaty Kohútik. Poskytuje ubytovanie pre 50 hostí, v 16-tich komfortne zariadených izbách, pohostenie v štýlovej reštaurácii s kvalitným gastronomickým zážitkom, možnosť posedenia na terase s nádherným výhľadom na lúky a zelené lesy, alebo grilovačku v altánku pri horskom potoku (15.2.2026, https://www.penzionkohutik.sk/o-nas).

Penzión Severka
Penzión (začiatok prevádzky júl 2005) sa nachádza v centrálnej časti obce Oravská Lesná. K dispozícii je celkovo 42 lôžok + 13 prísteliek, reštaurácia v štýle oravskej izby, kaviareň a relaxačné centrum. Celý objekt je nefajčiarsky. V objekte je k dispozícii spoločenská miestnosť, biliard, veľkoplošná TV so SAT a DVD, internetová kaviareň, na každom poschodí kompletne vybavená kuchynka pre individuálnu prípravu jedál. Očistu organizmu umožňuje fínska sauna a infrasauna s ochladzovacou vaňou a masážnou sprchou. Pre deti je k dispozícii vybavený detský kútik v interieri aj exteriéri (PHRSR, 2016).

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

V obci sa nachádza niekoľko stravovacích zariadení: Reštaurácia Severka - Reštaurácia v štýle oravskej izby s celkovou kapacitou približne 45 miest. V celodennej prevádzke ponúka jedlá slovenskej kuchyne a miestne špeciality. Pizzeria Mariuč - Príjemné prostredie v centre obce ponúka pizzeria Mariuč. Talianská kuchyňa nachádza sa v centre obce v areáli kultúrneho domu. Reštaurácia Tyrapol – v centre obce a stravovacie zariadenie chata Kohútik (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Územie obce Oravská Lesná je súčasťou Rekreačného krajinného celku Biela Orava. Podľa platného ÚPN VÚC Žilinský kraj je na území obce Aglomerácia rekreačných útvarov celoštátneho významu, ktorá pozostáva so stredísk rekreácie a turizmu (SRT) Centrum, Tanečník a Flajšová s navrhovanou dostavbou a novou výstavbou s predpokladanou dennou návštevnosťou 2800 osôb v hlavnej sezóne. V obci sa nachádza lyžiarske stredisko so sedačkovou lanovkou a vlekmi, ubytovacie a stravovacie zariadenia voľného cestovného ruchu a ďalšie objekty voľného cestovného ruchu. Objekty viazaného cestovného ruchu reprezentované rekreačnými chalupami a rekreačnými chatami. V obci sú podmienky pre ponuku širokého spektra rekreačných činností. Najvýznamnejšia ponuka rekreácie je v oblasti horskej turistiky a zimných lyžiarskych športov. Prioritu v letných mesiacoch môže mať originálna vidiecka rekreácia, s množstvom sprievodných aktivít a podujatí. Obec severnou časťou územia hraničí s Poľskom. Medzištátne územné väzby rekreácie a turizmu sa prejavujú s Českou a Poľskou republikou. Intenzívnejšie medziokresné väzby sú s okresom Čadca, z ktorým obec priamo susedí. Po vybudovaní cesty II. triedy Oravská Lesná - Vychylovka nič nebráni ešte k výraznejšiemu posilneniu väzieb. Rozvoj rekreácie a cestovného ruchu podľa dlhodobých rozborov je v zimnej sezóne 120 dní a v letnej sezóne 160 dní, čo je spolu 280 dní a predstavuje 77% využitie. Hodnoty zaťaženia územia podľa metodických pokynov predstavujú v letnej sezóne 6-8 osôb /ha a v zimnej sezóne 7-10 osôb /ha. Prírodné podmienky územia dávajú predpoklady pre rozvoj komplexného strediska III. až IV. typu - vysokohorského strediska. V návrhu ÚPN VÚC Žilinského kraja je obec Oravská lesná zaradená do RÚC Námestovo a RKC Biele Orava. Oravská lesná je východiskovým centrom rekreácie.

V nasledujúcej tabuľke je uvedené zaradenie obce do systému rekreácie (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Zimná návštevnosť:
Územný plán VUC Žilinského kraja uvádza navrhovanú návštevnosť na rozlohe 830 ha strediska 2800 osôb pre zimnú rekreáciu. Predpokladaná návštevnosť slúži pre stanovenie kapacít lôžok, parkovacích miest a pod. Nejedná sa špičkovú návštevnosť, ktorá by bola nebezpečná z hľadiska únosnosti územia. V prípade zimnej sezóny navrhujeme ubytovaných návštevníkov a pasantov (lyžiarov) srozptýliť do celého rekreačného územia, ale prioritne v častiach, ktoré sú v dostupnosti lyžiarskeho strediska. Prepravná kapacita OHDZ by mala byť 2,5xväčšia ako kapacita návštevnosti, čo je 7000 os/hod. (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

LANOVKY

Sedačková lanovka	ŠTVORSEDAČKA LEHOTSKÁ	Sedačková lanovka	2400 os/hod	1000 m
Sedačková lanovka	ŠTVORSEDAČKA KOHÚTIK	Sedačková lanovka	2400 os/hod	800 m
Poma	TATRAPOMA F	Poma	600 os/hod	500 m
Orava Snow - sed. lanovka	LYŽIARSKÁ ŠKOLA	Dopravníkový pás	50 os/hod	70 m
Poma	TATRAPOMA S	Poma	200 os/hod	200 m

(15.2.2026, https://www.oravasnow.sk/lanovky-a-zjazdovky/)

Letná návštevnosť
Letná návštevnosť je v porovnaní so zimnou bude podstatne nižšia. Počasie počas leta je nestále a záujem značnej časti obyvateľstva sa v lete sústreďuje na rekreáciu v prímorských strediskách. V prípade vybudovania atraktívnych rekreačných služieb v SCR sa podarí zachytiť časť klientely, ktorá počas letnej dovolenky uprednostňuje pobyt v lese. V prípade nepriaznivého počasia je vhodné doplniť atrakcie v krytých priestoroch. Letná návštevnosť sa predpokladá pri najoptimistickejšom odhade na 1500 návštevníkov/ deň. Predpokladáme, že skutočná návštevnosť bude okolo 1000 osôb na deň t.j. 35% zimnej návštevnosti. Celkový trend návštevnosti sa zameriava na krátkodobé víkendové (2-3 dňové) pobyty na úkor dlhodobých 5 a viac dňových (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Zaťaženosť rekreačného terénu
Bezpečnosť lyžovania je na lyžiarskom svahu únosná pri koncentrácii 45m2 na jedného priemerne zdatného lyžiara čo predstavuje 220 lyžiarov/ha čistého lyžiarskeho terénu. Beh na lyžiach 1 stopa 2-10 lyžiarov /ha. Odstupy lyžiarov pri zjazde 40-80m, pri turistickom lyžovaní 100-300m. V SKI Oravská Lesná je v súčasnosti k dispozícii cca 40 ha udržiavaných zjazdoviek. V období do roku 2025 navrhujeme využiť pre rozvoj ešte cca 25 ha plôch pre zjazdovky. Spolu bude k dispozícii 65 ha zjazdových tratí, čo predstavuje kapacitu 14300 lyžiarov prepravených za hodinu na všetkých zjazdovkách. Navrhovaná prepravná kapacita spolu so súčasným stavom je 10150 osôb/hodinu, čo pri obrátkovosti 2,5jazdy/hod/osobu je bezpečná návštevnosť strediska až 4060 osôb. To je skoro 1,45 x viac ako celá navrhovaná návštevnosť. Napriek miernemu nadsadeniu prepreavných kapacít strediska zimných športov, doporučujeme realizovať návrh s tým, že sa zníži čas čakania na vlek, alebo lanovku a zvýši sa bezpečnosť lyžovania vďaka väčšiemu rozptylu návštevníkov. Každú lyžiarsku trať bude potrebné posúdiť z hľadiska bezpečného lyžovania a k tomu prispôsobiť kapacity OHDZ, alebo organizačný poriadok. Uvedené kapacity OHDZ sú smerné (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Oravská lesná železnica
Oravská lesná železnica je jednou z mála zachovaných úzkorozchodných úvraťových železníc na svete a je unikátnou technickou pamiatkou. Oravská lesná železnica slúžila pôvodne na zvážanie dreva. Dnes patrí medzi najobľúbenejšie turistické atrakcie Oravy. Vlaky Oravskej lesnej železnice odchádzajú na svoju vyhliadkovú jazdu z údolnej stanice Tanečník. Nachádza sa neďaleko obce Oravská Lesná, s ktorou je spojená vedľajšou asfaltovou cestou v dĺžke približne 6 km. V stanici Tanečník sa nachádza parkovisko a zázemie železnice – depo pre lokomotívy a vozne, predaj cestovných lístkov, suvenírov, expozícia dokumentujúca život lesnej dráhy, detské ihrisko a voliéra s pávmi (15.2.2026, https://www.oravskemuzeum.sk/expozicie/oravska-lesna-zeleznica/). Úvraťová úzkokoľajná železnička, ako živá technická pamiatka spájajúca okresy Čadca a Námestovo, môže byť významnou atraktivitou priestoru Oravská Lesná. Je potrebné doviesť ju až k ceste II/520 v lokalite Oselné a tu vybudovať nástupné miesto zo strany Hornej Oravy. Rímskokatolícky kostol sv. Anny - secesný objekt v ústredí obce. Kryté zimné klzisko (zimný štadión s večerným osvetlením) umiestnené v ústredí obce Značené pešie turistické trasy: katastrálnym územím obce prechádzajú značené turistické trasy s číslom: červená trasa č. 0844 : Vychylovka – Múzeum kysuckej dediny – Beskyd – Oravská Lesná/Kubínska/Lehotská/Kohútik, Ustrig; žltá trasa č. 8561 : Macangov Beskyd – Flajšov grúň – Oravská Lesná/Bučina – chata Kohútik – Podúšust; Lesnícky náučný chodník" v trase: Oravská lesná – zastávka SAD-parkovisko – križovatka s asfaltovou cestou – vyhliadka – pod Rusniačkou – Oravská Lesná. Trasa je dlhá 3,7 km, má 9 zastávok. Cyklistické trasy: fialová trasa č. 006 (Oravská cyklomagistrála) : Zborov nad Bystricou – Klubina – Stará Bystrica – Nová Bystrica – Vychylovka – Oravská Lesná – Námestovo - … ; fialová trasa č. 5439 : Beskyd – Tanečník – chata Kohútik – Ustrig; fialová trasa č. 2424 : Oravská Lesná – Flajšová – Hoľa – Havrania – Zázrivá – Terchová (ÚPO, 2010, 2015, 2018, 2024).

Trendy v cestovnom ruchu
Európska komisia cestovného ruchu (ETC) označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejší rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov

cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom", ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Spolu za rok 2024

Ekonomická klasifikácia

Spolu	**4 829 588 €**		
názov	**suma**	**podiel z celku / podiel v rámci skupiny**	**priemer obcí**
Granty a transfery	**2 181 048 €**	**45 %**	**41 %**
Tuzemské bežné gra...	1 896 945 €	87 %	98 %
Zahraničné granty	189 485 €	9 %	1 %
Tuzemské kapitálové ...	94 618 €	4 %	1 %

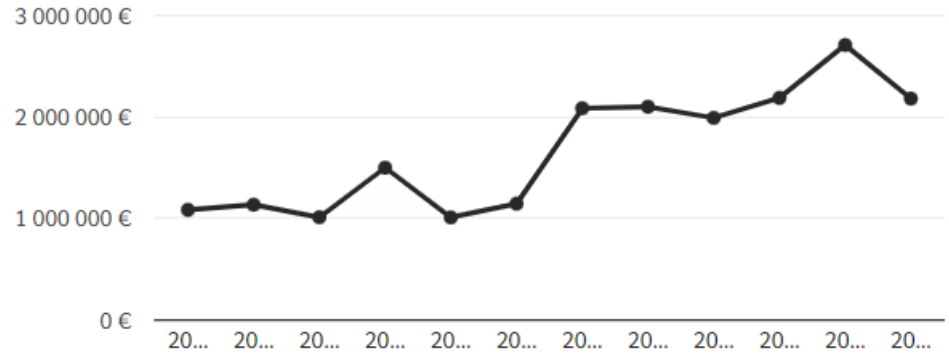

Obrázok: Vývoj grantov a transferov v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

Daňové príjmy	**1 986 818 €**	**41 %**	**39 %**
Dane z príjmov a kapi...	1 712 388 €	86 %	81 %
Dane za tovary a služby	169 995 €	9 %	8 %
Dane z majetku	104 434 €	5 %	11 %

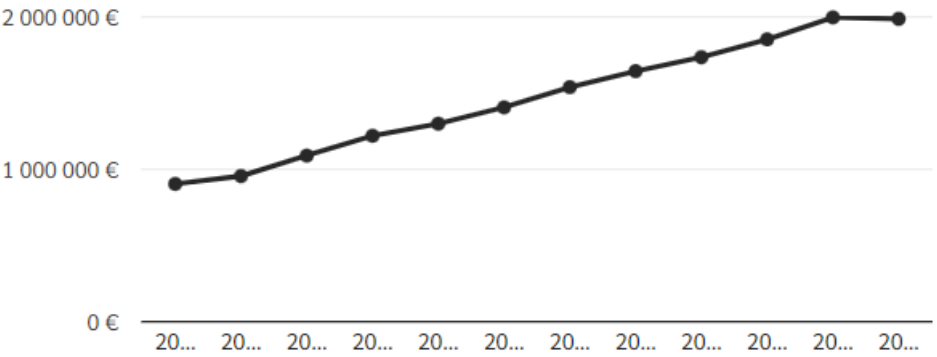

Obrázok: Vývoj daňových príjmov v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

Nedaňové príjmy	**358 051 €**	**7 %**	**9 %**
Administratívne poplatky...	261 700 €	73 %	52 %
Príjmy z podnikania ...	87 177 €	24 %	26 %
Iné nedaňové príjmy	8 853 €	2 %	11 %
Kapitálové príjmy	187 €	0 %	10 %
Úroky z tuzemských úv...	133 €	0 %	1 %

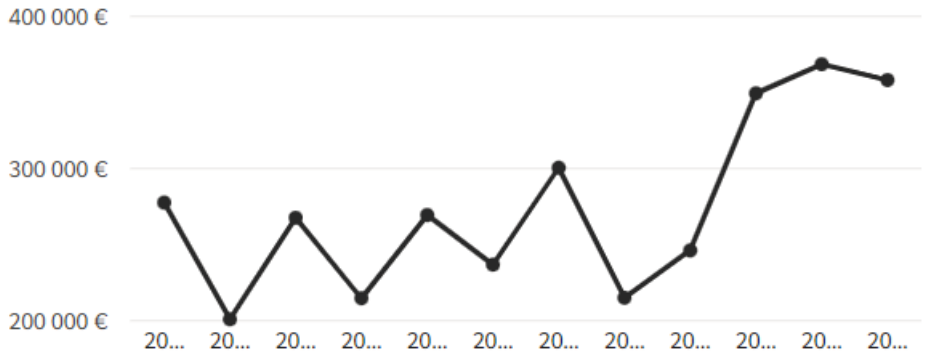

Obrázok: Vývoj nedaňových príjmov v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

Príjmy z transakcií s	**303 671 €**	**6 %**	**8 %**
Z ostatných finančných ...	303 671 €	100 %	98 %

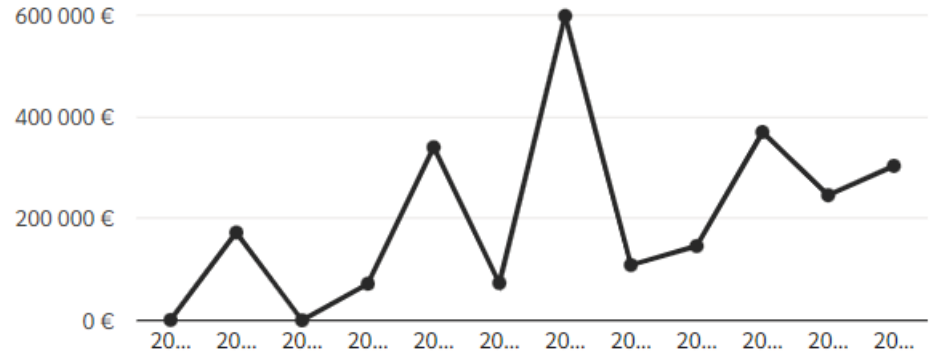

Obrázok: Vývoj prijmov z transakci ....v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

Spolu	**4 530 224 €**		
názov	**suma**	**podiel z celku / podiel v rámci skupiny**	**priemer obcí**
Vzdelávanie	**2 380 239 €**	**53 %**	**46 %**
Sekundárne vzdelávanie	1 396 932 €	59 %	26 %
Predprimárne a prim...	668 356 €	28 %	53 %
Vedľajšie služby v školstve	262 056 €	11 %	13 %
Vzdelávanie nedefinov...	52 895 €	2 %	7 %

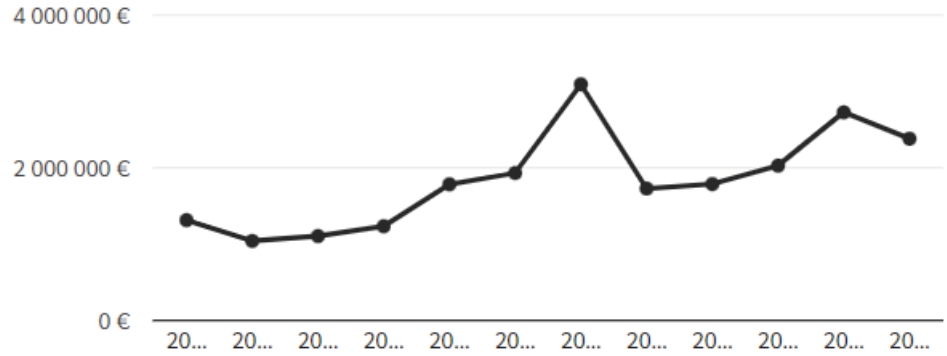

Obrázok: Vývoj výdavkov na vzdelávanie v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk

Všeobecné verejné služby	**790 154 €**	**17 %**	**26 %**
Výkonné a zákonodarné ...	460 245 €	58 %	87 %
Transakcie verejného dlhu	297 569 €	38 %	10 %
Všeobecné služby	25 995 €	3 %	1 %
Všeobecné verejné služ...	6 345 €	1 %	2 %

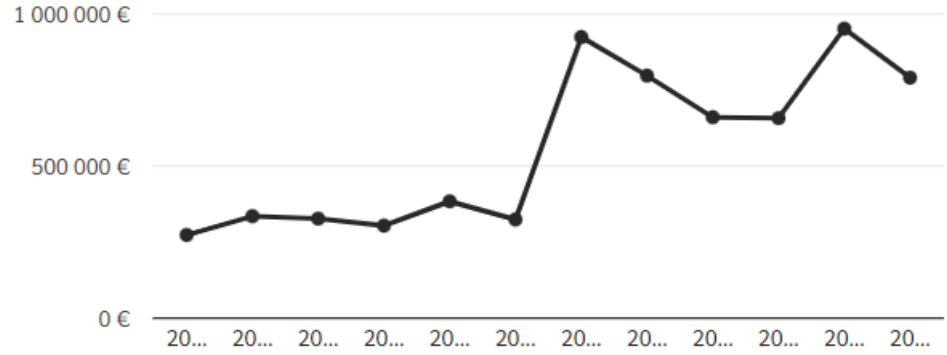

Obrázok: Vývoj výdavkov na všeobecné verejné služby v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

Rekreácia, kultúra ...	**482 482 €**	**11 %**	**5 %**
Rekreačné a športové sl...	330 652 €	69 %	31 %
Kultúrne služby	137 098 €	28 %	52 %
Náboženské a iné spoloč....	14 707 €	3 %	12 %
Vysielacie a vydavat...	25 €	0 %	2 %

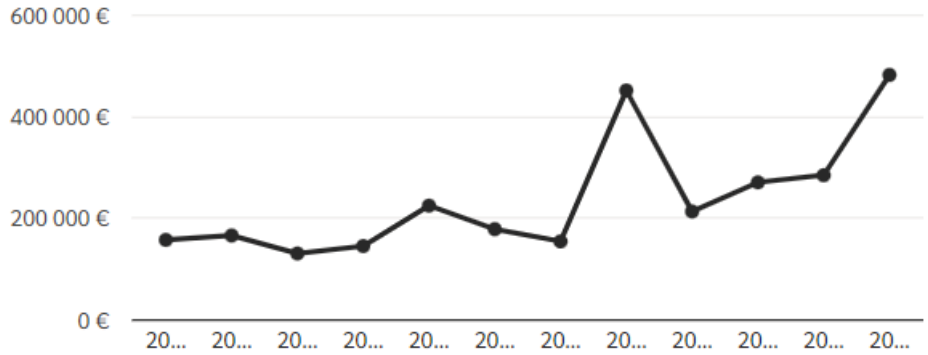

Obrázok: Vývoj výdavkov na rekreáciu, kultúru, ... v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

Ochrana životného pr...	**217 110 €**	**5 %**	**6 %**
Nakladanie s odpadmi	216 085 €	100 %	60 %
Ochrana životného pros...	611 €	0 %	2 %
Ochrana prírody a krajiny	414 €	0 %	4 %
Nakladanie s odpado...	0 €	0 %	34 %

Znižovanie znečisťovania	0 €	0 %	1 %

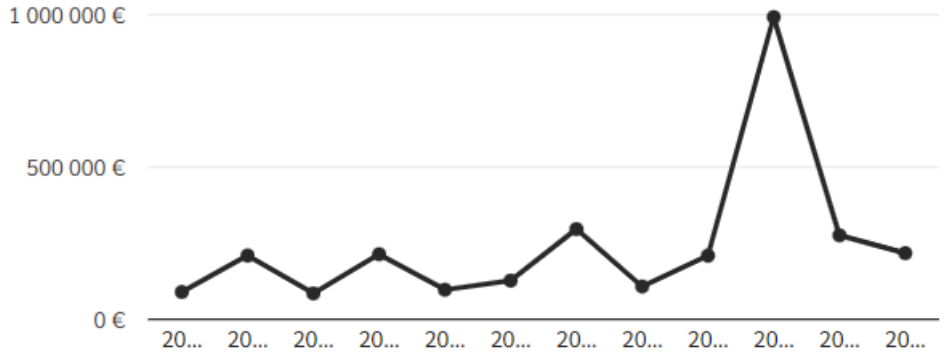

Obrázok: Vývoj výdavkov ochranu životného prostredia v obci Oravská Lesná
Zdroj: 20.8.2024, http://www.hospodarenieobci.sk/

Ekonomická oblasť	**213 365 €**	**5 %**	**4 %**
Doprava	176 030 €	83 %	56 %
Ťažba, výroba a výstavba	36 165 €	17 %	17 %
Poľnohospodárstvo, ...	1 170 €	1 %	3 %
Všeobecná ekonomická...	0 €	0 %	12 %

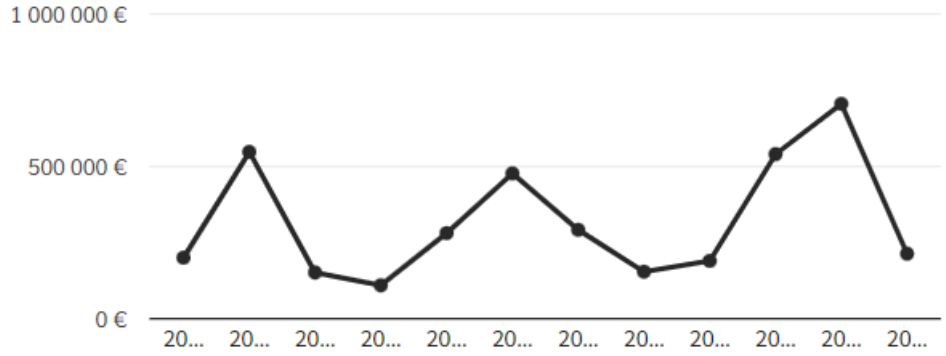

Obrázok: Vývoj výdavkov na ekonomickú oblasť v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

Bývanie a občianska...	**203 178 €**	**4 %**	**7 %**
Zásobovanie vodou	82 992 €	41 %	10 %
Rozvoj obcí	62 147 €	31 %	52 %
Verejné osvetlenie	42 939 €	21 %	13 %
Rozvoj bývania	15 100 €	7 %	18 %

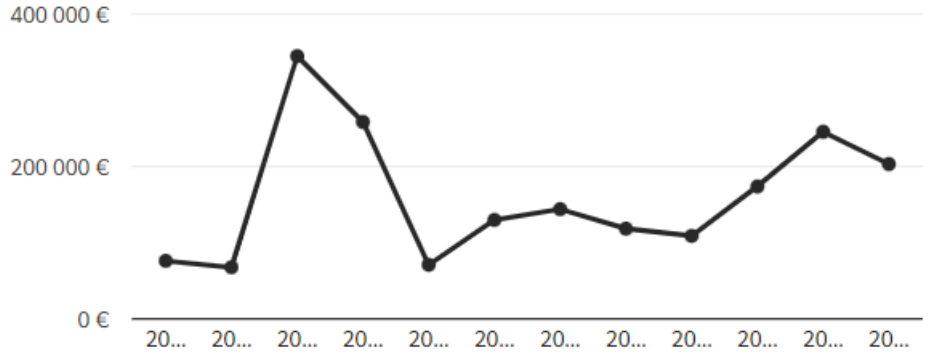

Obrázok: Vývoj výdavkov na bývanie ... v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

Sociálne zabezpečenie	**198 042 €**	**4 %**	**4 %**
Rodina a deti	142 424 €	72 %	11 %
Staroba	33 586 €	17 %	49 %

Sociálna pomoc občanom ...	22 032 €	11 %	28 %

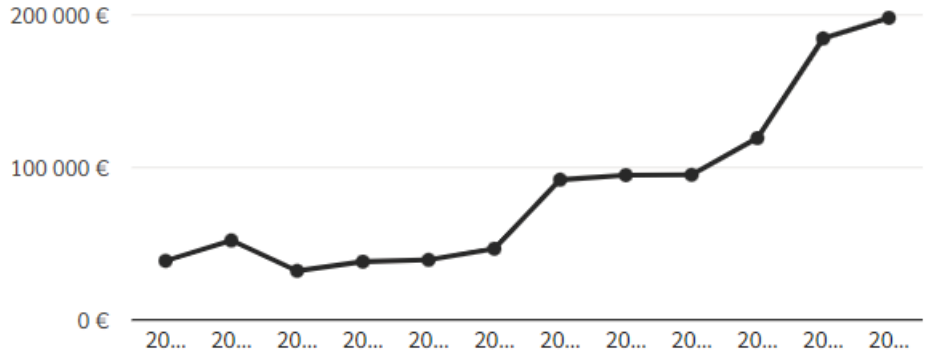

Obrázok: Vývoj výdavkov na sociálnu oblasť v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

Zdravotníctvo	**28 136 €**	**1 %**	**0 %**
Ambulantná zdravotná	28 136 €	100 %	39 %

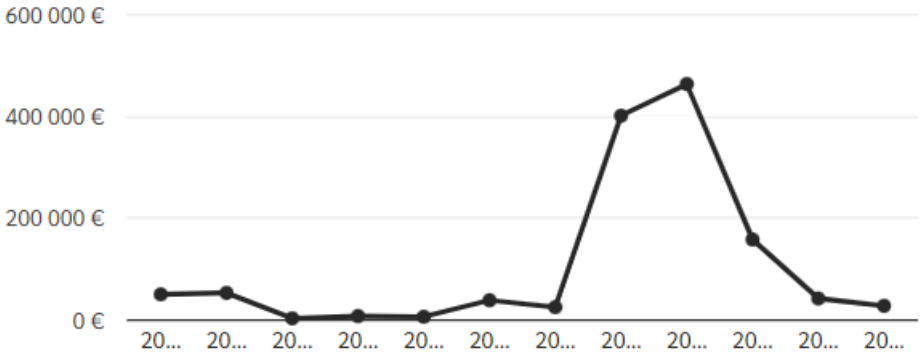

Obrázok: Vývoj výdavkov na zdravotnícku oblasť v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

Verejný poriadok a ...	**17 518 €**	**0 %**	**1 %**
Ochrana pred požiarmi	17 518 €	100 %	52 %

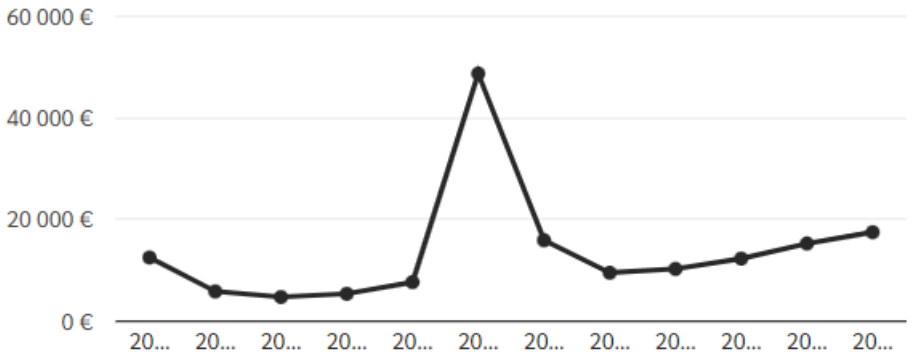

Obrázok: Vývoj výdavkov na bezpečnosť v obci Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

Finančné zdravie obce Oravská Lesná 2024

Celkové skóre finančného zdravia obce Oravská Lesná sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z jeho piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Bilancia bežného účtu, Záväzky po lehote splatnosti a Záväzky aspoň 60 dní po splatnosti. Tieto zložky majú váhu postupne 30 %, 10 %, 30 %, 15 % a 15 %. Obec Oravská Lesná dosiahla skóre 5,1

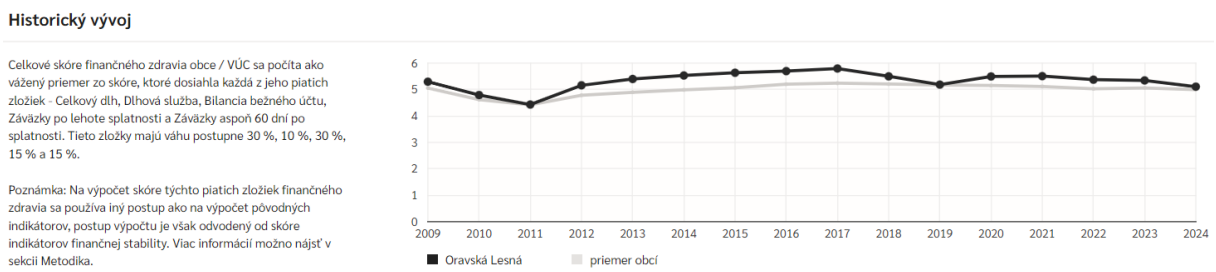

Obrázok Vývoj finančného zdravia obce Oravská Lesná
Zdroj: 15.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

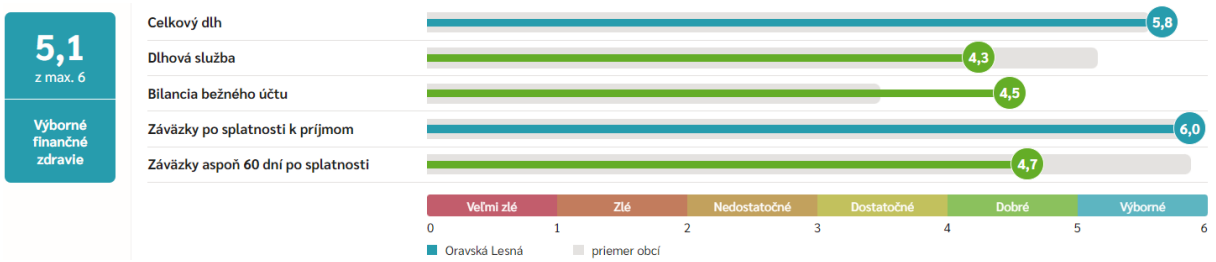

Obrázok Aktuálny stav finančného zdravia obce Oravská Lesná
Zdroj: 12.1.2026, http://www.hospodarenieobci.sk/

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Obec Oravská Lesná je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý svoje samosprávne kompetencie vykonáva samostatne (zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení).

Manažment a správa obce
Súčasné zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Oravská Lesná. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 11 poslancov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľov k úradom ŠSS	
Sídlo matričného úradu	Oravská Lesná
Sídlo pracoviska daňového úradu	Námestovo
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Námestovo
Sídlo Okresného súdu	Námestovo
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Námestovo
Sídlo pracoviska okresného úradu	Námestovo
Sídlo Územnej vojenskej správy	Žilina
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Námestovo
Sídlo Okresného úradu životného prostredia	Námestovo
ŠÚ SR	

2.20 BEZPEČNOSŤ

Prácu polície v obci Oravská Lesná v súčasnej dobe zabezpečuje pre občanov Obvodné oddelenie Policajného zboru OO PZ Zákamenné 1003, 029 56 Zákamenné. V pôsobnosti oddelenia sú nasledujúce obce: Zákamenné, Beňadovo,Breza, Krušetnica, Lomná, Mútne, Novoť, Oravská Lesná.

Činnosť štátnej polície je upravená nariadením ministra vnútra Slovenskej republiky, ktorým sa upravuje činnosť obvodných oddelení Policajného zboru. Pri uskutočňovaní svojho poslania plní obvodné oddelenie úlohy najmä na úseku: ochrany verejného poriadku, boja proti trestnej činnosti

odhaľovania a objasňovania priestupkov, odhaľovania a objasňovania trestných činov, stálej služby s cieľom zabezpečiť akcieschopnosť a potrebný kontakt s verejnosťou, obchôdzkovej služby s cieľom zabezpečiť plnenie základných úloh policajného zboru. Oznamuje sa: narušenie verejného poriadku, spáchanie priestupku na nich alebo ich majetku, skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin na nich alebo na ich majetku, nezvestnosť osoby, krádež dokladov a evidenčných čísel motorových vozidiel, rušenie občianskeho spolužitia.

Obec v súčasnosti nemá zriadenú obecnú políciu.

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Oravská Lesná je súčasťou Vyššieho územného celku Žilina. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Žilinský kraj je ostatný vidiecky, konkurencieschopný, rýchlorastúci, konvergujúci, priemyselný región SR s perspektívou konkurencieschopného regiónu na úrovni SR, s vysokou atraktivitou pre investorov, s vysokým inovačným potenciálom a dlhodobo podpriemernou mierou nezamestnanosti, ale mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Českou republikou a Poľskou republikou. Osídlenie je sústredené prevažne do kotlín. Aj v tomto kraji sa prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Celkový prírastok obyvateľstva v kraji vykazuje hodnotu 0,93 ‰ na 1000 obyvateľov. ŽK možno klasifikovať ako priemyselný región s vysokým rozvojovým potenciálom. Vďačí za to dvom faktorom, a to lokalizácii v blízkosti priemyselných zón susednej Českej republiky a Poľska, ale tiež nedostatku úrodnej poľnohospodárskej pôdy. Priemysel sa na ročnej produkcii kraja podieľa viac ako 70 %. Zahŕňa všetky sektory a je pomerne rovnomerne rozložený. ŽK má významné postavenie v oblasti turizmu a patrí medzi najnavštevovanejšie kraje SR, s najvyššou ubytovacou kapacitou, ktorá dosiahla jednu z najvyšších návštevností (18,8 %) po BK a pred Prešovským krajom. Celkom možno očakávať, že ŽK má šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a bude sa pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať automobilový a strojársky priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať tiež elektrotechnický priemysel. ŽK je dôležitou medzinárodnou križovatkou, prepájajúcou dopravné siete troch krajín – SR, Českej republiky a Poľska. Pre trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rast ŽK je potrebné dobudovať nadradenú dopravnú infraštruktúru v trase multimodálnych koridorov Va 81 a VI a siete T-ENT. Po dokončení diaľničnej siete bude ŽK prepojený s ďalšími medzinárodnými dopravnými koridormi. Renovácia železníc a koridorov kombinovanej dopravy spolu s modernizáciou letiska tvoria veľmi dobré podmienky pre dopravný systém európskej úrovne. Prírodné zdroje ŽK sú bohaté a rôznorodé, veľký význam majú lesy (57 % povrchu kraja), zdroje minerálnych a termálnych vôd využívané najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj nedisponuje žiadnymi zásobami surovín.

Charakteristika špecifických stránok regiónu V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že ŽK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni najmä pri využívaní inovačného potenciálu v chemickom, automobilovom a strojárskom priemysle a v službách. Dôsledkom toho je jeho slabé prenikanie do priemyslu a ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality a dostupnosti verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie a poskytovaných elektronických služieb žilinského regiónu nízka. Najväčším nevyužitým rozvojovým potenciálom regiónu ŽK je:

- strategická poloha (prepojenie západ - východ, prihraničný región a medzinárodná križovatka),
- prírodné bohatstvo – chránené územia, geotermálna energia, kultúrne tradície,
- nadpriemerný inovačný potenciál a vysoký počet MSP.

Konkurenčná výhoda
Konkurenčná výhoda ŽK je tvorená silným inovačným potenciálom v kombinácií s výhodnou geografickou polohou, dostupnosťou a atraktivitou regiónu, potenciálom pre rozvoj turizmu, dopravy a nových služieb k podpore rozhodujúcich priemyselných odvetví.

Strategické ciele:
1. posilnenie a rozvoj inovačného potenciálu,
2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia,
3. nadregionálna a regionálna dopravná dostupnosť a kvalita služieb s dôrazom na cezhraničnú spoluprácu a nadregionálne väzby.

Očakávané dopady:
- využitie silného inovačného potenciálu k rastu regionálneho HDP a produktivity,
- rast podielu služieb a inovatívnych podnikov na ekonomickej štruktúre regiónu,
- posilnenie väzieb medzi vedou, výskumom, inováciami - podnikateľskou sférou a vzdelávacími inštitúciami,
- rast zamestnanosti, exportnej výkonnosti a konkurencieschopnosti regionálnej ekonomiky,
- zvýšenie kvality života vytvorením vhodných podmienok pre dostupnosť dobrého vzdelania, vhodného a dostatočne oceneného zamestnania s podporou rodiny, kvalitnú sociálnu a zdravotnú starostlivosť, rovnosť príležitostí, dostatočné kultúrne, športové a voľnočasové vyžitie,
- zvýšenie kvality životného prostredia.

2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR

Obec v predchádzajúcom období realizovala niekoľko väčších a menších projektov zameraných hlavne na rekonštrukcie miestnych komunikácií, investície na obecnom úrade, zrekonštruovala základnú školu. Ďalej realizovala práce na materskej škole, kultúrnom dome, námestí, športovej infraštruktúre, v rámci obecného cintorína, či verejnom osvetlení. Obec čiastočne zabezpečila rozvoj verejných priestranstiev.

2023

2022

2021

2020

2019

2018

2017

2016

2015

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT
Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Oravská Lesná nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikročiť k formulácii špecifických cieľov.
Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	***W*** - slabé stránky
	1. 2. …	1. 2. …

	10	10.
O - príležitosti 1. 2. … 10.	1. 2. … 10. Stratégia ***SO***	1. 2. … 10. Stratégia ***WO***
T - hrozby 1. 2. … 10.	1. 2. … 10. Stratégia ***ST***	1. 2. … 10. Stratégia ***WT***

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody
WO – prekonať slabiny využitím príležitostí
SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám
WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovanej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

Matica príležitostí

Atraktívnosť	Pravdepodobnosť úspechu: vysoká	nízka
vysoká	**1**	**2**
nízka	**3**	**4**

Matica rizík

Vážnosť	Pravdepodobnosť nastatia: vysoká	nízka
vysoká	**1**	**2**
nízka	**3**	**4**

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj,* ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj,* vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj,* vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj,* má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodný poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry ai. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

Matica výkonu a dôležitosti

		Výkon: vysoký	Výkon: nízky
Dôležitosť	vysoká	**1 Sústrediť snahu**	**2 Udržať snahu**
	nízka	**3 Nízka priorita**	**4 Možné nadmerné investovanie**

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce město úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícii ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Oravská Lesná a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	**Slabé stránky**
- poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 29,7 % katastra obce, - celkovo 138 podnikateľských subjektov – právnické osoby, - zastúpených 8 slobodných povolaní, - 8 samostatne hospodáriaci roľníci, - celkový počet fyzických osôb podnikateľov – 489 v roku 2024, - narastajúci počet podnikateľských subjektov, - fungujúce poľnohospodárske podniky, - rozšírená rastlinná a živočíšna výroba, - rozvinutá sieť maloobchodu – potravinárske a nepotravinárske predajne, - rozvinutá sieť ostatných komerčných služieb, - rýchla dostupnosť okresného mesta Námestovo, - existencia prevádzok predajní zmiešaného tovaru, - existencia servisných prevádzok a opravovní, - v obci zastúpené finančné inštitúcie – Poštová banka, a.s., SLSP, a.s., - veľké plochy hospodárskych lesov v katastri,	- nevybudovaná obecná tržnica, - nerozvinutý pracovný trh v obci a v celej lokalite Námestova, - nedostatok výrobných zariadení v obci má vplyv na ponuku pracovných príležitosti, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nízke priemerné mzdy v regióne, - útlm stavebnej výroby, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve a lesníctve,

- rozvinutý drevospracujúci priemysel, - výroba nábytku, drevodomov a záhradných chát, - výroba eurookien a dverí, - niekoľko priemyselných podnikov a malých firiem so zameraním na spracovanie dreva a elektrotechniku,	
Príležitosti	**Ohrozenia**
- podpora malých podnikateľov v oblasti služieb, - využitie polohového potenciálu obce Oravská Lesná s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť okresného mesta Námestovo po ceste II. triedy, - orientovanie sa na služby bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich plôch a areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - skvalitnenie prostredia obslužných a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky) - vytváranie podmienok pre šport, turistiku a oddych, rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách,	- zvýšená regionálna konkurencia a recesia v oblasti profilových odvetví vhodných pre Oravská Lesná (lesníctvo, drevovýroba, poľnohospodárstvo, výroba a cestovný ruch), - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá a nákladná výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota investorov o regiónu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO***	Stratégia ***WO***
T hrozby	Stratégia ***ST***	Stratégia ***WT***

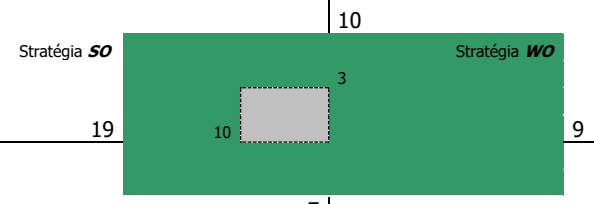

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej infraštruktúry a plôch pre možný rozvoj priemyselných zón.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	**Slabé stránky**
- prechádzajúca cesta II. triedy č. 520, - prechádzajúca cesta III./2281, - napojenie na medzinárodnú cestnú sieť pomocou komunikácie I/59 Ružomberok – Trstená, ktorá prechádza na poľské územie pod označením E77, - dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, - dostatočné pokrytie zastávkami SAD, - vybudovaná sieť poľných a lesných ciest, - čiastočne zrekonštruované povrchy miestnych komunikácií, - novovybudovaná cestná komunikácia Nová Bystrica – Oravská Lesná, - vybudované odstavné plochy v centre obce pred budovami OcÚ, na námestí a športovou infraštruktúrou,	- nedostatok spojov do okresného mesta Námestovo v ranných hodinách, - najbližšia železničná trať je trať prvej kategórie číslo 127 hranica ČR – Čadca – Žilina, ktorá prechádza k.ú. mesta Krásno nad Kysucou, - absencia prechodov pre chodcov na frekventovaných miestach, - nevyhovujúci stav chodníkov pre peších, - potrebná rekonštrukcia cesty II. triedy a ciest III. triedy, - nedostatok parkovacích miest, - potrebné rozšírenie chodníkov pre peších,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej ceste II. a III. tr., - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

- prechádzajúcich dopravných koridorov, - vybudovanie spevnených komunikácií na základe pozemkových úprav,	- zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 9	7 Stratégia ***WO*** 5
T hrozby	Stratégia ***ST*** 8	5 1 Stratégia ***WT***

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia ST - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	**Slabé stránky**
- vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, - existencia prevádzky Slovenskej pošty, a.s., - vybudovaný verejný vodovod v správe – Oravskej vodárenskej prechádzkovej spoločnosti, a.s., - obec Oravská Lesná je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky 22 kV, - dostatok vybudovaných transformátorových staníc, - možnosť dostavby plôch IBV, - vybudovaný cintorín s dostatočnou kapacitou, - hasičská zbrojnica dostupná v centre obce, - fungujúci hasičský zbor,	- zlý technický stav vodovodného potrubia, - nevybudovaná rozvodná sieť plynu, - chýbajúce osvetlenie popri niektorých komunikáciách obce, - nedostatočné osvetlenie v bočných častiach obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do OcÚ, - nevyhovujúci stav priestoru obecného cintorína, - v obci nie sú toho času žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými- obmedzenia ochranných pásiem,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- rekonštrukcia verejného osvetlenia, zníženie energetickej náročnosti a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - kompletná rekonštrukcie vzdušnej elektrickej rozvodnej siete, - rekonštrukcia vodovodnej siete, - zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojok do nových častí IBV, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - rozvoj ďalších telekomunikačných a dátových služieb v konkurenčnom prostredí,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - stavebné a legislatívne prekážky a nevysporiadanosť pozemkov v intraviláne,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 9	9 Stratégia ***WO*** 4 2 7
T hrozby	Stratégia ***ST***	5 Stratégia ***WT***

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	**Slabé stránky**
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, - čiastočne vybudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV (cca. 10 %), - čiastočne budovaná samostatná dažďová kanalizačná sieť, - vybudovaný zberný dvor,	- neukončená výstavba splaškovej kanalizačnej siete s centrálnou ČOV, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - existencia čiernych skládok, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácnosti, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- dostavba kanalizačnej siete s intenzifikáciou ČOV, - výstavba obecného kompostoviska, - obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,	- ohrozená kvalita povrchových vôd potoka, - znečistenie korýt odpadom, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia alokovaných v meste Dolný Kubín, Istebné a Námestovo, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - nárast množstva vyvážaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvážaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych" skládok,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 6	Stratégia ***WO*** 8 5 11
T hrozby	Stratégia ***ST***	2 10 Stratégia ***WT***

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WT – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	**Slabé stránky**
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný objem produkovaného odpadu, - prírodné prostredie a alokácia lokalít NATURA 2000, - prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – Biela Orava, Juríkov potok, Katrenčíkovský potok,	- nedoriešené protizáplavové opatrenia, - znečistenie vodného toku Biela Orava, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby v okresnom meste Námestovo, Dolný Kubín, Istebné,

- čiastočne vybudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV, - čiastočne budovaná samostatná dažďová kanalizačná sieť, - lokalita Natura 2000 Macangov Beskyd,	- malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - náchylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová doprava, - lesy postihnuté exhalátmi – vysoké imisné zaťaženie a nesprávne hospodárske postupy, - lykožrútom poškodené smrekové monokultúry,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- ekologizácia energetickej výroby, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - regulácia korýt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,	- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku hospodárskej činnosti v regióne Ostravska, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - nadmerná zástavba výšková, plošná, nevhodná funkčná skladba plôch - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 8	12 Stratégia ***WO*** 6
T hrozby	Stratégia ***ST***	9 Stratégia ***WT***

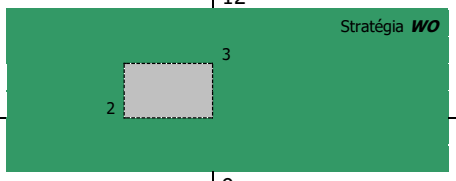

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Žilinskom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	**Slabé stránky**
- zabezpečená opatrovateľská služba, - stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci, - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), - existencia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých, - existencia stomatologickej ambulancie a dentálnej hygieny, - existencia komerčnej lekárne, - Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Zákamenné, - materské centrum Sedmokráska, - existencia špecializovaného zariadenia, - existencia zariadenia jedálne,	- absencia gynekologickej ambulancie, - nedostatočne riešená základná zdravotná starostlivosť, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúlaďovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,

- vybudované zariaenie sociálnych služieb - Denné centrum, - existencia zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,	
Príležitosti	**Ohrozenia**
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržatelnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO***	Stratégia ***WO***
T hrozby	Stratégia ***ST***	Stratégia ***WT***

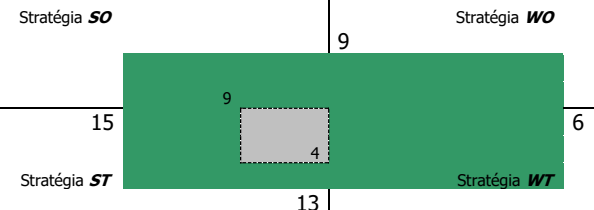

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *ST* – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Námestovo.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	**Slabé stránky**
- fungujúca materská škola (136 detí v roku 2024), - narastajúci počet detí v materskej škole, - rekonštruovaná budova materskej školy, - existencia plnoorganizovanej základnej školy (419 žiakov v roku 2024), - vysoká odbornosť vyučovania, - kvalifikovanosť pedagogických pracovníkov, - postupné využívanie inovačných prvkov do vyučovania, - individuálna integrácia žiakov ŠVVP, - kvalitná web stránka školy, - veľký výber záujmovej činnosti, - možnosť stravovania žiakov, dospelých aj cudzích stravníkov, - areál školy poskytujúci dostatočné športové a oddychové využitie pre žiakov i verejnosť, - účasť a úspešnosť žiakov v súťažiach, - ochota pedagógov i nepedagogických pracovníkov ďalej sa vzdelávať, - orientácia pedagogických a nepedagogických pracovníkov na zlepšovanie pracovného prostredia, - dôraz na rýchly kontakt s rodičmi pri riešení vzdelávacích i výchovných problémov, - existujúci futbalový areál,	- potrebné dovybavenie materskej školy, - nevyhovujúci technický stav budovy základnej školy, - klesajúci počet detí v základnej škole, - nevyhnutná revitalizácia vonkajších priestorov materskej školy, - nedostatočné priestorové podmienky školy, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu budov školy, - potrebná rekonštrukcia školskej kuchyne a telocvične, - havarijný stav kotolne - výmena vykurovacích telies , radiátorov, - nedostatok učebníc, - nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb,

- vybudované príslušenstvo k futbalovému areálu. - činné športové kluby, - telocvičňa využívaná pre základnú školu, športový areál, - krytý zimný štadión, - existujúci poľovnícky revír, - existujúci rybársky revír, - vybudované cyklistické cesty,	
Príležitosti	**Ohrozenia**
- dovybavenie materskej školy, - rekonštrukcia základnej školy, - postupné zlepšovanie podmienok na kvalitnú výučbu žiakov, - získavanie finančných zdrojov cez projekty, - využívanie priestorov školy nielen na výchovno-vyučovaciu činnosť, - aplikácia nových poznatkov do vyučovania prostredníctvom vzdelávania, - budovanie partnerských vzťahov vo väzbe: učiteľ - žiak – rodič, - spolupráca s médiami, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Oravská Lesná, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 24	Stratégia ***WO*** 10 / 4 / 13
T hrozby	Stratégia ***ST*** 11	Stratégia ***WT*** 6

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie *SO* – využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	**Slabé stránky**
- vybudovaný dom kultúry, - dlhoročná história obce, tradície, - pravidelné organizované kultúrne podujatia - deň matiek, deň dôchodcov, - prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol), - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia obecnej knižnice s viac ako 11290 knižnými jendnotkami,	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce,	- zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré

- rekonštrukcia budovy domu kultúry a vybavenie interiérov, - rekonštrukcia kultúrnych pamiatok, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícii, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	hodnoty a tradície) - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia ***SO*** 7	10 Stratégia ***WO*** 6 1 8
T hrozby	Stratégia ***ST***	Stratégia ***WT*** 4

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie WO – využiť príležitosti na prekonanie ohrození a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	**Slabé stránky**
- prostredie a horstvo ponúka široké možnosti turistického využitia, - možnosti využitia ponuky pre cykloturistiku, - lyžiarske stredisko so sedačkovou lanovkou a vlekmi, - ubytovacie a stravovacie zariadenia voľného cestovného ruchu a ďalšie objekty voľného cestovného ruchu, - úvraťová úzkokoľajná železnička, ako živá technická pamiatka spájajúca okresy Čadca a Námestovo, - kryté zimné klzisko (zimný štadión s večerným osvetlením) umiestnené v ústredí obce, - značené pešie turistické trasy,	- nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné využitie tradície, - nedostatočne využité prírodných hodnôt pre potreby cestovného ruchu, - nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu, - chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine, - nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, - nedostatočne využitý potenciál pre rozvoj kultúrnopoznávacieho cestovného ruchu, - problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby na obec,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- dobré možnosti (existencia lesných a poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha Oravská Lesná v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha Oravská Lesná vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty,	- pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít v Námestovskom okrese, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície), - nevypočítateľné správanie neprispôsobivých skupín obyvateľov, - negatívne dopady na životné prostredie v prípade zásadného zvýšenia cestovného ruchu, - zvýšené náklady na likvidáciu odpadu, - tlak na parkovacie plochy, - negatívne dôsledky v oblasti verejného poriadku,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia ***SO***	8 Stratégia ***WO*** 1 7
T hrozby	7	

	Stratégia ***ST*** 7	Stratégia ***WT***

Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu *SO a WO* a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	**Slabé stránky**
- existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupného v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevyhovujúci technický stav budovy obecného úradu, - absencia kamerového systému, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	**W slabé stránky**
O príležitosti	13 Stratégia ***SO***	8 Stratégia ***WO*** 1 4
T hrozby	3 Stratégia ***ST***	Stratégia ***WT*** 5

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia *WO* – kde musí obec využiť silné stránky a príležitosti.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
- postupne zavádzané služby eGovernemtu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, - vlastné webové stránky všetkých organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce,	- vypadávanie signálu na niektorých lokalitách, - nedostatočná kvalita internetového pripojenia prostredníctvom Slovak Telekom, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,
Príležitosti	**Ohrozenia**
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,	- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narúšanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov, - legislatívne a stavebné prekážky pri budovaní informačných technológií,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia ***SO***	Stratégia ***WO***
T hrozby	Stratégia ***ST***	Stratégia ***WT***

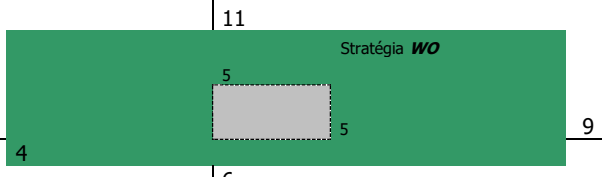

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložité vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaraďovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Oravská Lesná a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Oravská Lesná patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania služobtvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Oravská Lesná vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE ORAVSKÁ LESNÁ.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Oravská Lesná. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Oravská Lesná a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepčné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHRSR ŽISK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Oravská Lesná poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerať ako na nerovnosti, neoddôvodné rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Oravská Lesná je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie.

Obec Oravská Lesná je súčasťou vyššieho územného celku Žilina. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Oravská Lesná:

Hlavné disparity ŽSK
v pôdohospodárstve
- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nedostatočné využívanie zdrojov v lesnom hospodárstve;

v priemysle
- inovačné a technologické zaostávanie, spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú
- náročnosť výroby, a to najmä v strojárstve;
- nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, vrátane výskumu a vývoja v elektrotechnickom, hutníckom a strojárskom priemysle;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví;

v službách
- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb (elektrotechnický priemysel);
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére;

v technickej infraštruktúre
- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra;
- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody;
- nedobudovanosť dopravnej infraštruktúry nadregionálnej úrovne;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (priemysel, metalurgia);

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre
- nízky počet vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov v podnikoch a inštitúciách,
- nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- nízka životná úroveň v severných okresoch;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;

- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- vysoké percento absolventov stredných škôl nepracujúcich v ukončenom študijnom alebo učebnom odbore (80 %), nízka vedomostná úroveň a pripravenosť absolventov základných a stredných škôl pre potreby trhu práce;
- prehlbovanie rozdielov v postavení mužov a žien na trhu práce.

Hlavné faktory rozvoja ŽSK:
v pôdohospodárstve
- dobrý produkčný pôdohospodársky potenciál v oblasti lesníctva, pestovania obilnín a zemiakov;

v priemysle
- rozvinutá diverzifikovaná štruktúra priemyslu;
- vysoký podiel zahraničného kapitálu v podnikoch;
- možnosť posilňovania exportu;
- budovanie vedecko-technologických parkov a regionálneho inovačného centra;

v službách
- disponibilný potenciál pre regionálnu ekonomiku na báze informačných technológií, inovatívnych služieb v oblasti vzdelávania a podporných služieb pre rozhodujúce priemyselné odvetvia;
- atraktívny potenciál pre rozvoj turizmu;

v technickej infraštruktúre
- zámery týkajúce sa splavnenia Váhu, ekologická a integrovaná doprava;
- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
- dopravné prepojenie Krakow - Budapešť;
- polohový potenciál kraja, logistické väzby;
- dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia;
- sebestačnosť územia vo výrobe elektrickej energie, možnosti budovania nových zdrojov energie;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre
- dobrá demografická situácia, dlhodobá progresívna prirodzená mobilita a natalita;
- nízka miera nezamestnanosti v posledných rokoch;
- posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cielenej rekvalifikácie.

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Oravská Lesná v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 29,7 % katastra obce, + celkovo 138 podnikateľských subjektov – právnické osoby, + zastúpených 8 slobodných povolaní, + 8 samostatne hospodáriaci roľníci, + celkový počet fyzických osôb podnikateľov – 489 v roku 2024, + narastajúci počet podnikateľských subjektov, + fungujúce poľnohospodárske podniky, + rozšírená rastlinná a živočíšna výroba, + rozvinutá sieť maloobchodu – potravinárske a nepotravinárske predajne, + rozvinutá sieť ostatných komerčných služieb, + rýchla dostupnosť okresného mesta Námestovo, + existencia prevádzok predajní zmiešaného tovaru, + existencia servisných prevádzok a opravovní, + v obci zastúpené finančné inštitúcie – Poštová banka, a.s., SLSP, a.s., + veľké plochy hospodárskych lesov v katastri, + rozvinutý drevospracujúci priemysel, + výroba nábytku, drevodomov a záhradných chát, + výroba eurookien a dverí, + niekoľko priemyselných podnikov a malých firiem so zameraním na spracovanie dreva a elektrotechniku,	- nevybudovaná obecná tržnica, - nerozvinutý pracovný trh v obci a v celej lokalite Námestova, - nedostatok výrobných zariadení v obci má vplyv na ponuku pracovných príležitosti, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nízke priemerné mzdy v regióne, - útlm stavebnej výroby, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve a lesníctve,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prechádzajúca cesta II. triedy č. 520, + prechádzajúca cesta III./2281, + napojenie na medzinárodnú cestnú sieť pomocou komunikácie I/59 Ružomberok – Trstená, ktorá	- nedostatok spojov do okresného mesta Námestovo v ranných hodinách, - najbližšia železničná trať je trať prvej kategórie číslo 127 hranica ČR – Čadca – Žilina, ktorá prechádza k.ú.

prechádza na poľské územie pod označením E77, + dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, + dostatočné pokrytie zastávkami SAD, + vybudovaná sieť poľných a lesných ciest, + čiastočne zrekonštruované povrchy miestnych komunikácií, + novovybudovaná cestná komunikácia Nová Bystrica – Oravská Lesná, + vybudované odstavné plochy v centre obce pred budovami OcÚ, na námestí a športovou infraštruktúrou,	mesta Krásno nad Kysucou, - absencia prechodov pre chodcov na frekventovaných miestach, - nevyhovujúci stav chodníkov pre peších, - potrebná rekonštrukcia cesty II. triedy a ciest III. triedy, - nedostatok parkovacích miest, - potrebné rozšírenie chodníkov pre peších,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, + existencia prevádzky Slovenskej pošty, a.s., + vybudovaný verejný vodovod v správe – Oravskej vodárenskej prechádzkovej spoločnosti, a.s., + obec Oravská Lesná je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky 22 kV, + dostatok vybudovaných transformátorových staníc, + možnosť dostavby plôch IBV, + vybudovaný cintorín s dostatočnou kapacitou, + hasičská zbrojnica dostupná v centre obce, + fungujúci hasičský zbor,	- zlý technický stav vodovodného potrubia, - nevybudovaná rozvodná sieť plynu, - chýbajúce osvetlenie popri niektorých komunikáciách obce, - nedostatočné osvetlenie v bočných častiach obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do OcÚ, - nevyhovujúci stav priestoru obecného cintorína, - v obci nie sú toho času žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými- obmedzenia ochranných pásiem,

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, + čiastočne vybudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV (cca.10 %), + čiastočne budovaná samostatná dažďová kanalizačná sieť,	- neukončená výstavba splaškovej kanalizačnej siete s centrálnou ČOV, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - existencia čiernych skládok, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácnosti, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný objem produkovaného odpadu, + prírodné prostredie a alokácia lokalít NATURA 2000, + prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – Biela Orava, Juríkov potok, Katrenčíkovský potok, + čiastočne vybudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV, + čiastočne budovaná samostatná dažďová kanalizačná sieť, + lokalita Natura 2000 Macangov Beskyd,	- nedoriešené protizáplavové opatrenia, - znečistenie vodného toku Biela Orava, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby v okresnom meste Námestovo, Dolný Kubín, Istebné, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - náchylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová doprava,

	- lesy postihnuté exhalátmi – vysoké imisné zaťaženie a nesprávne hospodárske postupy, - lykožrútom poškodené smrekové monokultúry,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ zabezpečená opatrovateľská služba, + stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci, + funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, + stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť + uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce + pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), + existencia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých, + existencia stomatologickej ambulancie a dentálnej hygieny, + existencia komerčnej lekárne, + Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Zákamenné, + materské centrum Sedmokráska, + existencia špecializovaného zariadenia, + existencia zariadenia jedálne, + vybudované zariaenie sociálnych služieb - Denné centrum, + existencia zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,	- absencia gynekologickej ambulancie, - nedostatočne riešená základná zdravotná starostlivosť, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúlaďovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ fungujúca materská škola (136 detí v roku 2024), + narastajúci počet detí v materskej škole, + rekonštruovaná budova materskej školy, + existencia plnoorganizovanej základnej školy (419 žiakov v roku 2024), + existujúci futbalový areál, + vybudované príslušenstvo k futbalovému areálu. + činné športové kluby, + telocvičňa využívaná pre základnú školu, športový areál, + krytý zimný štadión, + existujúci poľovnícky revír, + existujúci rybársky revír, + vybudované cyklistické cesty,	- potrebné dovybavenie materskej školy, - nevyhovujúci technický stav budovy základnej školy, - klesajúci počet detí v základnej škole, - nevyhnutná revitalizácia vonkajších priestorov materskej školy, - nedostatočné priestorové podmienky školy, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu budov školy, - potrebná rekonštrukcia školskej kuchyne a telocvične, - havarijný stav kotolne - výmena vykurovacích telies , radiátorov, - nedostatok učebníc, - nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb,

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ vybudovaný dom kultúry, + dlhoročná história obce, tradície, + pravidelné organizované kultúrne podujatia - deň matiek, deň dôchodcov, + prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol), + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + existencia obecnej knižnice s viac ako 11290 knižnými jendnotkami,	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá

	z okolia obce,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prostredie a horstvo ponúka široké možnosti turistického využitia, + možnosti využitia ponuky pre cykloturistiku, + lyžiarske stredisko so sedačkovou lanovkou a vlekmi, + ubytovacie a stravovacie zariadenia voľného cestovného ruchu a ďalšie objekty voľného cestovného ruchu, + úvraťová úzkokoľajná železnička, ako živá technická pamiatka spájajúca okresy Čadca a Námestovo, + kryté zimné klzisko (zimný štadión s večerným osvetlením) umiestnené v ústredí obce, + značené pešie turistické trasy,	- nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné využitie tradície, - nedostatočne využité prírodných hodnôt pre potreby cestovného ruchu, - nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu, - chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine, - nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, - nedostatočne využitý potenciál pre rozvoj kultúrnopoznávacieho cestovného ruchu, - problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby na obec,

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupného v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevyhovujúci technický stav budovy obecného úradu, - absencia kamerového systému, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ postupne zavádzané služby eGovernemtu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, + relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, + vlastné webové stránky všetkých organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce,	- vypadávanie signálu na niektorých lokalitách, - nedostatočná kvalita internetového pripojenia prostredníctvom Slovak Telekom, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektivita ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Rozhodnutie kľúčového investora o zmene alokácie investície.
3. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
4. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Oravská Lesná.
5. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je náväznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicít, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHRSR ŽISK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýzy. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technicky rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikatelské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvatelstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej docházky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce,

súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná 2026 - 2035

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE ORAVSKÁ LESNÁ

Vízia

Obec bude vyvážene a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľaďovania. V súvislosti s rozvojom sa bude snažiť propagovať existujúce prírodné hodnoty v rámci CHKO Hornej Oravy a ostatných lokalít NATURA 2000. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť aj o čo najlepšie prezentovanie svojich kultúrnych tradícií a zvyklostí v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen v regióne Hornej Oravy, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Vytvorí podmienky na dobudovanie rekreačného priestoru v rámci lyžiarskeho strediska ale aj mimo neho. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa budú zapájať hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel a zvyklostí. Z hospodárskeho hľadiska obec vytvorí priaznivé podmienky na rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál – lesníctvo, drevovýroba, poľnohospodárska produkcia a drobné výrobné prevádzky, ktoré neovplyvňujú kvalitu bývania. V oblasti propagácie sa obec zameria na prezentáciu vlastných kultúrno – historických hodnôt a kultúrnej identity typickej pre túto oblasť Slovenska. Obec sa stane príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov. V obci funguje materská a základná škola, v ktorých každý rok stúpa počet detí. Materská aj Základná škola sú komplexne vybavené, čo sa týka interiérov ako aj exteriérov. Žiakom je k dispozícii komplexne vybavený športový areál s multifunkčnými hriskami, detskými ihriskami a dopravným ihriskom.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Oravská Lesná. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov", t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Oravská Lesná a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Oravská Lesná disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto autority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Oravská Lesná všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostne politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technicky rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj výrobných zón. Obec Oravská Lesná v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zónu, ktorá poskytuje kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere.

2. Doprava a komunikácie

Príprava projektovej dokumentácie pre cestné stavby, chodníky, cyklochodníky,pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, chodníkov, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém zásobovania pitnou vodou, energiami. Dôležitou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľaďovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržovanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská obce – Oravská Lesná so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.).), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona

č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z.(nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života. Oravská Lesná považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo
Obec Oravská Lesná v súčasnosti je zriaďovateľom predškolského zariadenia a plnoorganizovanej základnej školy.

Šport
Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Oravská Lesná či koncepčných a strategických dokumentov prijatých obecným zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavia vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra
Obec Oravská Lesná v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch
V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby,

informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť
Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce
Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Oravská Lesná nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Oravská Lesná, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej a environmentálnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do nezávadnej výroby, cestovného ruchu a

poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci a v jej blízkom okolí. Obec bude podporovať výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Vytvorí podmienky na výstavbu a rozšírenie existujúcich poľnohospodárskych zón za účelom zlepšenia situácie na trhu práce. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znižovať vysokú nezamestnanosť. V oblasti cestovného ruchu vytvorí podmienky pre šírenie tradičných kultúrnych hodnôt – organizovaním folklórnej slávnosti, rekonštrukciou tradičných stavieb, ale aj ostatných historických pamiatok. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby".

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovní partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Žilinského samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia, vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom č. 416/2001 Z. z., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja): Pre obec Oravská Lesná je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2030 naplnila kľúčové ciele:

-

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná na roky 2026 - 2035 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Oravská Lesná. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreatívnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórii a boli im súčasne dostupné.

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Oravská Lesná, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej a environmentálnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do nezávadnej výroby, cestovného ruchu a poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci a v jej blízkom okolí. Obec bude podporovať výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Vytvorí podmienky na výstavbu a rozšírenie existujúcich poľnohospodárskych zón za účelom zlepšenia situácie na trhu práce. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znižovať vysokú nezamestnanosť. V oblasti cestovného ruchu vytvorí podmienky pre šírenie tradičných kultúrnych hodnôt – organizovaním folklórnej slávnosti, rekonštrukciou tradičných stavieb, ale aj ostatných historických pamiatok. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby".

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technicky rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.	**Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.**
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Podprogram 1.2.	**Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.**
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.
Podprogram 1.3.	**Podpora inovačných aktivít v podnikoch.**
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.
Podprogram 1.4.	**Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.**
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.	**Komunikácie**
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.
Podprogram 2.2.	**Doprava**
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou.
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, SMART lavičky a zastávky,smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Opatrenie 3.2	Rozšírenie verejného osvetlenia.
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.
Opatrenie 3.6	Zníženie energetickej náročnosti budov.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladkovanej časti odpadov,
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť neustále zlepšovanie separácie komunálneho odpadu v obci.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.
Opatrenie 4.4	Rozšíriť zberný dvor a jeho vybavenie a obecné kompostovisko.
Opatrenie 4.5	Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.
Opatrenie 4.6	Výstavba a údržba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.
Opatrenie 4.7	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržované životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržovanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.	**Informovanosť a poradenstvo**
Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Podprogram 5.2.	**Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami**
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody rozširovaním existujúcich verejných vodovodov, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Opatrenie 5.2.2	**Výstavba a** revitalizácia protizáplavových opatrení, **výstavba zachytávacích poldrov, premena spevnených plôch na vsakovacie**
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.
Podprogram 5.3.	**Ochrana ovzdušia**
Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.
Opatrenie 5.3..1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Podprogram 5.4.	**Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia**
Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.	**Sociálne služby**
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku. Výstavba denného stacionára.
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.
Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny. Debarierizácia obecných budov a zariadení,
Podprogram 6.2.	**Zdravotnícke služby**
Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.
Podprogram 6.3.	**Služby zamestnanosti**
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.	**Vzdelávanie**
Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
Opatrenie 7.1.1	Obnova, rozšírenie,modernizácia, zvýšenie energetickej účinnosti a debarierizácia zariadení predškolskej výchovy.
Opatrenie 7.1.2	Obnova, rozšírenie , modernizácia, zvýšenie energetickej účinnosti a debarierizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia, rozšírenie a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.
Podprogram 7.2.	**Šport**
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce, a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.	**Kultúrna infraštruktúra**
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Opatrenie 8.1.1	Obnova,revitalizácia a zvýšenie energetickej účinnosti kultúrno osvetového centra.
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia, prístavba a zvýšenie energetickej účinnosti kultúrnych pamiatok
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.
Podprogram 8.2.	**Organizačné zabezpečenie**
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Podprogram 8.3.	**Propagácia v oblasti kultúry**
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie" histórie obce v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kanceláriami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.	**Propagácia obce**
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky a aplikácie obce
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúľ v obci.
Podprogram 9.2.	**Rekreačno - relaxačné zázemie obce.**
Cieľ 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce a rekreačných zón obce
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Podprogram 9.3.	**Cestovný ruch.**
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívny chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.	**Administratíva**
Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia a zvýšenie energetickej účinnosti Obecného úradu.
Podprogram 10.2.	**Bezpečnosť**
Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.	**Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.**
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Podprogram 11.2.	**Počítačová gramotnosť.**
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

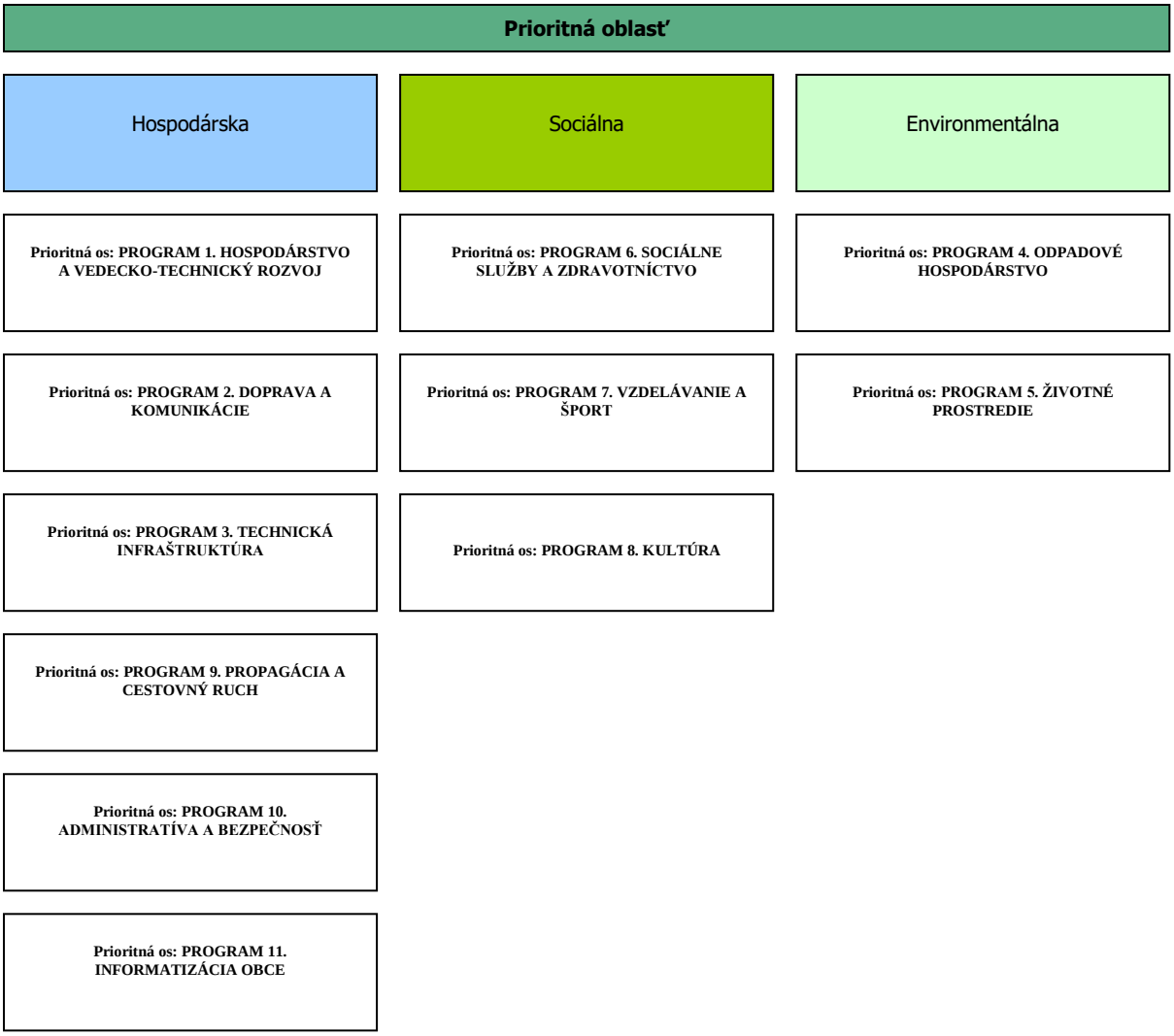

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná
2026 - 2035

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje intenzifikácia existujúcich výrobných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1	**Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Aktivity	Tvorba podmienok.
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Aktivity	Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - osobné služby, servisné služby.
	Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - domáce potreby, ovocie - zelenina.
	Podpora zriadenia maloobchodných predajní potravinárskeho tovaru.
	Výstavba tržnice v centrálnej zóne obce.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva..

Cieľ 1.2	**Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Využitie existujúcej infraštruktúry na rozvoj výrobných prevádzok, remeselná výroba, atď..
	Revitalizácia objektov poľnohospodárskej výroby.
	Podpora rozvoja ekologickej výroby.
	Zabezpečiť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie.
	Modernizácia technologického vybavenia PD.
	Založenie špeciálnej poľnohospodárskej výroby a distribúcie produkcie.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3	**Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.
Aktivity	Modernizácia technológie v podnikoch výroby.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4	**Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Osadenie fotovoltaických panelov na verejné budovy.
	Obstaranie fotovoltaiky na budovu ZŠsMŠ.
	Obstaranie fotovoltaiky na budovu OcÚ.
	Inštalacia batériových uložísk.
	Zmena systému vykurovania obecných bytov (2x bytová jednotka – 14 bytov a 16 bytov) z elektrického kúrenia pre jednotlivé byty na centrálne na biomasu.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II/III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Oravská Lesná. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Aktivity
- Vypracovanie technickej dokumentácie.
- Výstavba miestnych komunikácií a chodníkov.
- Rekonštrukcia miestnych komunikácií od kostola po firmu EASTERN Electronics SK, s.r.o..
- Rekonštrukcia miestnej komunikácie v smere do firmy AVEX electronics, s.r..o..
- Rekonštrukcia miestnej komunikácie na „Pribišskej".
- Rekonštrukcia miestnej komunikácie v lokalite Mrzáčka.
- Rekonštrukcia miestnej komunikácie pri starom kostole.
- Rekonštrukcia miestnych komunikácií – 40 km.

Opatrenie 2.1.2 Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.
Aktivity
- Rekonštrukcia povrchu vozovky štátnej cesty II. tr..
- Vybudovať nové cestné prepojenie Vychylovka – Oravská Lesná v kategórii C 9,5/50, cesta celoštátneho významu.
- Prestavba cesty II/520 Oravská Lesná – Lokca v kategórii C 9,5/60, cesta celoštátneho významu.

Opatrenie 2.1.3 Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Aktivity
- Vypracovanie technickej dokumentácie.
- Realizácia cykloturistických trás v území vo väzbe na Oravsko – Liptovskú cyklomagistrálu, ich značenie a odpočinkové miesta.
- Rozšírenie cyklotrasy (smer Zakamenné, lyžiarské stredisko, železnička, okolo obce Oravská Lesná).

Opatrenie 2.1.4 Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Aktivity
- Vypracovanie technickej dokumentácie.
- Výstavba parkoviska v lokalite Tanečník 30 p.m..
- Výstavba parkoviska - Hotel Kohútik 200 p.m..
- Výstavba parkoviska - navrhovaná železničná stanica Pribišská 50 p.m..
- Výstavba parkoviska - záchytné parkovisko Pribišská pri ceste II/520 100 p.m..
- Výstavba parkoviska - pri ceste II/520 (výhľad) – náhrada za centrum 200 p.m..
- Výstavba parkoviska - motorest + penzion + ČSPH 120 p.m..
- Výstavba parkoviska - miestna časť Jasenovská – navrhovaná OV 50 p.m..

Opatrenie 2.1.5 Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Aktivity
- Vypracovanie technickej dokumentácie.
- Výstavba jednostranných chodníkov v lokalite Pribišská – 3 km.
- Výstavba jednostranných chodníkov v lokalite Jasenovská – 1,8 km.
- Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty II/520.

Opatrenie 2.1.6 Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.
Aktivity
- Rekonštrukcia premostenia v smere do firmy AVEX electronics, s.r.o..

Opatrenie 2.1.7 Úprava dopravnej infraštruktúry.
Aktivity
- Rebarierizácia prechodov pre chodcov.
- Osadenie dopravného značenia (zrkadlá, spomaľovače).
- Obstaranie techniky na údržbu ciest a chodníkov.
- Vypracovanie projektu dopravného značenia.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1 Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Aktivity
- Vypracovanie technickej dokumentácie.
- Výstavba autobusových zastávok verejnej dopravy.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1 Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Aktivity
- Vypracovanie technickej dokumentácie.
- Výstavba plôch pre IBV v lokalite Bučina – 10 RD.
- Výstavba plôch pre HBV v lokalite „Ústredie – štadión".
- Výstavba plôch pre IBV v lokalite Pribišstká – 25 RD.
- Výstavba plôch pre IBV v lokalite Jasenovská – 120 RD.
- Výstavba plôch pre IBV v lokalite Kubínska – 30 RD.
- Výstavba plôch pre IBV v lokalite Lehotská – 35 RD.

	Výstavba plôch pre IBV v lokalite Mrzačka – 20 RD. Výstavba plôch pre IBV v lokalite Flajšová – 20 RD. Výstavba plôch pre IBV v lokalite Oravská Lesná – 69 RD.
Opatrenie 3.2 Aktivity	Rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie (príp. iné úsporné technológie). Rozšírenie verejného osvetlenia. Výstavba verejného osvetlenia chodníka Jasenovská.
Opatrenie 3.3 Aktivity	Revitalizácia pietnych miest v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia budovania chodníkov na cintoríne. Rekonštrukcia domu smútku. Vybavenie domu smútku inventárom. Vybudovanie kolumbária.
Opatrenie 3.4 Aktivity	Zásobovanie pitnou vodou. Spracovanie technickej dokumentácie. Dostavba vodovodnej siete – 6 km (Lehotská, Pribišská, Jasenovská, Kubinská, Pribišská, Tanečník, Demänová). Dostavba vodovodnej siete – Ústredie, Bučina, Flajšová, Brišovka. Rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete. Zvýšenie akumulácie verejného vodovodu – výstavba vodojemov. Výstavba ATS pre lokalitu Mrzačka 1: (Qč,min = 0,35 l.s-1). Výstavba ATS pre lokalitu Mrzačka 2: (Qč,min = 0,31 l.s-1). Výstavba ATS pre lokalitu Pribišská 1: (Qč,min = 0,38 l.s-1). Hľadanie vodných zdrojov pitnej vody a budovanie vodojemov.
Opatrenie 3.5 Aktivity	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete. Vybudovať zahusťovacie trafostanice pre časti obce : Priemyselná zóna, Flajšová, Pod Bučinou, Tanečník, Jasenovská, Demänová, Lyžiarske stredisko Tanečník. Vybudovať VN prívod pre navrhovanú T24 závesným káblom DISTRI – bod napojenie od jestvujúcej T16. Vybudovať ·VN prívod k navrhovaným T32 - T20 - T23 vzdušnou VN sieťou – bod napojenia od VN prípojky k jestvujúcej T12. Vybudovať VN prepoj od T20 k navrhovaným T34 – T21 – T35 – T33 – T36 po jestvujúcu T5 závesným káblom DISTRI. Vybudovať VN napojenie navrhovaných T18, T38 od jestvujúcej T9 (výmena za kioskovú) závesným káblom DISTRI. Vybudovať VN prípojky k navrhovaným T22, T25 (s prechodom do VN kábla zemou), T28, T29, T30, T31, T37 vzdušným VN vedením. Vybudovať ·káblový VN prepoj zemou v trase VN vedenie -T27- T6- T7- T11- T26- T10- T8- T9, T8-T19- VN vedenie.
Opatrenie 3.6 Aktivity	Zníženie energetickej náročnosti budov. Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce. Budovy vo vlastníctve obce + zmena vykurovania (tepelné čerpadlá, fotovoltika).

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4	**Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom**
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladkovanej časti odpadov a to najmä rozširovaním ponuky zberu triedeného odpadu na zbernom dvore.
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí. Rozšírenie kontajnerov pre jednotlivé komonidy Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov. Zabezpečenie zberového kontajnera na veľkoobjemový odpad 2x ročne.
Opatrenie 4.2 Aktivity	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci. Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Výstavba kontajnerových stojísk. Doplnenie zberných nádob na kuchynský odpad a kompostovanie Modernizácia odpadového hospodárstva (evidencia odpadov na území obce pomocou GPS monitoringu).
Opatrenie 4.3 Aktivity	Rekultivácia čiernych skládok. Revitalizácia a sanácia čiernej skládky v lokalite Jasenovská. Revitalizácia a sanácia čiernej skládky v lokalite Pribišská.
Opatrenie 4.4 Aktivity	Zberný dvor a obecné kompostovisko. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton). Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko (traktor, vlečka, štiepkovač). Obstaranie mechanizácie v zbernom dvore (zberné vozidlo, drvič, polievacie vozidlo) Výstavba triediacej linky v zbernom dvore.

Opatrenie 4.5	Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba kanalizačnej siete. Dostavba kanalizačnej siete (9 km) (Kubinská, Lehotská, Bučina, Tanečník, Demänová, Pribišská, Jasenovská, atď.). Vybudovanie kanalizácie a ČOV. Výstavba kanalizačnej siete v okolitých osadách. Výstavba skupinových čističiek pre jednotlivé osady. Výstavba Koreňovej ČOV.
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody. Výstavba záchytných nádrží a poldrov na zachytávanie zrážkovej vody v k.ú. obce. Obnova odtokových jarkov pozdĺž cesty II./III. triedy. Obnova odtokových jarkov pozdĺž miestnych komunikácií v centrálnej časti obce.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osveta, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1	**Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci. Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2	**Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Aktivity	Revitalizácia protizáplavových opatrení na častiach vodných tokov, kde sú ohrozené stavebné objekty – Biela Orava. Revitalizácia protizáplavových opatrení na častiach vodných tokov, kde sú ohrozené stavebné objekty – Katrenčíkovský potok a jeho prítoky. Revitalizácia protizáplavových opatrení na častiach vodných tokov, kde sú ohrozené stavebné objekty – Juríkov potok a jeho prítoky. Revitalizácia odvodňovacích rigolov povrchovej vody z okolitých poľnohospodárskych pozemkov. Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodných tokoch.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia korýt vodných tokov.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia ekologických funkcií vodného toku a revitalizácia sprievodnej zelene – Biela Orava. Revitalizácia ekologických funkcií vodného toku a revitalizácia sprievodnej zelene – Katrenčíkovský potok.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3	**Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.3..1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivity	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív. Prechod na alternatívne zdroje vykurovania. Znížiť prašnosť komunikácií.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4	**Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.**

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia protieróznych opatrení.
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba oddychovej zóny v centrálnej časti – Ústredie.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1	**Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivity	Poskytovanie služby SOS hodiniek.
	Poskytovanie služby rozvozu obedov obyvateľov v seniorskom veku.
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.
	Výstavba denného stacionáru.
	Zriadenie priestorov pre klub dôchodcov.
	Poskytovanie opatrovateľskej služby.
	Zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby.
	Obstaranie vozidla pre potreby prevozu seniorov – sociálny taxík.
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.
Aktivity	Výber vhodnej alternatívny zriadenia zariadenia.
	Podpora mladých rodín s deťmi.
	Zriadenie zariadenia núdzového bývania.
	Zriadenie priestorov pre klub mladých.
	Výstavba nájomných bytov 2 x 6 b.j..

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2	**Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.
	Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.
Aktivity	Obstaranie defibrilátora.
	Podpora modernizácie stomatologickej ambulancie.
	Podpora zriadenia očnej ambulancie.
	Podpora zriadenia gynekologickej ambulancie.
	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dorast.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3	**Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	**Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Obstaranie vybavenia. Revitalizácia areálu materskej školy a dostavba hracích prvkov. Modernizácia vykurovacieho systému materskej školy – rozvody, zdroje. Rekonštrukcia a prestavba interiérov materskej školy – zmena dispozičných priestorov. Dostavba športových plôch pre potreby materskej školy. Výstavba detských jaslí.
Opatrenie 7.1.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia elektrických rozvodov ZŠ. Rekonštukcia strechy budovy. Revitalizácia a rekonštrukcia vstupného areálu školy. Rekonštrukcia vykurovacieho systému. Rekonštrukcia podlahovej krytiny.
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.
Aktivity	Zriadenie priestorov pre potreby záujmového vzdelávania.
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia vybavenia jedálne ZŠsMŠ.
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.
Aktivity:	Rekonštrukcia a revitalizácia ihrísk ZŠ s MŠ. Výstavba ihriska pri ZŠ.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.	**Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia futbalového ihriska. Rekonštrukcia a revitalizácia areálu futbalového ihriska. Obstaranie technológie pre starostlivosť o ľadovú plochu. Rekonštrukcia strechy objektu telocvične pri kultúrnom dome. Zníženie energetickej náročnosti budovy telocvične, výmena tepelných zdrojov. Výstavba detského ihriska pri futbalovom štadióne. Výstavba detského ihriska pri obecných bytových domoch. Dostavba zimného štadióna. Výstavba dopravného ihriska.
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	**Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1	Revitalizácia multifunkčného kultúrno osvetového centra.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia objektu domu kultúry a zníženie energetickej náročnosti. Modernizácia zdrojov tepla v dome kultúry. Rekonštrukcia divadelnej sály. Rekonštrukcia sociálnych zariadení v dome kultúry.
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.
Aktivity	Rekonštrukcia budovy kostola.

Rekonštrukcia objektu kaplnky pri starom kostole.

Opatrenie 8.1.3 Podpora kultúrnych podujatí v obci.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba otvoreného pódia (amfiteátra) s prestrešením v blízkosti domu kultúry.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2	**Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.**

Opatrenia podprogramu:
Opatrenie 8.2.1 Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	**Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.**

Opatrenia podprogramu:
Opatrenie 8.3.1 Spracovať globálnu koncepciu „propagácie" histórie obce v multimediálnej forme.
Aktivity Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.

Opatrenie 8.3.2 Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
Aktivity Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1	**Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.**

Opatrenia podprogramu:
Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky obce.
Aktivity Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúľ v obci.
Aktivity Budovanie a inštalácia tabúľ informujúcich o atraktivitách obce.
Budovanie a inštalácia tabúľ propagujúcich kultúrne hodnoty obce.
Výstavba informačného kiosku v obci.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2	**Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.**

Opatrenia podprogramu:
Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba náučných chodníkov v obci.
Zrealizovať predĺženie železničky až po nástup do doliny Juríkovho potoka lokalita Oselné.
Zrealizovať predĺženie železničky v smere na východ na trase Tanečník – Pribišská, so železničnou stanicou.
Prepojenie železničky do centra obce Oravská Lesná.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3	**Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.**

Opatrenia podprogramu:
Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.

Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1	**Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1	Modernizácia Obecného úradu vrátane zvýšenia energetickej účinnosti a debarierizácie
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a zateplenie budovy OcÚ. Rekonštrukcia objektu „Rukavičkárne". Rekonštrukcia obecného rozhlasu. Zmeny a doplnky územného plánu. 10 Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje). Rozšírenie rozhlasu do odľahlých častí obce.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2	**Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.
Aktivity	Výstavba kamerového systému v zbernom dvore. 15 Inštalácia kamerového systému v priestore cintorína. Inštalácia kamerového systému v priestore centra obce. Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu. Inštalácia kamerového systému v priestore ZŠ a MŠ. Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	**Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivity	Technické zabezpečenie IS. Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov. Elektronické služby občanom. Kybernetická bezpečnosť.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	**Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.**

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Aktivity	Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce. Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	25
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	1
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	0	20
0Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	25
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	1
		Celková predajná plocha	výsledok	m^2	podn. subjekt	0	1000

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	25
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	20
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	10
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	3 mil.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	52
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	20
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	5 mil..

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Oravská	0	250 tis.

	obnoviteľných zdrojov energie.				Lesná		
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWp	obec Oravská Lesná	0	150
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Oravská Lesná	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúr

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Oravská Lesná	0	15
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Oravská Lesná	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	3449
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Oravská Lesná	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Oravská Lesná	0	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	-	3449
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Oravská Lesná	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	3449
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	10000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Oravská Lesná	0	200
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	3449
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	0
0Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Oravská Lesná	0	3
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Oravská Lesná	0	3
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	3449
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	0
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných/vybudovaných mostov	výstup	počet	obec Oravská Lesná	0	3
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	3449
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	10
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	obec Oravská Lesná	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Oravská Lesná	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	3449
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Oravská Lesná	0	10
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Oravská Lesná	0	250
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	250
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Oravská Lesná	95	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Oravská Lesná	0	5
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m^2	obec Oravská Lesná	0	15000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	300
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Oravská Lesná	90	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Oravská Lesná	0	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	3449
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Oravská Lesná	0	100
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	3449
Opatrenie 3.6	Zníženie energetickej náročnosti budov.	Zníženie energetickej náročnosti v %	dopad	%	obec Oravská Lesná	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	3449

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov..	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Oravská Lesná	0	500
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Oravská Lesná	0	300
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Oravská Lesná	0	200
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Oravská Lesná	0	8
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Oravská Lesná	0	200

		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Oravská Lesná	0	3
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Oravská Lesná	0	300
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovavej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m^2	obec Oravská Lesná	0	200
Opatrenie 4.4	Výstavba a dovybavenie obecného kompostoviska a zberného dvora.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Oravská Lesná	0	100
		Počet vybudovaných kompostovísk a zberných dvorov	Výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	1
Opatrenie 4.5	Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Oravská Lesná	0	5
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Oravská Lesná	0	2

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	3449

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Oravská Lesná	90	99
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Oravská Lesná	0	1
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzí	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Oravská Lesná	0	5
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Oravská Lesná	0	30

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Oravská Lesná	0	30

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota

Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Oravská Lesná	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	3449
		Počet vysadených nových krovín a stromov,	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	500
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m^2	obec Oravská Lesná	0	10000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	500

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	500
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	15
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	500
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	15
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	0

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Oravská Lesná	0	1
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Oravská Lesná	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	3449

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov CŽV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	obec Oravská Lesná	0	2
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Oravská Lesná	20	75
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	2
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Oravská Lesná	0	1
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	2

	sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	obec Oravská Lesná	0	10
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	obec Oravská Lesná	0	1

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	**Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.**

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m^2	výstup	m^2	obec Oravská Lesná	0	0
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m^2	výstupu	m^2	obec Oravská Lesná	0	1500
		Počet vzdelávacích miestností	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	136
Opatrenie 7.1.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Plocha rekonštruovaných externých priestorov	výsledku	ha	obec Oravská Lesná	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	419
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m^2	výstupu	m^2	obec Oravská Lesná	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	550
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera vybudovaných priestorov v m^2	výstup	m^2	obec Oravská Lesná	0	1
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m^2	výstupu	m^2	obec Oravská Lesná	0	500
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	690	550
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	Výmera vybudovaných priestorov v m^2	výstup	m^2	obec Oravská Lesná	0	3000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m^2	výstupu	m^2	obec Oravská Lesná	0	1000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	550

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.	**Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.**

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	15
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	30
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	500
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	500

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných/vybudovaných priestorov v m^2	výstup	m^2	obec Oravská Lesná	0	1000
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Oravská Lesná	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m^2	obec Oravská Lesná	0	1000
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.	Počet vybudovaných/zrekonštruovaných kultúrnych objektov	výstup	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		Počet užívateľov	dopad	počet	obec Oravská Lesná	0	3449
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet vybudovaných objektov	výstup	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		Počet organizovaných podujatí	dopad	počet	obec Oravská Lesná	0	20

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	50

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie" histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	10000
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	10000
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Oravská Lesná	0	5000
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Modernizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	10000
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúľ v obce.	Počet nových inštalovaných tabúľ	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	1

		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Oravská Lesná	0	10000

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Oravská Lesná	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	10000
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	obec Oravská Lesná	0	0

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		Počet nových atraktivít obce	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	10000
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atraktivít obce	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Oravská Lesná	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	10000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	100

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia Obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Oravská Lesná	0	3

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Oravská Lesná	0	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Oravská Lesná	0	30
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Oravská Lesná	0	70

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	**Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.**

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Oravská Lesná	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Oravská Lesná	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Oravská Lesná	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Oravská Lesná	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Oravská Lesná	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Oravská Lesná	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Oravská Lesná	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Oravská Lesná	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	**Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.**

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Oravská Lesná	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Oravská Lesná	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Oravská Lesná	0	5
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Oravská Lesná	0	1
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Oravská Lesná	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Oravská Lesná	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Oravská Lesná	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Oravská Lesná	10	20

Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná
2026 - 2035

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE ORAVSKÁ LESNÁ

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Oravská Lesná. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávatelia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Oravská Lesná , v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Oravská Lesná , podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia obce. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Oravská Lesná na roky 2026 - 2035.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Oravská Lesná
Implementácia PHRSR obce Oravská Lesná sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet obce a zároveň reflektujú kompetencie obce.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Oravská Lesná je nasledovný:
- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Oravská Lesná. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Oravská Lesná budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Oravská Lesná.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR
Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu
Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci
Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2026 - 2035 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2026 - 2035. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring
Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Oravská Lesná je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácií samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Oravská Lesná. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Oravská Lesná vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o

vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Oravská Lesná (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Oravská Lesná). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažérmi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Oravská Lesná. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Oravská Lesná a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Oravská Lesná. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Oravská Lesná na roky 2026 - 2035. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie
V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2026 - 2035) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie
Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1.januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Oravská Lesná najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Oravská Lesná. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Oravská Lesná pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie
Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Oravská Lesná. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie. Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2035. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Oravská Lesná, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2026 - 2035		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2029	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2027, 2029, 2032, 2035	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Oravská Lesná.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2027	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2028	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2029	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2030	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2031	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2032	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ

7.	01/2033	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
8.	01/2034	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
9.	01/2035	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €.**

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba podmienok.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - osobné služby, servisné služby.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - domáce potreby, ovocie - zelenina.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriadenia maloobchodných predajní potravinárskeho tovaru.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba tržnice v centrálnej zóne obce.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	Využitie existujúcej infraštruktúry na rozvoj výrobných prevádzok, remeselná výroba, atď..	1500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Revitalizácia objektov poľnohospodárskej výroby.	1500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja ekologickej výroby.	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zabezpečiť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie.	700	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Modernizácia technologického vybavenia PD.	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Založenie špeciálnej poľnohospodárskej výroby a distribúcie produkcie.	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.					
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia technológie v podnikoch výroby.	1000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Osadenie fotovoltaických panelov na verejné budovy.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Obstaranie fotovoltaiky na budovu ZŠsMŠ.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Obstaranie fotovoltaiky na budovu OcÚ.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Inštalacia batériových uložísk.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Zmena systému vykurovania obecných bytov (2x bytová jednotka – 14 bytov a 16 bytov) z elektrického kúrenia pre jednotlivé byty na centrálne na biomasu.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Opatrenie 1.1.2										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva..										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										
Cieľ 1.3										
Opatrenie 1.3.1										
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Opatrenie 1.4.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II./III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Oravská Lesná. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Výstavba miestnych komunikácií a chodníkov.	193	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií od kostola po firmu EASTERN Electronics SK, s.r.o..	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie v smere do firmy AVEX electronics, s.r..o..	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na „Pribišskej".	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie v lokalite Mrzáčka.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie pri starom kostole.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií – 40 km.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia povrchu vozovky štátnej cesty II. tr..	podľa potreby	VÚC ŽISK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC ŽISK,
	Vybudovať nové cestné prepojenie Vychylovka – Oravská Lesná v kategórii C 9,5/50, cesta celoštátneho významu.	podľa potreby	VÚC ŽISK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC ŽISK,
	Prestavba cesty II/520 Oravská Lesná – Lokca v kategórii C 9,5/60, cesta celoštátneho významu.	podľa potreby	VÚC ŽISK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC ŽISK,
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Realizácia cykloturistických trás v území vo väzbe na Oravsko – Liptovskú cyklomagistrálu, ich značenie a odpočinkové miesta.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rozšírenie cyklotrasy (smer Zakamenné, lyžiarské stredisko, železnička, okolo obce Oravská Lesná).	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Výstavba parkoviska v lokalite Tanečník 30 p.m..	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba parkoviska - Hotel Kohútik 200 p.m..	Podla potreby	rozpočet vlastníka, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	vlastník
	Výstavba parkoviska - navrhovaná železničná stanica Pribišská 50 p.m..	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba parkoviska - záchytné parkovisko Pribišská pri ceste II/520 100 p.m..	80	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba parkoviska - pri ceste II/520 (výhľad) – náhrada za centrum 200 p.m..	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba parkoviska - motorest + penzion + ČSPH 120 p.m..	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba parkoviska - miestna časť Jasenovská – navrhovaná OV 50 p.m..	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					

2.1.5						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Výstavba jednostranných chodníkov v lokalite Pribišská – 3 km.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba jednostranných chodníkov v lokalite Jasenovská – 1,8 km.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pozdĺž cesty II/520.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia premostenia v smere do firmy AVEX electronics, s.r.o..	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rebarierizácia prechodov pre chodcov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Osadenie dopravného značenia (zrkadlá, spomaľovače).	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Obstaranie techniky na údržbu ciest a chodníkov.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Vypracovanie projektu dopravného značenia.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Výstavba autobusových zastávok verejnej dopravy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Opatrenie 2.1.6										
Opatrenie 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.2										
Opatrenie 2.2.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba plôch pre IBV v lokalite Bučina – 10 RD.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba plôch pre HBV v lokalite „Ústredie – štadión".	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba plôch pre IBV v lokalite Pribišstká – 25 RD.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba plôch pre IBV v lokalite Jasenovská – 120 RD.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba plôch pre IBV v lokalite Kubínska – 30 RD.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba plôch pre IBV v lokalite Lehotská – 35 RD.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba plôch pre IBV v lokalite Mrzačka – 20 RD.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba plôch pre IBV v lokalite Flajšová – 20 RD.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba plôch pre IBV v lokalite Oravská Lesná – 69 RD.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 3.2	Rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie (príp. iné úsporné technológie).	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rozšírenie verejného osvetlenia.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba verejného osvetlenia chodníka Jasenovská.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Realizácia budovania chodníkov na cintoríne.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia domu smútku.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Vybavenie domu smútku inventárom.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Vybudovanie kolumbária.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	30	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Dostavba vodovodnej siete – 6 km (Lehotská, Pribišská, Jasenovská, Kubinská, Pribišská, Tanečník, Demänová).	750	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Dostavba vodovodnej siete – Ústredie, Bučina, Flajšová, Brišovka.	300	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete.	1500	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Zvýšenie akumulácie verejného vodovodu – výstavba vodojemov.	500	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Výstavba ATS pre lokalitu Mrzačka 1: (Qč,min = 0,35 l.s-1).	50	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Výstavba ATS pre lokalitu Mrzačka 2: (Qč,min = 0,31 l.s-1).	50	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Výstavba ATS pre lokalitu Pribišská 1: (Qč,min = 0,38 l.s-1).	50	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná

	Hľadanie vodných zdrojov pitnej vody a budovanie vodojemov.	250	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vybudovať zahusťovacie trafostanice pre časti obce : Priemyselná zóna, Flajšová, Pod Bučinou, Tanečník, Jasenovská, Demänová, Lyžiarske stredisko Tanečník.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Vybudovať VN prívod pre navrhovanú T24 závesným káblom DISTRI – bod napojenie od jestvujúcej T16.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Vybudovať ·VN prívod k navrhovaným T32 - T20 - T23 vzdušnou VN sieťou – bod napojenia od VN prípojky k jestvujúcej T12.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Vybudovať VN prepoj od T20 k navrhovaným T34 – T21 – T35 – T33 – T36 po jestvujúcu T5 závesným káblom DISTRI.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Vybudovať VN napojenie navrhovaných T18, T38 od jestvujúcej T9 (výmena za kioskovú) závesným káblom DISTRI.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Vybudovať VN prípojky k navrhovaným T22, T25 (s prechodom do VN kábla zemou), T28, T29, T30, T31, T37 vzdušným VN vedením.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Vybudovať ·káblový VN prepoj zemou v trase VN vedenie -T27- T6- T7- T11- T26- T10- T8- T9, T8-T19- VN vedenie.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
Opatrenie 3.6	Zníženie energetickej náročnosti budov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Budovy vo vlastníctve obce + zmena vykurovania (tepelné čerpadlá, fotovoltika).	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílii, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Rozšírenie kontajnerov pre jednotlivé komodity	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Oravská Lesná

	Zabezpečenie zberového kontajnera na veľkoobjemový odpad 2x ročne.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Výstavba kontajnerových stojísk.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR,ŠF EÚ	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Doplnenie zberných nádob na kuchynský odpad.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Modernizácia odpadového hospodárstva (evidencia odpadov na území obce pomocou GPS monitoringu).	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Revitalizácia a sanácia čiernej skládky v lokalite Jasenovská.	5	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Revitalizácia a sanácia čiernej skládky v lokalite Pribišská.	5	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
Opatrenie 4.4	Zberný dvor a obecné kompostovisko.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton).	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko (traktor, vlečka, štiepkovač).	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Obstaranie mechanizácie v zbernom dvore (zberné vozidlo, drvič, polievacie vozidlo)	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba triediacej linky v zbernom dvore.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 4.5	Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Výstavba kanalizačnej siete.	861	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Dostavba kanalizačnej siete (9 km) (Kubinská, Lehotská, Bučina, Tanečník, Demänová, Pribišská, Jasenovská, atď.).	1000	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Vybudovanie kanalizácie a ČOV.	500	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Výstavba kanalizačnej siete v okolitých osadách.	500	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Výstavba skupinových čističiek pre jednotlivé osady.	300	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
	Výstavba Koreňovej ČOV.	500	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba záchytných nádrží a poldrov na zachytávanie zrážkovej vody v k.ú. obce.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Obnova odtokových jarkov pozdĺž cesty	80	rozpočet obce, ŠF	verejný	vysoký	obec Oravská

	II./III. triedy.		EÚ,	sektor		Lesná
	Obnova odtokových jarkov pozdĺž miestnych komunikácií v centrálnej časti obce.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osveta, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	OVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	OVS, a.s., obec Oravská Lesná
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Revitalizácia protizáplavových opatrení na častiach vodných tokov, kde sú ohrozené stavebné objekty – Biela Orava.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na častiach vodných tokov, kde sú ohrozené stavebné objekty – Katrenčíkovský potok a jeho prítoky.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na častiach vodných tokov, kde sú ohrozené stavebné objekty – Juríkov potok a jeho prítoky.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Revitalizácia odvodňovacích rigolov povrchovej vody z okolitých poľnohospodárskych pozemkov.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodných tokoch.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia korýt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	-	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Oravská Lesná

	Revitalizácia ekologických funkcií vodného toku a revitalizácia sprievodnej zelene – Biela Orava.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Revitalizácia ekologických funkcií vodného toku a revitalizácia sprievodnej zelene – Katrenčíkovský potok.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Realizácia protieróznych opatrení.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Výstavba oddychovej zóny v centrálnej časti – Ústredie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer	
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.	
Podprogram 6.1. Sociálne služby	
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Poskytovanie služby SOS hodiniek.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Poskytovanie služby rozvozu obedov obyvateľov v seniorskom veku.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba denného stacionáru.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Zriadenie priestorov pre klub dôchodcov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Poskytovanie opatrovateľskej služby.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Obstaranie vozidla pre potreby prevozu seniorov – sociálny taxík.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívny zriadenia zariadenia.	Podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	žiadny	obec Oravská Lesná
	Podpora mladých rodín s deťmi.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Zriadenie zariadenia núdzového bývania.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Zriadenie priestorov pre klub mladých.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba nájomných bytov 2 x 6 b.j..	1800	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie defibrilátora.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Podpora modernizácie stomatologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Podpora zriadenia očnej ambulancie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Podpora zriadenia gynekologickej ambulancie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dorast.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky	obec Oravská Lesná
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstvo.					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľov pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										
Opatrenie 6.2.2										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Cieľ 6.3										
Opatrenie 6.3.1										
Opatrenie 6.3.2										
Opatrenie 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Obstaranie vybavenia.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Revitalizácia areálu materskej školy a dostavba hracích prvkov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Modernizácia vykurovacieho systému materskej školy – rozvody, zdroje.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia a prestavba interiérov materskej školy – zmena dispozičných priestorov.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Dostavba športových plôch pre potreby materskej školy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba detských jaslí.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 7.1.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia elektrických rozvodov ZŠ.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštukcia strechy budovy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

	Revitalizácia a rekonštrukcia vstupného areálu školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia vykurovacieho systému.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia podlahovej krytiny.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie priestorov pre potreby záujmového vzdelávania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Modernizácia vybavenia jedálne ZŠsMŠ.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia a revitalizácia ihrísk ZŠ s MŠ.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Výstavba ihriska pri ZŠ.	90	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia futbalového ihriska.	500	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia a revitalizácia areálu futbalového ihriska.	200	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Obstaranie technológie pre starostlivosť o ľadovú plochu.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia strechy objektu telocvične pri kultúrnom dome.	150	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Zníženie energetickej náročnosti budovy telocvične, výmena tepelných zdrojov.	200	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba detského ihriska pri utbalovom štadióne.	30	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba detského ihriska pri obecných bytových domoch.	30	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Dostavba zimného štadióna.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Výstavba dopravného ihriska.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Oravská Lesná

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Opatrenie 7.1.2										
Opatrenie 7.1.3.										
Opatrenie 7.1.4										
Opatrenie 7.1.5										

Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obcea tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia objektu domu kultúry a zníženie energetickej náročnosti.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Modernizácia zdrojov tepla v dome kultúry.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia divadelnej sály.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v dome kultúry.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia budovy kostola.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia objektu kaplnky pri starom kostole.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
AKtivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Výstavba otvoreného pódia (amfiteátra) s prestrešením v blízkosti domu kultúry.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie" histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná

	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.3										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.2										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúľ v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúľ informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúľ propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Výstavba informačného kiosku v obci.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná
	Dostavba náučných chodníkov v obci.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Zrealizovať predĺženie železničky až po nástup do doliny Juríkovho potoka lokalita Oselné.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Zrealizovať predĺženie železničky v smere na východ na trase Tanečník – Pribišská, so železničnou stanicou.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Prepojenie železničky do centra obce Oravská Lesná.	50	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Oravská Lesná

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecnom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci					
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia vnútorného vybavenia Obecného úradu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia a zateplenie budovy OcÚ.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia objektu „Rukavičkárne".	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia obecného rozhlasu.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Zmeny a doplnky územného plánu.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje).	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba kamerového systému v zbernom dvore.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Inštalácia kamerového systému v priestore cintorína.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

			schémy			
	Inštalácia kamerového systému v priestore centra obce.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Inštalácia kamerového systému v priestore ZŠ a MŠ.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná
	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.	Podľa potreby	Mobilní operátori	Súkromný sektor	žiadny	Mobilní operátori
	Elektronické služby občanom.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
	Kybernetická bezpečnosť.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Oravská Lesná
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	1	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Oravská Lesná

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Oravská Lesná
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný	nízky	obec, n.o.

	vedomostí o internete.		zdroje neziskových organizácií	sektor		

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Oravská Lesná 2026 - 2035

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Spolu
I. Hospodárska politika	**2956**	**3286**	**4731**	**4731**	**1778**	**1512**	**324**	**324**	**324**	**260**	**20224**
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	1554	1554	1804	1804	250	263	13	13	13		7265
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	518	518	1068	1068	551	602	289	289	289	238	5430
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	730	730	1377	1377	647	647	22	22	22	22	5595
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	93	93	90	90	0	0	0	0	0	0	367
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	54	384	384	384	330						1535
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	8	8	8	8	0						32
II. Sociálna politika	**873**	**1312**	**1350**	**1350**	**617**	**789**	**751**	**751**	**611**	**140**	**8544**
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	665	665	703	703	178	178	140	140			3371
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	152	364	364	364	213	611	611	611	611	140	4042
PROGRAM 8. KULTÚRA	56	283	283	283	226	0	0	0	0	0	1131
III. Environmentálna politika	**3**	**429**	**626**	**841**	**839**	**1330**	**1133**	**1133**	**1133**	**216**	**7683**
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	3	3	199	414	412	1330	1133	1133	1133	216	5976
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		427	427	427	427						1707
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

Pravidlá financovania cieľa investovanie do zamestnanosti a rastu – pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje sr s výnimkou bratislavského kraja) a pre prijímateľov kohézneho fondu

K podielu EFRR, ESF+, FST a KFvo výške 85,00 % (70,00 % pre technickú pomoc) z celkových oprávnených výdavkov je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v závislosti od kategórie prijímateľa a miesta realizácie/implementácie operácií (platí len pre základné pravidlá financovania pre KF).

Prehľad pravidiel financovania v rámci menej rozvinutých regiónov a KF podľa jednotlivých zdrojov financovania a kategórie prijímateľov sú v nasldujúcich tabuľkách.

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre EFRR, ESF+ a FST

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis celé územie SR s výnimkou okresu Bratislava	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje[5]	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %		z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 1 písm. c)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme resp. pravidlách pomoci de minimis/štátnej pomoci. V prípade, ak intenzita pomoci presahuje maximálnu výšku finančného príspevku z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Národné verejné zdroje zahŕňajú zdroje štátneho rozpočtu a zdroje prijímateľa zo sektora verejnej správy.

Prijímateľ, ktorý je podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. zapísaný a zaradený v registri organizácií, alebo v zozname subjektov verejnej správy vedenom Štatistickým úradom SR medzi subjekty verejnej správy v súlade s jednotnou metodikou platnou pre EÚ (ESA 2010), vykazuje vlastné zdroje na spolufinancovanie ako verejné zdroje. Ostatní prijímatelia vykazujú vlastné zdroje na spolufinancovanie ako súkromné zdroje.

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu pre najodkázanejšie osoby z ESF+ (čl. 10 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis[4]
Zdroje EÚ	ESF+	90,00 %	90,00 %	x,xx %
Národné zdroje[5]	Štátny rozpočet	10,00 %	2,00 %	y,yy %
	Prijímateľ[6]	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu oblasti sociálnej inovácie z ESF+ (čl. 14 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis[4]
Zdroje EÚ	ESF+	95,00 %	95,00 %	x,xx %
Národné zdroje[5]	Štátny rozpočet	5,00 %	0,00 %	y,yy %
	Prijímateľ[6]	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania technickej pomociv rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje SR s výnimkou Bratislavského kraja) a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis[4]
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	70,00 %	70,00 %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	30,00 %	22,00 %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %

V rámci projektov vybraných prijímateľov kategórie 1b) sa aplikujú špecifické pravidlá financovania (nasledujúca tabuka). Ide o :

- verejné vysoké školy/univerzity a verejné výskumné inštitúcie, ktoré realizujú operácie národného významu, t. j. projekty implementované v rámci špecifického cieľa RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií a špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko zameraných na podporu vedy, výskumu a inovácií, ktoré budú špecifikované a doplnené do tohto materiálu na základe finálnej verzie Programu Slovensko;

- **prijímateľov územnej samosprávy – obce/mestá, ktoré sú identifikované v aktuálnom vydaní Atlasu rómskych komunít s prítomnosťou rómskych osídlení, pričom konkrétny zoznam oprávnených žiadateľov, zostavený na základe vybraných objektívnych kritérií zaostávania a marginalizácie, bude určený výzvou/vyzvaním vyhlásenou/vyhláseným poskytovateľom. Kritéria budú určené v závislosti od obsahového zamerania výzvy/vyzvania. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko, v rámci vyčlenenej indikatívnej alokácie pre marginalizované rómske komunity, bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;**

- prijímateľov projektov zameraných na financovanie aktivít so 100 % koeficientom na výpočet podpory poskytovanej na ciele v oblasti zmeny klímy. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;

- prijímateľov v rámci projektov ESF+, ktorí sú registrovaní ako poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ide o projekty v rámci cieľa politiky 4/priorita 5 Programu Slovensko;

- prijímateľov, školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení SR, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rámci projektov ESF+.

Tabuľka Špecifické pravidlá financovania pre EFRR, ESF+, FST a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	15,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	0,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Pravidlá financovania v rámci projektov cieľa politiky 4/priority 5/špecifického cieľa k) zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti Programu Slovensko pre subjekty vykonávajúce opatreniasociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	ESF+	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	10,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Integrovaný územný rozvoj bude podporovaný z fondov Európskej únie v súlade s článkom 22 Návrhu nariadenia o EFRR, ESF+, KF a ENFR. Podpora bude:

- určená pre rozvoj jasne zadefinovaného územia (bez obmedzenia od lokálnej, cez sub-regionálnu až po regionálnu úroveň),
- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- založená na integrácii rôznorodých operácií v rámci investičných balíkov.

Komplementarity s vnútroštátnymi nástrojmi podpory

K napĺňaniu cieľov jednotlivých priorít SPR budú komplementárne prispievať aj zdroje z rôznych vnútroštátnych nástrojov. V súčasnosti existujúce vnútroštátne nástroje podpory majú obmedzenú platnosť, tzn. nie je možné potvrdiť, že budú využívané počas celého obdobia 2021 – 2027. Ide napr. o nasledovné komplementárne zdroje:

CP 3 – dotácie na podporu cyklodopravy a cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z. o podpore **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu, zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,

CP 4 – programy realizované Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce (prístup k zamestnaniu), dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, dotácie a programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (dotácie na rozvoj, sociálna podpora žiakov, vedecké činnosti, **regionálne školstvo**), dotácia na podporu rozvoja **sociálnych služieb a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**, dotácia na obstaranie nájomných bytov, určených na sociálne bývanie, dotácia na podporu **rozvoja sociálnych služieb** a pod.,

CP 5 – zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, Fond na podporu športu a **príspevky a dotácie na rozvoj športu** v zmysle Zákona o športe č. 440/2015 Z. z., program **Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom"**, **Fond na podporu umenia**. Dotácie MIRRI SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Komplementárnosť a synergie medzi fondmi, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, AMIF, ISF, BMVI, a inými nástrojmi Únie

V rámci **Cieľa politiky 3** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti železničnej infraštruktúry (TEN-T, ako aj regionálne trate), synergie budú nastavené na úrovni projektov.

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti financovania dopravnej infraštruktúry a v oblasti nízkouhlíkovej mobility.

Ciele v oblasti modernizácie a výstavby infraštruktúry vnútrozemskej vodnej dopravy sa budú realizovať prostredníctvom tohto nástroja.

V rámci **Cieľa politiky 4** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti zdravotnej starostlivosti (dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť a starostlivosť o duševné zdravie) a zároveň v oblasti vzdelávania (inkluzívne vzdelávanie na všetkých stupňoch, zmena kurikula, dobudovanie školskej infraštruktúry).

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a **integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných skupín** a štátnych príslušníkov tretích krajín.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

V rámci **Cieľa politiky 5** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.
Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.
Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.
Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti zabezpečenia bezpečnosti pre občanov

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.								
Opatrenie 1.1.2.	50	50	43	8	4	0	4	0	0
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.								
Opatrenie 1.2.1	5 250	3 413	2 559	853	853	0	0	1 838	0
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.								
Opatrenie 1.3.1	1 000	650	488	163	163	0	0	350	0
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.4.1	965	965	820	145	68	0	77	0	0
Spolu	7 265,00	5 078	3 910	1 168	1 087	0	81	2 188	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	1553,75	1094	845	249	230	0	19	459	0
2027	1553,75	1094	845	249	230	0	19	459	0
2028	1803,75	1257	967	290	271	0	19	547	0
2029	1803,75	1257	967	290	271	0	19	547	0

2030	250,00	163	122	41	41	0	0	88	0
2031	262,50	175	133	43	42	0	1	88	0
2032	12,50	13	11	2	1	0	1	0	0
2033	12,50	13	11	2	1	0	1	0	0
2034	12,50	13	11	2	1	0	1	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	7265,00	5078	3910	1168	1087	0	81	2188	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	1 903	1 903	1 618	285	133	0	152	0	0
Opatrenie 2.1.3	205	205	174	31	14	0	16	0	0
Opatrenie 2.1.4	1 815	1 815	1 543	272	127	0	145	0	0
Opatrenie 2.1.5	1 102	1 102	937	165	77	0	88	0	0
Opatrenie 2.1.6	150	150	128	23	11	0	12	0	0
Opatrenie 2.1.7	155	155	132	23	11	0	12	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.1.1	100	100	85	15	7	0	8	0	0
Spolu	5 430,00	5 430	4 616	815	380	0	434	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	517,50	518	440	78	36	0	41	0	0
2027	517,50	518	440	78	36	0	41	0	0
2028	1068,38	1068	908	160	75	0	85	0	0
2029	1068,38	1068	908	160	75	0	85	0	0
2030	550,88	551	468	83	39	0	44	0	0
2031	602,13	602	512	90	42	0	48	0	0
2032	289,13	289	246	43	20	0	23	0	0
2033	289,13	289	246	43	20	0	23	0	0
2034	289,13	289	246	43	20	0	23	0	0
2035	237,88	238	202	36	17	0	19	0	0
Spolu	5430,00	5430	4616	815	380	0	434	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia

Fond spravodlivej transformácie (FST)	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	520	520	442	78	36	0	42	0	0
Opatrenie 3.3	175	175	149	26	12	0	14	0	0
Opatrenie 3.4	2 400	2 400	2 040	360	168	0	192	0	0
Opatrenie 3.6	2 500	2 500	2 125	375	175	0	200	0	0
Spolu	5 595,00	5 595	4 756	839	392	0	448	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	730,00	730	621	110	51	0	58	0	0
2027	730,00	730	621	110	51	0	58	0	0
2028	1376,88	1377	1170	207	96	0	110	0	0
2029	1376,88	1377	1170	207	96	0	110	0	0
2030	646,88	647	550	97	45	0	52	0	0
2031	646,88	647	550	97	45	0	52	0	0
2032	21,88	22	19	3	2	0	2	0	0
2033	21,88	22	19	3	2	0	2	0	0
2034	21,88	22	19	3	2	0	2	0	0
2035	21,88	22	19	3	2	0	2	0	0
Spolu	5595,00	5595	4756	839	392	0	448	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory

1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	10	10	9	2	1	0	1	0	0
Opatrenie 4.4	1 510	1 510	1 284	227	106	0	121	0	0
Opatrenie 4.5	3 671	3 671	3 120	551	257	0	294	0	0
Opatrenie 4.6	785	785	667	118	55	0	63	0	0
Spolu	5 976,00	5 976	5 080	896	418	0	478	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	2,50	3	2	0	0	0	0	0	0

2027	2,50	3	2	0	0	0	0	0	0
2028	198,75	199	169	30	14	0	16	0	0
2029	414,46	414	352	62	29	0	33	0	0
2030	411,96	412	350	62	29	0	33	0	0
2031	1329,71	1330	1130	199	93	0	106	0	0
2032	1133,46	1133	963	170	79	0	91	0	0
2033	1133,46	1133	963	170	79	0	91	0	0
2034	1133,46	1133	963	170	79	0	91	0	0
2035	215,71	216	183	32	15	0	17	0	0
Spolu	5976,00	5976	5080	896	418	0	478	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	1 100	1 100	935	165	77	0	88	0	0
Opatrenie 5.2.3	4	4	3	1	0	0	0	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								

Opatrenie 5.4.1	501	501	426	75	35	0	40	0	0
Opatrenie 5.4.2	102	102	87	15	7	0	8	0	0
Spolu	1 707,00	1 707	1 451	256	119	0	137	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	426,75	427	363	64	30	0	34	0	0
2028	426,75	427	363	64	30	0	34	0	0
2029	426,75	427	363	64	30	0	34	0	0
2030	426,75	427	363	64	30	0	34	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1707,00	1707	1451	256	119	0	137	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)

Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	560	560	476	84	39	0	45	0	0
Opatrenie 6.1.2	2 660	2 660	2 261	399	186	0	213	0	0
Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.								
Opatrenie 6.2.2	151	151	128	23	11	0	12	0	0
Spolu	3 371,00	3 371	2 865	506	236	0	270	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	665,00	665	565	100	47	0	53	0	0
2027	665,00	665	565	100	47	0	53	0	0
2028	702,75	703	597	105	49	0	56	0	0
2029	702,75	703	597	105	49	0	56	0	0
2030	177,75	178	151	27	12	0	14	0	0
2031	177,75	178	151	27	12	0	14	0	0
2032	140,00	140	119	21	10	0	11	0	0
2033	140,00	140	119	21	10	0	11	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3371,00	3371	2865	506	236	0	270	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu

(FST)	Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	1 885	1 885	1 602	283	132	0	151	0	0
Opatrenie 7.1.2	355	355	302	53	25	0	28	0	0
Opatrenie 7.1.3	252	252	214	38	18	0	20	0	0
Opatrenie 7.1.5	290	290	247	44	20	0	23	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	1 260	1 260	1 071	189	88	0	101	0	0
Spolu	4 042,00	4 042	3 436	606	283	0	323	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	151,75	152	129	23	11	0	12	0	0
2027	364,25	364	310	55	25	0	29	0	0
2028	364,25	364	310	55	25	0	29	0	0
2029	364,25	364	310	55	25	0	29	0	0
2030	212,50	213	181	32	15	0	17	0	0
2031	611,25	611	520	92	43	0	49	0	0
2032	611,25	611	520	92	43	0	49	0	0
2033	611,25	611	520	92	43	0	49	0	0
2034	611,25	611	520	92	43	0	49	0	0
2035	140,00	140	119	21	10	0	11	0	0
Spolu	4042,00	4042	3436	606	283	0	323	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb

	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
	Digitálne a podnikateľské zručnosti
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	905	905	769	136	63	0	72	0	0
Opatrenie 8.1.2	175	175	149	26	12	0	14	0	0
Opatrenie 8.1.3	50	50	43	8	4	0	4	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	1 131,00	1 131	961	171	79	0	91	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	56,35	56	48	9	4	0	5	0	0
2027	282,60	283	240	42	20	0	23	0	0
2028	282,60	283	240	42	20	0	23	0	0
2029	282,60	283	240	42	20	0	23	0	0
2030	226,35	226	192	34	16	0	18	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0

2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1131,00	1131	961	171	79	0	91	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	6	6	0	6	0	0	6	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	360	360	306	54	25	0	29	0	0
Spolu	367,00	367	306	61	25	0	36	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	93,10	93	77	17	6	0	10	0	0
2027	93,10	93	77	17	6	0	10	0	0
2028	90,10	90	77	14	6	0	7	0	0
2029	90,10	90	77	14	6	0	7	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0

2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	367,00	367	306	61	25	0	36	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	1 320	1 320	1 122	198	92	0	106	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	215	215	183	32	15	0	17	0	0
Spolu	1 535,00	1 535	1 305	230	107	0	123	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	53,75	54	46	8	4	0	4	0	0
2027	383,75	384	326	58	27	0	31	0	0
2028	383,75	384	326	58	27	0	31	0	0
2029	383,75	384	326	58	27	0	31	0	0
2030	330,00	330	281	50	23	0	26	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0

2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1535,00	1535	1305	230	107	0	123	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	31	31	26	5	2	0	2	0	0
Opatrenie 11.1.2	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Spolu	32	32	27	5	2	0	3	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

2026	7,75	8	7	1	1	0	1	0	0
2027	8,00	8	7	1	1	0	1	0	0
2028	8,00	8	7	1	1	0	1	0	0
2029	8,00	8	7	1	1	0	1	0	0
2030	0,25	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	32,00	32	27	5	2	0	3	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
	Digitálne a podnikateľské zručnosti
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Finančné zabezpečenie phrsr

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Oravská Lesná je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Oravská Lesná bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... UOZ č. .....

....

pečiatka obce starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda 2021 - 2027
2. Zmluva o fungovaní Európskej únie
3. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
4. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene o zmene klímy (1997)
5. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
6. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
7. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
8. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
9. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
10. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
11. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
12. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
13. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
14. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
15. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
16. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
17. Integrovaný regionálny operačný program „IROP"
18. RIÚS ŽISK
19. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR ŽISK),
20. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
21. Národný program reforiem, máj 2012,
22. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
23. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
24. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
25. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
26. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
27. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
28. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
29. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
30. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
31. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
32. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
33. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
34. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
35. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
36. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
37. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
38. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
39. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
40. Integrovaný regionálny operačný program „IROP" Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
41. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.
42. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
43. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
44. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
45. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
46. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
47. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
48. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, socialných vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Oravská Lesná.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falťan, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. http://www.statistics.sk/mosmis/run.html
25. http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm

26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/
28. http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm
29. http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm
30. Nábělek, F. (l 979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
31. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
32. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
33. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
34. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
35. http://www.mineraly.sk/
36. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
37. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
38. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n . Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
39. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006- 4 –
40. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
41. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
42. www.statistics.sk
43. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
44. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, Ľ., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
45. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
46. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
47. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
48. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
49. Ružičková, H., Halada, Ľ., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinnej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
50. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
51. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
54. www.krasy-slovenska.sk
55. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
56. http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&
57. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content _id=261
58. http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov
59. http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf
60. http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/
61. NSRR, 2011
62. http://www.sopsr.sk/
63. naseobce.sk
64. Štatisticský úrad, DataCubes,
65. Encyklopédia Slovenska, Veda 1983.,
66. Kraje a okresy Slovenska, Q111 1997.,
67. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008
68. http://www.sodbtn.sk/
69. www.agro poradenstvo.sk,12.8.2021
70. https://sk.wikipedia.org/
71. http://www.mineraly.sk/
72. http://www.podnemapy.sk
73. http://geografia-sk.blogspot.com/
74. https://www.meteoblue.com/sk
75. https://www.slovensko.sk/sk/lokality/
76. http://www.podnemapy.sk/
77. ÚPN VÚC Žilinský kraj,
78. https://cyklotrasa.oma.sk
79. http://www.sopsr.sk/natura
80. https://apl.geology.sk/radio/
81. https://oravskalesna.sk/
82. PHRSR, 2016
83. ÚPN O. Lesná 2010, ZaD 2015, 2018, 2024
84. https://www.shmu.sk

Zoznam skratiek

PHRSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
OcÚ	obecný úrad
OZ	obecné zastupiteľstvo
PD	partnerská dohoda
M	ÚSES - miestny územný systém ekologickej stability
PZI	priame zahraničné investície
RO	rozpočtové organizácie
KZ	kód zdroja

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Oravská Lesná
Programovacie obdobie 2026 - 2035
2026

SCARABEO-SK ,s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224